Tiszteletpéldány.

VASÁRNAP, 1935 FEBRUAR 10. XXXI. ÉVFOLYAM 34. SZÁM. 20 fillér

debreceni

független Ujság

politikai napilap

A.M.N. MÚZEUM HIRLAP OSZTÁLYA

Mai mellékletünk egy teljes regény minden példányonként vasárlónak

A KRIZIS

Irta: Juhász Nagy Sándor

Nem szoktam budapesti napilapot rendszeresen olvasni és a világ folyásáról a Debreceni Független Ujságból, meg a „Le Matin" cimü francia világlapból szerzek értesülést. A nagy párisi ujságból olvastam azután, hogy Bethlen István egy budapesti lapba cikket irt, melyben a revizionak bizonyos feltételek mellett hidegre tételéről elmélkedik. Pár nap mulva barátaim elémbe tették a Bethlen híres cikkét, mely körül nagy kavarodás keletkezett és elhozták a többi ujságokat is, melyek erre a cikkre és az annak folytán kitört botrányra vonatkoznak. Az a feladatom, hogy mondjak véleményt róla. Thury Levente kedvéért még azt is megtettem, hogy ezeket a cikkeket elolvastam, sőt még azt is vállalom, hogy elmondom róluk néhány impresszióm at. Pedig nem érdemes.

*

Bethlen azt irta meg, hogy mivel a franciák és az olaszok a Duna-medence rendezésére megállapodást létesitettek, ehhez Magyarországnak is csatlakoznia kell. A felveendő tárgyalásokba azonban *„mi reviziós kérdéseket nem vihetünk bele"*. Ezt nyiltan meg kell mondani a magyar közvéleménynek, hogy *illuziókba ne ringassa magát*. Viszont a jövőre nézve fenn kell tartanunk a békés revizió lehetőségét. Érdekünk azonban, — irja Bethlen — hogy addig is, míg az igazságtalan területi elrendezés fennáll, *szomszédainkkal lehetőleg békében éljünk*, sőt velük *konkrét jóviszonyt* tartsunk fenn, különösen gazdasági téren, de más vonatkozásban is, egymás belső ügyeibe pedig ne avatkozzunk be. Ez a Bethlen cikkének lényege.

Mikor a világháború kitört, a magyar parlamentben igy üdvözölte azt Apponyi Albert, ki addig minden nemzetközi békegyülést végigszónokolt és erős pacifista hirében állott: *„végre!"* Mi is elmondhatjuk, de sokkal több joggal és sokkal konzekvensebben a Bethlen fejtegetésére, hogy „végre!" Végre egy kurzusbeli politikus, aki felfedezi ezt a magától értetődő elemi igazságot, mely a Kolumbus toiásánál is egyszerűbb. Legfeljebb azt kérdhetjük, hogy miért most és miért nem 15 év alatt valamikor előbb. Ezt kérdezzük, mert úgy véljük, hogy Bethlen és az ország ma már kissé elkésett ezzel az állásfoglalással.

Igaz, hogy többi fejtegetéseiben sok helytelen megállapitás is foglaltatik. Helyes az, hogy a szomszédokkal való megegyezés feltételéül a területi követelések momentán kikapcsolása mellett, a gazdasági előnyökön túl még *a kisebbségek védelmét* is követeli. Ellenben téved Bethlen, mikor Magyarország csatlakozását a francia-olasz római paktumhoz, szinte ahhoz a feltételhez köti, hogy előbb Németország is csatlakozzék, — mert *mi nem vagyunk a Németbirodalom függvénye és sorsunkat megint hozzákötni ehhez a ma már teljesen izolált államhoz döreség volna*. Téved akkor is, mikor csatlakozásunk feltételéül ki akarja kötni, hogy visszanyerjük szabadkezünket a Habsburg-kérdésben, mert bármennyire is sérti szuverénitásunkat ez a megkötöttség, mégsem érdeke az országnak, hogy *ezt a remélhetőleg örökre eltemetett problémát újra kiássa* és az életlehetőségek kiküzdése helyett halottakat akarjon feltámasztani.

*

Bethlen cikkének megjelenése után Gömbös azt a nyilatkozatot tette, hogy ő is keresi a békés kibontakozás lehetőségét, de egyelőre feleslegesnek tart erről a kérdésről minden vitát, mert „nagyon fontos az, hogy a még meg sem kezdődött tárgyalások előestéjén *ne licitáljunk se felfelé, se lefelé*". Igy Gömbös. Nyilván a Bethlen nyilatkozatát *lefelé való licitálásnak vette* és jónak látta ezt a gyöngéd figyelmeztetést az egységes párt mai nagy többsége vezérének odamondani. Ebből az egy-két szóból sokat lehet érteni.

*

Aki azonban nem fogadta meg Gömbös figyelmeztetését, hogy ne feszegessük ezt a kérdést, az Eckhardt Tibor volt. A kisgazdapárt vezére ugyanis másnap nagy cikket irt a fajvédő, antiszemita ujság hasábjain, melynek ő lapvezére és főmunkatársa és ebben a cikkben megadta az ellensúlyt a Bethlen cikkének. Ne csak *lefelé* licitálást halljon a miniszterelnök és a közvélemény, hanem *felfelé* licitálást is. Mert az Eckhardt cikke nyilván az.

Azt irja ugyanis Eckhardt, hogy *a területi revizió komoly formában való felvetésének „most érkezett el végre az ideje"*. Éppen most. Eckhardt szerint Bethlen híressé vált cikkével a kormányt lehetetlen helyzetbe hozta, mert a külpolitikai tárgyalásoknál „legerősebb ütőkártyáját": a területi reviziós követelést kiveri a kezéből. Bethlen cikke — irja Eckhardt — *belpolitikai használatra* készült, vagyis magyarul Bethlen a lefelé licitálás által akar újra hatalomra jutni, a Habsburg-kérdés felszinre hozásával pedig a legitimistákat akarja magának megnyerni.

Azt is mondja Eckhardt, hogy Bethlen felfogása nem fedi a kormány felfogását és Bethlen ezzel a cikkel az egységes párt belső viszálykodását *„a kárörvendő ellenséges külföld előtt feltárja"*.

*

Eckhardt cikkére méltatlankodva felelt Bethlen és különösen azon háborodott fel, hogy Eckhardt rámutatott a Bethlen és Gömbös közötti ellentétre. „Ugy látszik", — irja — „hogy Eckhardt képviselő úr a miniszterelnök úr intencióiról jobban van informálva, mint én." Ez nagyon fáj Bethlennek.

Bethlen ujságja pedig, gazdájának ezt a nyilatkozatát Eckhardt elleni vitriolos támadással egészíti ki, melyben a legválogatottabb sértéseket vágja Eckhardt fejéhez. A cikkben csak úgy röpködnek a „sajtóhóhér", „külpolitikai baklövések", „olthatatlan szomjúság és kíméletlen törekvés a hatalom felé". „gazemberek, züllött egzisztenciák és politikai desperádók, gyujtogatók", stb. épületes kifejezések, melyek kellemetlen érzésekkel töltik el az olvasót.

Miről van itt szó? *Magyarország endőjéről, a revizióról vagy konc feletti marakodásról?*

*

Legyen elég az idézetekből. Ezekből is láthatod, kedves és nyájas olvasó, hogy itt két nagy krizis kelevénye duzzadt fel, *az egyik a külpolitikai krizis, a másik a belpolitikai krizis.*

A külpolitikai krizis végtelenül súlyos. Arról van szó, hogy Franciaország és Olaszország Rómában megegyeztek, a nagy latin testvériesülés megtörtént és többek között abban is megállapodtak, hogy Ausztria függetlenségének fenntartása végett rendbeszedik Közép-európát, még pedig azon az alapon, hogy egyik állam se avatkozzék be a másik ügyeibe, hanem mindenik maradjon meg a neki kiszabott határok között. Akárhogyan is szépitgessük ezt a paktumot, annyit megállapithatunk, hogy ez a magyar reviziós követelésekre nézve momentán nem kedvező. Nem üt el ugyan bennünket attól, hogy a békés revizióról *álmodozzunk és elméleteket készithessünk, de csak a távoli reménység délibábját hagyja meg számunkra.*

Most ehhez a megegyezéshez Nagy-Britannia is csatlakozott. — Franciaország, Olaszország, Nagy-Britannia. *Imé, a feltámadott Nagy-Ántánt.* Függelékbe pedig. Szovjet-Oroszország, Belgium, a kis-ántánt, a Balkán-blokk Törökországgal stb. A félvilág.

Bethlen megmondja magyarul, hogy *ne ringassuk magunkat illuziókba.* Eckhardt pedig *éppen most* látja az időt elérkezettnek, hogy a magyar kormány felvesse a területi revizió követelését, *melyet eddig 15 éven át hivatalosan soha sem tett meg.*

Micsoda krizis ez! Krizis akkor is, ha Bethlennek van igaza és csakugyan nem vetjük fel a revizió problémáját, melyet akkor Eckhardt szerint „hosszú időre" „eltemetünk". Krizis akkor is, ha éppen most, mikor a Nagy-Ántánt újra összeverődött, *éppen most* vetjük fel a területi revizió követelését. Minő kilátásokkal?

Imé 15 év csődje. Mennyi elpazarolt idő, mennyi kárbaveszett igyekezet, mennyi gyönyörü üres szólam és mennyi eltünő illuzió.

*

A belpolitikai krizis már nem szomorúsággal, hanem undorodással tölti el az embert. Bethlen és Eck-

hardt tornája hidegen hagyna bennünket, ha a bajvívó mezőn nem a magyar nép legszentebb érdekei tiportatnának. De az már több a soknál, ahogyan ez a játék folyik.

Csak a vak nem látja, hogy miről van itt szó. Bethlen kezében akarja tartani Gömböst az egységes párttal és a kormánnyal együtt, hogy ha akarja, ő maga ülhessen helyébe, vagy azt ültethesse oda, akit jónak lát. Ez az egyik törekvés. A másik pedig az, hogy Eckhardték szét akarják robbantani a nemzeti egység pártját, ki akarják onnan szorítani Bethleneket és *a helyükbe maguk akarnak bevonulni.*

Mindehez nincsen hozzászólásunk. De hogy ennek a célnak elérése végett a revizió kérdésében az egyik *lefelé*, a másik *felfelé* akar licitálni, ahogyan Gömbös találóan mondta, — ez ellen már keményen állást foglalunk.

*

Mi volna tehát a teendő? Fel kellene számolni úgy a külpolitikai krizist, mint a belpolitikai krizist. Még pedig *gyökeres rendszerváltozással.* Mert bármennyire törnek is egymás ellen, mi mégis csak *testvérharcnak tartjuk a Bethlen—Eckhardt-féle öklelődzést.* Gyökeres rendszerváltozás kellene, békés úton a magyar nép nagy tömegeinek felszabadítása és politikai tényezővé emelése által. *De mikor alakulhat meg a nemzeti egység látszat-pártja helyett a Magyar Nép Pártja?*

Az Ady-társaság vitadélutánja az Ujságíró Clubban

Február 14-én, csütörtökön délután 6 órakor az Ady-társaság nyilvános vitát rendez az Ujságíró Clubban a tragikus magyarság kérdéséről. A bevezető előadást Kardos Pál tartja. A vitaelőadáson beléptidíjat nem kell fizetni.

INGYEN SZÁLLITJÁK EL A HORTOBÁGYI BIKÁKAT

A hortobágyi bikatelep február huszonegyediki árveréses bikavására iránt az érdeklődés mind szélesebb méreteket ölt. Nemcsak községek, birtokosságok és legeltetési társulatok, hanem a magántenyésztők közül is számosan készülnek a bikavásárra.

A hortobágyi bikavásár választék tekintetében is a legkedvezőbb beszerzési alkalmat nyujtja, azon kívül igen nagy kedvezményeket is nyujt, amelyek a vásárlást nagyon előnyössé teszik. Igy a köztenyésztés számára történő beszerzések „kamatmentes" hitellel történnek s azok árából azonkívül árengedmény nyujtható. Ezenkivül a társulat kieszközölte, hogy a bikárverésen elkelt bikák teljesen díjtalanul, ingyen szállíttatnak haza a vevő vasuállomására, külföldi vevőknél pedig a magyar határig díjtalan a vasuti szállítás.

SZINHÁZBAN

— Na milyen a darab?

— Egyre rosszabb. Hallom, minden felvonás után friss potyajegyeket kell kiosztani.

HÖLGYKOZONSEGET

tisztelettel értesítem, hogy **hölgyfodrászatomban** a legmodernebb estélyi frizurák készülnek, amihez egy kikészítést is kap

Fővárosi kozmetika, Piac ucca 5. sz.

A legújabb debreceni közegészségügyi rémregény

Otthonából, rokonai házából kiüzve, kezében az OTI kórházba utaló végzésével és tiszti főorvosi protekcióval az uccán kóborol és fűtetlen kamrában húzódik meg egy fancsikai kocsis súlyos tüdőbeteg felesége

Még a közegészségügyi botrányokhoz meglehetősen hozzáedzett debreceni ujságíró idegeit is megrázza az a kálvária, amelyet éppen most jár egy szerencsétlen, súlyosan -tüdőbeteg debreceni asszony, aki szinte haldokolva, megrendítően sajnálatraméltó állapotban, kezében az Országos Társadalombiztosító Intézet kórházba utaló cédulájával hiába járja a debreceni kórházakat s a rettenetes télben fűtetlen, lakatlan helyiségben kénytelen meghúzni magát, mert nincs számára hely sehol s panasza elől minden egészségügyi hatóság sajnálkozó vállvonással zárkózik el. Az asszony a Fancsikán lakik. — Gyógykezeltetni jött magát Debrecenbe s

az OTI, amely megállapította betegségét, beútalta kórházba, nem tudja elhelyezni sem az egyetemi klinikán, sem az Auguszta-szanatóriumban, sem a Horthy Miklós-közkórházban.

Haza nem mehet, mert állapota nem engedi meg, különben otthon nincs senkije, csak egy tuberkulózistól súlyosan fertőzött kisleánykája, debreceni rokonai sokgyermekes családok, nem fogadhatják be a fertőző beteg asszonyt. Itt áll rettenetes bajával, egy „modern" berendezkedésű, százezres városban azzal a kilátással, hogy bármikor az uccán fordulhat fel.

Márton Sándorné az asszony neve. Az ura egy debreceni vállalat alkalmazottja. A Fancsikán laknak. Márton Sándorné néhány nappal ezelőtt hirtelen rosszul lett. Lázas volt, elgyöngült a különben is nagyon leromlott testi állapotban levő asszony s férje, aki tagja az OTI-nak, szabályos beteglapot kért munkaadójától s azzal jelentkezett az OTI-nál, felesége megvizsgálását kérve.

— Hol laknak maguk? — kérdezte tőle az illetékes OTI tisztviselő.

— A Fancsikán. „

Mire szépen, udvariasan megmagyarázták neki, hogy olyan messzire nem megy ki az OTI orvos, ellenben hozza be magával a feleségét, megvizsgálják és megláják, mit tegyenek vele. Márton Lajos nekifogott hát és betámogatta a dermesztő hidegben a beteg asszonyt az OTI rendelőjébe.

Megvizsgálták és megállapították, hogy Márton Lajosné súlyos tüdőbeteg.

— Rendszeresen kell kezelni — mondották ki az OTI-nál a szentenciát —, csakhogy a betegsegélyzőben nem ápolhatják, hanem költözzék be a városba. Majd oda elmegy hozzá az orvos.

Pénze nem volt Márton Lajosnak, a szegény kocsisnak s nem bérelhetett lakást a városban, hanem egy rokonához vitte a feleségét. A rokona szobakonyhás lakásban lakott egész sereg apró gyerekkel, akikkel egy szobában aludt a lázas, tüdőbeteg asszony.

Óvakodjunk a tüdővésztől! Védekezzünk a magyarpusztító betegség ellen! Ezt prédikálják úton-útfélen és ugyanekkor az OTI intézkedése egy egész családot közé száműzte a tüdőbeteg asszonyt.

Márton Sándorné napokon keresztül terjesztette a bacillusokat a gyermekekkel telezsúfolt kis lakásban,

amíg a házigazdája is megtudta a veszélyt, amely a beteg nő ottartásával járt és arra kérte, hagyja el a lakást. Ekkorára azonban valóban megjelent **ott egy OTI-orvos, aki megvizsgálta Márton Sándornét és miután egyebet nem tudott tenni, beutaló-lapot adott neki a klinikára.**

Az asszony nagynehezen kitámolygott a szombati nagy szél- és hóviharban a klinikára. Dideregve és összefagyva érkezett oda, de hiába ment. — Kijelentették, hogy

nincs hely, de különben sem vehetik fel, mert a klinikán nincs tüdőbeteggondozó.

Most hová menjen? Ott állt a szerencsétlen, beteg asszony tanácstalanul. Az Auguszta-szanatóriumba nem mehet, mert oda csak olyan OTI-tagokat vesznek fel, akik már bizonyos hosszabb idő óta fizették a betegsegélyző járulékokat. Ő pedig még nem olyan régen tagja az OTI-nak. Nem volt más hátra,

a dermesztő hidegben ismét begyalogolt a városba. Egy vékony kiskabát borította összeaszott testét, arcán piros rózsák égtek, de nem a hidegtől, hanem a tüdővész lázrózsái.

Jelentkezett a beutaló-cédulával a közkórház tüdőbeteg osztályán. Onnan is elutasították: nincs férőhely.

Férje munkahelyére ment s amikor odaérkezett, összerogyott. — Már nem bírta tovább. A vállalat emberséges főnökei ekkor egy kis kamrába helyezték, ahol összekuporodva várta tovább sorsának fejleményeit. A munkaadók annyira megszánták a nyomorult, beteg asszonyt, hogy telefonon felhívták a klinikát, az Auguszta-szanatóriumot, a közkórházat és a mentőket, de sehol sem tudtak segíteni.

Felhívták az illetékes OTI-orvost is, aki szintén kijelentette, hogy nem tehet semmit, nem áll semmi mód rendelkezésre az asszony elhelyezésére vonatkozólag.

— Csak egy esetben veszik fel valahová — mondotta —, ha Márton Sándorné összeesik az uccán. Akkor a mentők beviszik valamelyik kórházba.

De Márton Sándorné nem esett össze, öntudatánál volt és ott kinlódott a kis kamrában.

A munkaadók ekkor felhívták dr. Pauchly Géza OTI főorvost és tőle kértek segítséget. A főorvos azonban rendkivül udvariasan kijelentette, hogy sajnos, nem tud segíteni. Elmondotta, hogy sok ilyen panasz érkezik be hozzá, de nem tudja azokat orvosolni, mert kevés a kórházak férőhelye. Nemrégiben itt is volt az OTI egyik vezető embere, akitől külön OTI-kórház felállítását kérte.

Márton Sándorné azonban beteg tüdejével nem várhatja be, amig az OTI-kórház felépül. Ő élni akar és azt akarja, hogy segítsenek rajta, mielőtt még különböző ankétok és egyéb megbeszélések **után hozzálátnának az új kórház építéséhez. Ő meg akar gyógyulni, szeretne ismét egészséges lenni.**

És Márton Sándornénak joga van az egészségéhez, nemcsak általános emberi **szempontból, hanem joga van igenis,** azért, mert évtizeken keresztül fizetett azért, hogy most adják vissza neki ép tüdejét.

Márton Sándor éppen ezért

a nála levő néhány fillérért kocsit hozatott, mert a felesége már nem tudott járni és kivitette a közkórházba. Ott betámogatta a kapu alá, aztán elbúcsúzott tőle.

— Ha jönnek — magyarázta neki — mondd meg, hogy nagyon beteg vagy és itt akarsz maradni, mert nincs hol lepihenned.

De hiába adta meg az utasítást,

Márton Sándornét a közkórházból is visszaküldték. Az összeroncsolt tüdejű nő visszavánszorgott ismét férjéhez,

akinek munkaadói ekkor **Láng Sándor** dr. tiszti főorvost hívták fel telefonon. A tiszti főorvosnak azonban szintén nem állott semmi mód a rendelkezésére, hogy valahol elhelyeztesse az asszonyt. Ellenben egy levelet adott oda Márton Sándornak, amelyet a közkórház igazgatójához intézett. Ebben kérte az igazgató főorvost, ha van hely a kórházban, vegye fel a beteg asszonyt.

Ekkor már késő este volt. Márton Sándor kivitte a levelet, de eredménytelenül. A válasz az volt:

nincs hely.

És Márton Sándorné még mindig ott kinlódik a kamrában beteg tüdejével. Nincs, aki segítsen rajta...

*

Igen tisztelt OTI uraim, nem jól van ez így, mert

Márton Sándorné nem a beutaló céduláért, hanem a kórházi ápolásért fizetett az OTI-nak

s ha nincs Debrecenben kórházi férőhely az Önök dolga ott elhelyezni, ahol férőhely van.

De, debreceni közegészségügyi vezető urak, az sem jól van, ha ebben a városban a kezében a kórházi beutaló cédulával, a tiszti főorvos protekciójával, vagy akár anélkül is, az uccán fordulhat fel súlyos betegségével Márton Sándorné fancsikai asszony. Mert ettől a közegészségügyi igazgatástól nemcsak visszariad az emberi érzés, hanem fel sem épül a magyar jövendő.

MEGSZÜNT IPAROK

Az elmult hét folyamán az elsőfokú iparhatóság a következőket törölte lajstromából:

Czirják Sándor rövidárú és bazárárú kisker., Nagy Mihály telephelyről fuvarozó személyszállító géperejű bérkocsi, Kovács Nagy József cipész és csizmadia, Nyul szidónia női ruha és fehérnemű árusítás, Weisz Vilmos cipész, Kohn Piroska szatócs.

4—6 fillérrel olcsóbban adják a debreceni pékek a kenyeret, mintahogy joguk lenne adni

A debreceni pékipar súlyos helyzete, panaszai, a kenyérárak emelése és az anyagdrágaság egy rögtönzött értekezlet adathalmazában

Pénteken délután a debreceni sütőiparosok egy csoportja rögtönzött értekezletet tartott egyesületi helyiségükben s erre az értekezletre két sütőiparosból álló küldöttség meghivta a Debreceni Független Ujság szerkesztőjét is azzal a szándékkal, hogy írásos dokumentumokkal bizonyítsák be: nem volt jogtalan és méltánytalan a kenyér árának a napokban történt emelése. Az értekezleten megjelentek közül többen szemrehányást tettek azért, hogy a Független Ujság megtámadta szakosztályuk elnökét, Galamb Ferenc kenyérgyári igazgatót a szakosztályi ülésen elmondott beszéde miatt. Elmondták, hogy ők magasra értékelik *Galamb* Ferenc elnöki munkásságát és ragaszkodnak az ő személyéhez. Mint tegnapi cikkünkben megírtuk, az elnöki beszéd hangját nem tartottuk alkalmasnak a kérdés tisztázásához, sőt azt hisszük, hogy ez a hang csak árt magának a sütőiparosságnak is, kifejeztük azonban készségünket, hogy megnézünk és mérlegre vetünk minden olyan bizonyítékot, amely a kenyér debreceni árának megszabását idnokolja.

Nem lehet ugyanis méltányos olyan álláspont, amely elviselhetetlen terheket ró a sütőiparra, de viszont közérdek, hogy a kenyér ára ne emelkedjék túl azon a színvonalon, amely a sütőmestereknek a megélhetést biztosítja.

Galamb Ferenc és a megjelent debreceni sütőiparosok olyan komoly hangon, amely most már valóban alkalmas volt a kérdés tisztázására, elmondták, hogy a debreceni sütőipar súlyos helyzetben van, aminek közvetlen oka az, hogy az árak színvonalának az emelését maguk is a legvégsőkre tolták ki. 80—90 debreceni sütőiparos van igen rossz helyzetben, a bukás szélén. Sokszor 30—40 kiló lisztet kell kölcsönkérniök, hogy aznapra ki tudjanak sütni s rendes vevőiket elláthassák kenyérrel. A fuzionált Galamb-üzemnek és a Gazdák Sütődéjének együtt nincs annyi forgalma most, mint amennyi a fuzió előtt külön-külön az egyik üzemnek volt. Azt, hogy mennyi kárt okozott nekik az adózatlan liszttel folytatott visszaélés, bizonyították egy végzéssel, amely

2073 pengő forgalmi adóváltságot ró ki egy sütőmesterre a nála lefoglalt adózatlan liszt után.

El lehet képzelni, — mondták — mennyi ilyen lisztet dolgozhatott fel ez a pékmester, aki különben azóta már tönkrement.

Az első állítás, amit bizonyítani kivántak, az, hogy a debreceni kenyérárak még mindig alatta vannak annak a színvonalnak, amelyre az emelést jogossá teszi egy miniszteri rendelet. Ez a földmívelésügyi miniszteri rendelet azt írja elő, hogy a kenyérárak alakulásába joga van beleszólni a polgármesternek,

amennyiben a kenyér kilójának ára 6 fillérnél többel lenne magasabb, mint az illető kenyértipus előállítására szolgáló lisztfajta kilójának ára.

Eszerint a 6-os lisztből készült kenyeret, amelynek a lisztje mázsánkint 26.25 P, 6 filléres hozzáadással kilónkint 32 és egynegyed fillérért lenne joguk adni a debreceni pékeknek, holott ennek a kenyértipusnak az ára 28 fillér, nagyban pedig 25 fillér. Julius 17-én a rozsliszt ára 15 és fél pengő volt, ma 21.50, de ezt a minőséget kapni sem lehet s így a debreceni pékek 23.75 P árú rozslisztből kénytelenek sütni. Joguk lenne csaknem 30 fillérért adni ezt a kenyértipust és csak 24 fillérért adják, angróban pedig 22-ért. Általában sohasem szabad a pék bevételi árai gyanánt a detail árat venni, mert a sütőmesterek a kenyérnek csak igen kis részét adják el maguk, nagy százalékát henteseknek, kereskedőknek adják el viszonteladói áron.

A budapesti kenyérárak felől érdeklődtem. Elmondták, hogy Budapesten van egy olcsó tipusu kenyér, amelyet a kormány által megszabott árú, 6-os lisztből készítenek s adják 22 fillérért.

Ezt a kenyeret jegyre árusítják, a liszt árkülönbözetét a kormány téríti meg. A pékek örömmel vennék, ha az akciót Debrecenben is rendszeresítenék.

Elsorolták azoknak a tényezőknek az áremelkedését, amelyek megdrágítják a kenyeret. Ime: A fa volt a nyáron 2.70, ma 3.60, az élesztő volt 82 fillér, ma 104, a tej volt 8 fillér, ma 18, a burgonya 3 fillér, ma 6—8, a félbarna kenyérhez való rozsliszt volt 19 P, ma 25, a 6-os liszt volt 24, ma 26.50—29.40 minőség szerint.

Külön drágító tényező s megnehezíti a Budapesttel való összehasonlítást, hogy ott a kenyér készítésénél felhasznált anyagok egész sorát olcsóbban kapja a pék, mint Debrecenben.

A liszt ára például magasabb Debrecenben, mint Pesten.

A búza Debrecenben 17, Budapesten 16.80 P. A 6-os liszt itt 26.25 P, de kitűnő minőségű karcagi liszt 29.40, amellyel egyenlő értékű liszt Budapesten 27—27.50, az élesztő itt 104 fillér, Budapesten 76 fill,r félkilós csomagonként, a fa 3.60, Budapesten 3—3.10. A só mázsája 38.40, míg Budapesten 36.50 pengő.

Ha ehez hozzászámítjuk, hogy a milliós Budapestet 326 pék látja el kenyérrel, mig a 40—50,000 nem ostermelő debrecenit 101 pék, akkor világos, hogy a debreceni pék az üzem kihasználásának tekintetében is hátrányosabb helyzetben van, mint budapesti kollégája.

Budapesten 3000 lélekre esik egy pék, Debrecenben 400-ra.

Ennek előrebocsátása után lássuk a debreceni kenyérárakat az emelés előtt s az emelés után. (Az első szám az emelés előtti, a második az emelés utáni ár.) Barna búzakenyér 26—28, félbarna 30—32, fehér 34—36, rozskenyér 22—24. — Ezzel szemben az eddig használt rozs II-ős és búza 7-es lisztek használatát beszüntették a debreceni pékek, mert ezekből a tipusokból sokszor kifogásolt kenyér sült. — Még megjegyezni kívánják, hogy burgonyát a debreceni pék nem használhat, noha Budapesten egy mázsa kenyérben 30 kiló burgonya van.

Budapesten a debreceni tipusú kenyereket nem sütik s így az összehasonlítás nagyon nehéz. Mégis, íme, néhány ár: A maximált akciókenyér 24 fillér. A 4-es lisztből készült félbarna kenyér 30% burgonyával 32 fillér. Rozskenyér fehér lisztből 34 fillér. II-ős búzalisztből készült fehér kenyér 38 fillér.

Ime, ezek a számadatok, amelyek eligazítanak a debreceni kenyérárak kérdésében. Ezek az adatok valóban más megvilágításba helyezik az áremelést, amelynél a pékek hangsúlyozzák, hogy

nem fokozni akarják keresetüket, hanem csak exisztenciájukat fentartani.

Régi vagyonuk amúgy is befagyott követelések alakjában van meg, behajthatatlan számlákban, amelyekkel fűszeresek, vagy kishentesek tartoznak nekik, akik viszont ismét tovább adták a kapott hitelt a kisembereknek, akiknél aztán végleg befagyott a követelés. Ezért mondják a pékek, hogy vagyonának visszaadásával egyik osztály sem járult hozzá úgy az inségesek segítéséhez, mint éppen a sütőiparosság.

Ugyanezek az adatok kerülnek megvitatásra a kenyér árának ügyében szerdára összehívott értekezleten.

Thury Levente.

MADÁRVÉDELMI ELŐADÁS A VÁROSHÁZÁN

Zsufolt terem előtt tartotta a Madárvédelmi Egyesület előadó ülését tegnap délután a városházán. *Czapáry* gazdasági szaktanár bevezető szavai után dr. *Nagy* Jenő a Madárvédelmi Egyesület elnöke vázolta a madárvédelem általános elveit, majd bemutatta az immár messze földön hires madárkarácsonyfa képét. Utána az Egyesület vendége, *Páldy* Géza a pécsi Madárvédő Egyesület elnöke tartotta meg hosszú képsorozattal a Pallagon az akadémiai ifjuság előtt megismételte értékes előadását. kisért igen érdekes és mindvégig lebilincselő előadását. Bebizonyította, hogy pár fészekodú, amelyben a cinke megtelepszik, mennyivel több gyümölcsöt eredményez. Ismertette az általa kezdeményezett és Dunántul nagyszerüen bevált új fészekodú elhelyezést. Ez abból áll, hogy 2—3 m. magas vascsövekre — régi vasuti kazáncsövekre — helyezik el a fészekodut egészen szabadon és a madár, mivel észreveszi, hogy ide a macska nem tud felmenni, ezt szivesn elfogadja. A közönség igen meleg ünneplésben részesítette a kiváló lőadót, aki

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kívánt tárgyhoz.

— **Túrista táncestély.** A Magyar Túrista Egyesület debreceni osztálya ez évben is megrendezi a szokásos táncestélyét szombaton este az Angol Királynő zöldtermében. Meghívók és jegyek igényelhetők Springer József titkárnál, továbbá ifj. Nagy József főrendezőnél. Belépődíj személyenként 1 pengő. Táncosjegy 50 fillér.

VIGYÁZAT! MÍG A KÉSZLET TART

az alanti cikkekből

RÁDÓ-nál AZ ÁRAK TOVÁBB MARADNAK

Széchenyi u. 11. szám, az udvarban

Gyapjúszövet	P 1.30	Francia selyem muszlin	P 1.75	Nyersselymek mintás	P 1.75
Tiszta gyapjúszövet	„ 1.60	Duplaszéles crepdeschin	„ 2.—	Prima minőségű ing puplin	P 1.30
Egész prima gyapjúszövet duplaszéles	„ 2.75	Francia mintás crepdeschin	„ 2.—	Mintás bársonyok	P 1.60—1.80
Sötét kék shewiott	„ 2.40	Selyem marocin	„ 2.80	Paplanlepedővászon	P 2.45
Angolos kabát szövet gyapjú	„ 4.—	Sima és mintás japánselyem	„ —.80	Kétszínű glothpaplan	„ 9.40
Sima gyapjú kabátszövet	„ 5.—	Marocin szaten	„ 3.80	Alsólepedővászon	„ 1.35

Kosztüm-kelmék, férfi ruhaszövetek, paplan-selymek, menyasszonyi kelengyék szintén eladás alá kerülnek.

MOST vásároljon nálam, sok pénzt megtakaríthat!!!

Debrecen és Hajdúvármegye állatforgalma 1934-ben

Czelloth János állategészségügyi felügyelő most terjesztette be jelentését Debrecen város és Hajdúvármegye állategészségügyi forgalmáról. E jelentésben statisztikai adatokat is közöl. Ez adatok szerint Hajduvármegyéből 1934-ben vasuton és gépkocsin elszállítottak 8 lovat, 1922 szarvasmarhát, 3502 juhot, 32.092 sertést. Az 1933. évi eredményekhez mérten csökkent a kiszállítás lóban 8, szarvasmarhában 184, sertésben 5215 darabbal, emelkedett a kivitel 689 juhval.

Közvetlen külföldre feladtak Hajdúvármegyében 60 szarvasmarhát, 2399 juhot és 2478 sertést. A tavalyi kiszállítással szemben a lókivitel 14, a szarvasmarhakivitel 24 darabbal csökkent, míg a juhkivitel 342, a sertéskivitel 10 darabbal emelkedett. A kivitel az egyes külállamok között így oszlik meg: Kivittek Ausztriába 16 szarvasmarhát, 2498 sertést, Csehszlovákiába 100 juhot, Franciaországba 2299 juhot, Olaszországba 44 szarvasmarhát.

Debrecenből 1934-ben elszállítottak vasuton és gépkocsin 1126 lovat, 3674 szarvasmarhát, 616 juhot, 18.688 sertést. A tavalyi számokkal szemben a kivitel csökkent lóban 845, juhban 2634, sertésben 330 darabbal, míg növekedett szarvasmarhában 571 darabbal. Közvetlen külföldre kiszállítottak 390 lovat, 438 juhot, 4017 sertést. A tavalyihoz hasonlítva a kivitel csökkent lóban 776, juhban 2741, sertésben 1966 darabbal. A külföldi kiszállítás így oszlott meg: Kiszállítottak Ausztriába 165 lovat, 3751 sertést, Belé giumba 80 lovat, Csehszlovákiába 198 juhot, 266 sertést, Franciaországba 240 juhot, Lengyelországba 5 lovat, Németországba 87 lovat, Svájcba 2 lovat, Törökországba 51 lovat.

Megkezdődnek az ipartestület iparügyi és kulturális előadásai

Az ipartestület elnöksége nagy gondot fordít az iparosság kulturális művelődésének fejlesztésére is és ezért a közeli időben megrendezi előadássorozatát.

A legközelebbi előadás *e hó 13-án, szerdán este hat órai* kezdettel lesz az ipartestület tanácstermében, amelyen ez alkalommal a szakosztályok elnökei és vezető tagjai vesznek részt.

Az előadást dr. *Diczig* Alajos kamarai titkár fogja megtartani, aki *A kisipari áregyezmények* ügyét fogja ismertetni.

Hathónapi börtön után felmentés

Bonyodalmas bünper 110 pengő értékű benzin körül

Wohl Sándor gönci nagykereskedő tavaly nyáron száztiz pengő értékű benzint és petróleumot adott el *Oelschleger* István malomtulajdonosnak. A megállapodás szerint a malomtulajdonosnak nyolc napon belül kellett volna megtéríteni a benzin és petróleum árát, azonban nem tett eleget ennek a kötelezettségnek. Wohl Sándor erre csalás címén feljelentést tett Oelschleger ellen és

a hatóságok előtt azt állította, hogy a malomtulajdonosnak bizományba adta a benzint és petróleumot,

de a megállapodásban kikötött nyolc napon belül sem az árut nem kapta vissza, sem pedig a pénzt nem kapta meg.

Wohl Sándor feljelentése alapján az ügyészség is vádat emelt csalás miatt a malomtulajdonos ellen, de tárgyalásra mégsem került sor, mert Oelschlegernek sikerült megegyezni a nagykereskedővel. Tekintettel azonban arra, hogy a csalás vétsége hivatalból üldözendő, az ügyészség a megegyezés ellenére sem szüntette volna meg az eljárást, de Wohl Sándor egy beadványt intézett a hatóságokhoz, amelyben kijelentette, hogy téves alapokon tette meg a feljelentését, amennyiben Oelschleger István megfizette neki a száztiz pengőt.

Ennek alapján az ügyészség is kénytelen volt a vádat lejteni Oelschlegerrel szemben, ellenben

hamis vád címén hivatalból indult meg eljárás Wohl Sándor ellen.

A miskolci törvényszék elé került az ügy, ahol Wohl Sándort minden védekezése ellenére is hathónapi börtönbüntetésre ítélték. A nagykereskedő fellebbezést jelentett be az ítélet ellen és így került az ügy szombaton a debreceni ítélőtábla Várady-tanácsa elé.

A táblai tárgyaláson Wohl Sándor védelmében dr. *Aczél* Jenő ügyvéd jelent meg, aki rendkívül hatásos jogi érvekkel felépített beszédében igyekezett kifejteni a nagykereskedő ártatlanságát. Bebizonyította, hogy Wohl Sándor valóban megkapta a pénzt a malomtulajdonostól, azonban nem a kikötött nyolc napon belül, ilyenformán tehát jogosan megtehette a feljelentését.

Az ítélőtábla elfogadta a védő érvelését és megsemmisítve a törvényszék ítéletét, Wohl Sándort felmentette a vád alól.

EGY FIATAL FÖLDBIRTOKOS HALÁLA

Hosszú szenvedés után pénteken meghalt Tátrafüreden *Hartstein* Endre 35 éves földbirtokos, aki évek óta kereste a gyógyulást a Tátra levegőjében. A fiatal földbirtokos halála a köztiszteletben álló Hartstein-családot borította gyászba. Holttestét Debrecenbe szállítják és itt helyezik örök nyugalomra.

HÁLÁTLAN ALBÉRLŐK

Székely Erzsi, *Pető* Zsófi és *Madai* Eszter debreceni cselédek albérletben laktak *Pákozdi* Juliánál.

Tavaly októberben a reményteljes albérlők feltörték a Pákozdi Julia szekrényét és onnan egy ezüst nyaklláncot aranyfüggővel, valamint egy pár férficipőt és egyéb apró emléktárgyakat szerencsésen elloptak. A lopott holmit eladták és árát testvériesen megfelezték. A dolog azonban kiderült és a debreceni törvényszék egyesbírósága szombaton honorálta a házitolvajok együttműködését.

Székely Erzsébet tekintettel két gyermekére, mint enyhítő körülményre, egy heti fogházat, a többiek fejenként tiz napot kaptak, jogerősen.

A VÁSÁRY-ÜGY MELLÉKHAJTÁSA

Szabó József nyugalmazott százados becsületsértés címén feljelentést tett *Vásáry* László bankigazgató ellen, aki a feljelentés szerint többek előtt sértő kijelentést tett rávonatkozólag.

Az ügyet szombaton tárgyalta a járásbíróságon *Gyöngyössy* bíró, aki előtt *Vásáry* László előadta, hogy abban az időben rendkivül felindult lelkiállapotban volt a családja körül lezajlott események miatt. Elmondotta, hogy az egyik városi tisztviselő az ohati szerződés alapokmányainak, az aláírt árverési feltételeknek egyik legfontosabb pontját szándékosan, vagy véletlenül, de nem a valóságnak megfelelően, hanem megmásítva vette be a szerződésbe. Az alapokmány aztán elsüllyedt, vagy elsüllyesztették és csak kilenc év multán került elő. Szabó Józsefnek ezzel kapcsolatosan a fegyelmi biztos előtt tett vallomása nem fedi a valóságot s erre vonatkozólag kérte a bizonyítás elrendelését. A bíróság a kérelemnek helyt adott, elrendelte a bizonyítást s evégből a tárgyalást elhalasztotta.

Zenekedvelők Köre

zongorabérlet III.

KÁROLYI GYULA

zongoraművész hangversenye

1935 február 17-én, vasárnap este 8-kor

a Városi Zeneiskola dísztermében

Olcsó napijegyek a Méliusnál.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

Egyházi élet

„Társadalmi rendszerváltozás az Evangélium tükrében" címen tartott előadást *Tamás* Ferenc dr. kollégiumi szénior a Soli Deo Gloria kulturszociális szemináriumán, szombaton délután. Az előadáson több irányú, értékes fölszólalás történt.

*

Protestáns egyetemi istentisztelet lesz ma délelőtt 11 órakor a Kálvin-tér 5. szám alatti gyülekezeti otthonban.

*

Az Árpádtéri egyházrész Nőegylete szeretetvacsonnája. Az Árpádtéri Nőegylet igen jól sikerült szeretetvacsonnát rendezett az egyházrész szegényei javára a Kassa u. 12. sz. alatti gyülekezeti teremben. A szeretetvacsonna áldozatos háziasszonyai *Ferenczy* Lajosné, ifj. *Harsányi* Imréné, *Horváth* Ferencné, *Nagy* Lajosné nőegyleti tagok voltak, akik több mint száz vendéget láttak izletes kávéuzsonnára. A szeretetvacsonán megjelentek: Péterffy Lászlóné, Kovács Lajosné, vitéz Huszár Endréné, Magyar Bertalanné, özv. Magyar Lajosné, özv. Nagy Sándorné, dr. Fernbach Dezsőné, Madarász Gyuláné, Torday Gáborné, Monoki Istvánné, Szabó Istvánné, Sándor Erzsébet, Ujváry Józsefné, Anynyok Lajosné, Ory Jánosné, Szánthó Dénesné, vitéz Papp Mihályné, Aszalós Imréné, Fehér Jánosné, Bernád Györgyné, id. Harsányi Imréné, özv. Pásztor Lajosné, Bak Károlyné, Nagy Károlyné, Kiss Sándorné, özv. Kormány Lajosné, Juhász Andrásné, Nagy Istvánné, Giday Endréné, Zsadon Lajosné, özv. Harsányi Istvánné, Ágoston Illésné, Ottó Lajosné, Böszörményi Pálné, Nagy Gyuláné, Gyökeres Károlyné, vitéz Kathona Sándorné, Nagy Istvánné, Szabó Klára, Kabay Jánosné, Nagy Józsefné, Sarkady Lászlóné, Szathmáry Kálmánné, Demeter Istvánné, Pásztor Lajosné, Márki Kálmánné, Fegyveres Sándorné, Bartha Istvánné, Szabó Antalné, Bergmann Béláné, Farkas Dánielné, özv. Balogh Lajosné, Tóth Lajosné, Nagy Lajosné, özv. Horváth Istvánné, ifj. Harsányi Imréné, Ferenczy Lajosné, Kiss Mária, Molnár nővérek, Papp Margit, Kenderessi Ica, Balogh Rózsi, Fehér Irénke, Zsadon Ilus, Kocsy Vilma, Budaházy Mária, Ory Irénke, Vass Ica, Kormány Erzsébet, Kozák Eszter, Révész Ica, Nagy Mártha, Cseresznyés Irénke, Ferenczy Margit, Ferenczy Rózsika, Gaál nővérek, Töviski Ica, Tisza Izabella, Kovács Erzsike, Magyar Bertalan, Márki Kálmán, Nagy Sándor, ifj. Harsányi Imre, Kovács Kálmán, Nagy Lajos, Bak Károly, László Károly, Gábor János, Nagy Dezső, Nagy Emil, Hrabéczy Sándor.

*

A debreceni református vallásoktatólelkészek értekezlete. Igen nagy jelentőségű módszeres értekezletet tartottak a debreceni református vallásoktatólelkészek *Papp* Imre testületi elnök vezetésével az egyházi hivatalban. Az értekezleten megjelent *Uray* Sándor lelkipásztor, a vallásoktatási bizottság elnöke is. Résztvettek rajta az összes vallásoktatólelkészek, valamint a segédlelkészek és óraadók. Az értekezleten nagy értékű előadást dr. *Dancsházy* Sándor vallásoktató lelkész, hitoktatási felügyelő tartott a bibliai történeti anyag átadásáról. Az értékes előadást nagyon hasznos megbeszélés követte. Az értekezlet elhatározta, hogy a bibliai történeti anyag átadásáról a különböző fokú iskolákat illetőleg három minta tanítást fog tartani.

*

Dr. Soós Béla lelkipásztor előadása a Régi debreceni Igehirdetőkről, a Csapó uccai egyházrész Szappanos u. 16. sz. a. otthonában február 17-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel lesz.

*

Mesedélután. Ma, vasárnap délután 3 órakor Szappanos ucca 16. sz. a. előadásra kerül a Hófehérke című mese nyolc énekes jelenetben.

Szeretetvendégséget rendez a Péterfia uccai egyházrész leányköre ma délután 5 órakor a Kálvin tér 5. szám alatti gyülekezeti otthonban. Műsor ára teával együtt 40 fillér.

*

Tagsági-est lesz a KIE-ben (Piac u. 36.) ma este 8 órakor fiuk részére. Előadást tart dr. Dancsházy Sándor KIE elnök „A magános ifjú" címmel.

*

Templomi ünnepélyt rendez a KIE ma délután 5 órakor az Ispotályi templomban. Prédikál Uray Sándor lelkipásztor, szaval Fórizs László diákjelölt, imádkozik és bibliát olvas Kulcsár Dezső s. lelkész és Kovács Imre koll. esküdt felügyelő.

*

Karácsony Sándor dr. rendkívül szuggesztiv előadást tartott szombaton este a KIE-ben a kereszténység s a háború és a béke viszonyáról. Az előadást értékes vita követte.

TABLÓ-ELŐADÁS A ZSIDÓ GIMNÁZIUMBAN

A zsidó reálgimnázium VIII. osztálpa 10-én, vasárnap rendezi meg tablóelőadását. A nivósan összeállított műsor keretében előadják Katona „Bánk bán"-jának egy részletét, azonkívül bohózatok, ének-, zeneszámok fogják szórakoztatni a közönséget. Külön érdekessége a műsornak a szavalókórus által előadandó Ady-vers. Az előadás bevételét a szegénysorsú tanulók tablósegélyére fordítják. Az előadás a hitközség tanácstermében lesz délután 6 órai kezdettel. Belépődíj nincs, műsor megváltása kötelező.

Debreczeni Helyi Vasút.

A svédek múzeumot akarnak létesíteni a Széchenyi ucca 6. szám alatti házban,

ahol XII. Károly svéd király megszállott

Debrecen legrégibb nőegylete, a hatvanöt éves multra visszatekintő Debreceni Jótékony Nőegylet igen nagy érdeklődéstől kísért választmányi ülést tartott.

Az ülést Sass Béláné elnök nyitotta meg.

Nagy Jenő ellenőr, gondnok tett igen érdekes jelentést, felolvasva dr. Waldemar Hander egyetemi tanár, svéd kir. főkonzuli titkárnak dr. Ecsedi István, a Déri-múzeum igazgatójához intézett levelét. Dr. Waldemar Hander egyetemi tanár 1931-ben Magyarországon járt és beszélgetett dr. Ecsedi Istvánnal, a Déri-múzeum igazgatójával. Magyarországi tapasztalatairól könyvet írt, melyben megemlékezett arról, hogy 1714 táján XII. Károly svéd király Debrecenen keresztül utazva, a Nőegylet Széchenyi ucca 6. szám alatti házában szállt meg. Könyve visszhangjaként egy előkelő, gazdag svéd úr hajlandó lenne a Jótékony Nőegylet Széchenyi uccai házát megvenni, múzeum céljaira berendezni, — amennyiben a múzeum felett a Déri-múzeum hajlandó felügyeletet gyakorolni. Amennyiben a vétel keresztülvihető, a házat múzeummá alakíttatja át s berendezi a XII. Károly svéd király idejéből való bútorzattal és korabeli emléktárgyakkal ellátatja.

A Jótékony Nőegylet választmánya az értékes ajánlattal kapcsolatban kimondotta, hogy dr. Ecsedi István múzeumigazgató útján Waldemar Hander svéd kir. főkonzuli titkárral a tárgyalásokat felveszi.

Magyar Bertalan titkár a városi árvaszék átiratát ismertette az árva és gondozásra szoruló gyermekek pártfogói szervezete kiépítése ügyében. A Jótékony Nőegylet a nagyjelentőségű akciót egyhangúlag tette magáévá. A Jótékony Nőegylet részéről pártfogókul jelentkeztek: Sass Béláné, dr. Kesserü Lajosné, Rásó Istvánné, dr. Erdős Károly, Barcsay Istvánné, Suhajda Béláné, dr. Szabó Gusztávné, Sz. Tóth Béláné, Tóth Árpádné, Martinek Ferencné, Hutirayné Rutter Sarolta, Balkó Lajosné.

Az új városi tb. tisztviselők eskütétele.

Azok az új városi tiszteletbeli tisztviselők, akiket a főispán most nevezett ki, szombaton délelőtt 11 órakor a közgyűlési teremben tették le a hivatali esküt dr. *Varga* Elemér h. polgármester előtt.

Az eskü letétele után a h. polgármester beszédet intézett a tb. tisztviselőkhöz. Beszédében azt mondta, hogy a kinevezés a tényleges tisztviselőknek nagy kitüntetés és egyben elismerése eddigi munkásságuknak, de buzdítás is, hogy továbbra is nagy odaadással és szorgalommal teljesítsék kötelességeiket. Azoknak, akik nem aktiv tisztviselők, szintén kitüntetés ez a kinevezés és elismerés közéleti tevékenységükért. Nem jelent nagy dolgot ez a címadományozás, mert hiszen nagyon soknak nagyobb címe van, de a kinevezéssel az nyert kifejezést, hogy a köz is elismeréssel van irántuk és hogy értékes munkásságukat be akarja kapcsolni a városi életbe.

Az esküt tett tb. tisztviselők közül *Zöld* József tb. h. polgármester válaszolt a h. polgármester szavaira. A törvényhatóság életében — mondta — a tiszteletbeli állások mindenkor diszt és kitüntetést jelentettek és jelentenek ma is. Az aktiv tisztviselőnél fokozottabb munkát és kötelességteljesítést jelent. Nagy köszönettel veszik a kitüntetést és ígéri, hogy minden erejükkel a város érdekeit szolgálják.

A debreceni izr. Szentegylet — Chevra-Kadisa.

ÉRTESITÉS.

A debreceni izr. Szentegylet tagjait értesítjük, hogy az 1935. évi választói névjegyzék hivatalos helyiségünkben közszemlére ki van téve.

Debrecen, 1935 febr. 8.

Az elnökség.

Előkelő biztositó társaság

KERES

HAJDU MEGYERE

jó összeköttetéssel bíró, agilis, megbizható

HELYI „KÉPVISELŐT"

Debrecen székhellyel.

Ajánlatok referenciák, eddigi működés és igények megjelölésével **BLOCKNER** hirdetési iroda címére **Budapest, VI. Andrássy ut 4. szám** kéretnek „BIZTOS JÖVŐ 21522" jeligére.

A BAJNOKI SAKKVERSENY

A bajnoki sakkverseny végéhez közeledik. Hétfőn a XII. forduló következik, kedden az összes függőjátszmákat befejezik s az utolsó forduló szerdán kerül lebonyolításra. Hétfőn a következő párok mérkőznek: Csócsits—Hajdú, Dalmy—Barcza, Horai—Boczán, Torma—Kónya, Kiss E.—Holán.

A verseny állása: Barcza 9 (9), Boczán 6 és fél (9), Kónya 6 (8), Torma 6 (8), Kiss E. 5 és fél (8), Dalmy 5 és fél (9), Csócsits 3 és fél (8), Hajdú 3 és fél (9), dr. Kocsis 3 és fél (10), Rosenberger 2 (11), Holán 1 (10). — (Zárójelben a befejezett játszmák száma.)

— **Dr. Pap Károly egyetemi professzor előadása.** Csütörtökön, e hó 14-én a városháza közgyűlési termében tartja meg dr. Pap Károly egyetemi ny. r. tanár, a Csokonai Kör illusztris elnöke a Régi magyar búcsúztató énekek c. igen érdekes előadását. Az előadás pontosan 6 órakor kezdődik. Belépti díj nincsen.

Révész Imre a Corvin-rendben

Budapest, február 9. A Corvin-rend tegnap ülést tartott. A rendnek az alapszabályok szerint 12 láncos és 60 koszorús tagja van. Évek során sz a szám megfogyatkozott. Tegnap kijelölték a megüresedett helyek utódait. Az új tagok kinevezésére előterjesztést tett a rend a kormányzónál.

Az előterjesztés értelmében láncot kap *Hóman* Bálint és *Karlovszky* Bertalan, koszorút *Rudnay* Gyula festőművész, *Révész* Imre történetíró, *Szily* Kálmán kulturpolitikus, *Harsányi* Zsolt író és *Kiss* Ferenc színész.

Remekül sikerült a Lilla-tea

A Dóczi-leányintézet hagyományos Lilla-teája monstreközönség jelenlétében óriási siker jegyében zajlott le az Arany Bika nagytermében. Ez az estély az elmult évieknél is hatalmasabb arányú publikummal töltötte be az Arany Bka nagytermét, ugyanannyira, hogy a folyosókon és a karzatokon is teaasztalokat állított föl a rendezőség.

Fél 9 tájban mintegy száz Dóczista leány vonult föl s a terem közepére érve a füzérest táncolták, majd egy újstilizálású magyar táncal ajándékozták meg a hatalmas arányú közönséget. A bemutatót óriási tapsvihar fogadta. Ezután megkezdődött az általános tánc. Mivel a Lilla-estén mintegy 2000 főnyi közönség jelent meg, a teázást nem is lehetett egyszerre és egyidőben lebonyolítani, hanem csak az asztalifölváltás sorrndjében. A rendezőségnek még igy is óriási arányú munkát kellett végeznie. Elsősorban az Arany Bika illetékes tényezőit illeti az érdem, hogy ilyen hatalmas arányú munkát kellett végeznie. Elsősorban az Arany Bika illetékes tényezőit illeti az érdem, hogy ilyen hatalmas arányú ünnepies demonstrációban is a legfigyelmesebb és a legapróllkosabb gonddal sikerült megoldani a rendezés nagy gonddal járó munkáját és mind a szervirozás, mind az egyéni kiszolgálás a legalaposabb gondossággal történt.

Az estélyen, amelyen a tánc a reggeli órákig tartott, jelen volt Debrecen társadalmi vezetőinek szine-java. A hatalmas közönségre tekintettel a rendezőség képtelen volt összeíratni a megjelentek névsorát. A megjelent előkelőségek sorában látni lehetett többek között *Vásáry* István dr. polgármestert, *Demény* Géza altábornagyot, *Ady* Lajos tankerületi főigazgatót, *Erdőss* Károly, *Darkó* Jenő, *Kovács* Andor, *Bacsó* Jenő, *Bókay* Zoltán egyetemi professzorokat, *Makáry* Károly püspökhelyettest és sok más vezető egyéniségét a debreceni társaságnak. A hangulat mindvégig egyenletesen kedélyes volt, ami igen nagy szó egy ilyen hatalmas demonstrációjú táncos teaestély keretében. A idei Lilla estély — a közhangulat vélekedése szerint — pompában, szinben és általános vigságban még az előbbi évek Lilla-báljait is felülmúlta.

Vasárnap:
„DEZERTŐR", izgalmas kalandordráma Loretta Young főszereplésével. — Megelőzi: „SZERELMES ELLENSÉGEK", Warner Baxter világfilmje. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

WEISZ FERENC
MŰASZTALOS ÜZEME
Debrecen, Böszörményi ut 3|a
Készit: mübutorokat, portálékat, valamint mindennemü asztalos munkákat eredeti tervek alapján

Bosszúból agyonlőtték a barcelonai hóhért

Barcelona, február 9. Ma délután ismeretlenekből álló csoport behatolt a Szent András-negyed egyik bárhelyiségébe, ahol egy vendég éppen kávéját fogyasztotta. Az ismeretlenek egyetlen szó nélkül rálőttek és nyomban megölték. Kitünt, hogy a barcelonai hóhér az áldozat, akit, amióta kivégezte az anarchista Arandát, úgy látszik, halállal fenyegettek. Kétségtelen, hogy a szélsőséges elemek bosszújáról van szó.

Olaszország elvben hozzájárult a légvédelmi egyezménytervhez

Róma, február 9. Olaszországnak a londoni tárgyalások eredménye kérdésében elfoglalt álláspontjáról ma a következő hivatalos közlemény jelent meg:

Olaszország felelős körei nagy érdeklődéssel kísérték azokat a tárgyalásokat, amelyek nemrégiben Londonban folytak a francia és angol kormány között. Az olasz hivatalos körök rokonszenvvel fogadták a tanácskozásokról kiadott nyilatkozatot s

meg vannak arról győződve, hogy ez a nyilatkozat megadja a lehetőségét a Németországgal való megegyezésnek

s így az érdekelt hatalmak közti együttműködés kezdetét jelenti. Ami közelebbről a kölcsönös légvédelmi szerződést illeti,

Olaszország a közeljövőben alapvető fontosságú hozzájárulás formájában fogja leszögezni álláspontját.

Olaszország felelős körei megelégedéssel vettek tudomást Angliának az osztrák függetlenség és a január 7-én kötött francia-olasz megegyezés kérdésében elfoglalt álláspontjáról.

Páris, február 9. (Havas.) Párisi politikai körök megelégedéssel vették tudomásul, hogy Olaszország elvben hozzájárult a légvédelmi egyezménytervhez.

A Páris—London és Róma között megindult diplomáciai tárgyalásokat most tovább folytatják,

hogy a megegyezés számára kielégítő formulát találjanak.

Páris, február 9. Simon külügyminiszter szombat este repülőgépen visszatért Londonba.

A hálás Flemington uccát nevez el a bébi-gyilkosról

Hauptmann ellen vallott a rejtélyes Fisch nővére

Newyork, február 9. Amerikában a legcsekélyebb feltünést sem kelti az a hír, amely szerint a flemingtoni községtanács egyik tagja hivatalos formában indítványozta, hogy a város egyik új útját *„a Lindbergh-bébi gyilkosa után Hauptmann Brunó uccának"* nevezzék el. A szabályszerű indítványnak természetesen szabályszerű indokolása is volt:

1. Hauptmann neve elmoshatatlanul egybefűződött Flemington városával.

2. Ezenfelül pedig Flemington városának eddig több, mint kétmillió dollár különbevételt hozott a szenzációs monstre-pör.

Az indítvány sorsáról egyelőre még nem történt döntés.

Flemongton, február 9. Willenz államügyész újabb drámai meglepetéssel szolgált a Hauptmann-per tegnapi tárgyalásán. A tanuk emelvényére szólította Fisch Annát, a rejtélyes Fisch Izidor nővérét. A védelem tudvalevőleg azt állította, hogy Fisch csalta ki Lindberghtől az 50,000 dollár váltságdíjat, amelynek legnagyobb részével Németországba menekült.

Fisch Anna vallomásával lerombolta a védelem utolsó mentsvárát. Előadta, hogy bátyja néhány szegényes holmival tért vissza Németországba és egész vagyona 100 dollár készpénzből állott.

Az asztali tennisz világbajnokság 2. napja

London, február 9. A nemzetközi asztali tnniszversenyek 2. napján a Swaythling-kupáért vívott küzdelemben Magyarország 5:0 arányban verte Franciaország csapatát.

A csapatversenyek további eredményei a következők: Belgium—Ir szabadállam 5:1, Jugoszlávia—Litvánia 5:1, Anglia—Északirország 5:0, Lengyelország—Hollandia 5:0, Lengyelország—Északirország 5:0.

A hölgyek részére kiirt Corbillon-kupáért folyó versenyben Franciaország 3:2 arányban megverte Angliát, Anglia—Ir szabadállam 5:0, Németország—Svájs 3:1, Belgium—Egyesült Államok 3:0.

London, február 9. Szombaton a késő délutáni Corbillon-kupáért folyó küzdelemben a cseh-hölgy asztali teniszezők 3:1 arányban verték a magyar hölgycsapatot. Egyéb eredmények: Férficsapatversenyben Magyarország—USA 5:0, Ausztria—USA 5:4, Jugoszlávia—Belgium 5:0, Lengyelország—India 5:0, Wales—Irország 5:0, India—Hollandia 5:0. A billon-serlegért folyó küzdelemben Ausztria—Walles 3:0, Csehország—Hollandia 3:0, Németország—Hollandia 3:0.

Önhibája miatt

veszti el sok nő fiatalos kinézését. A bőr kezelésének **bőrápolás** jellegével kell bírni, máskülönben a börsejtek kimerülnek, ami az arc gyürődését idézi elő.

Az **EUKUTOL**-

krémek testazonos anyagokat tartalmaznak a legtökéletesebb összeállításban. ❖ Az EUKUTOL 3 száraz, az EUKUTOL 6 zsiros krém.

KAPHATÓ MINDEN SZAKÜZLETBEN

Film naptár

Február

8-tól 12-ig	Csillag ragyog az égen JO EF SCHMIDT
13-tól 14-ig	Vén gazember magyar film
15-től 19-ig	Hadifoglyok Lukács Pál, Douglas Fairbanks jr., Leslie Howard
20-tól 24-ig	Becsi csalogány Eggerth Márta, Leo Slezák
25-től 26-ig	Koldus grófnő Dolly Haas
27-től	Vigözvegy

Játsza a
Vigszinház

NYUGALOMBA VÁGYÓ NŐ

— Milyen nyugalom és békesség van ezen a vidéken. Szeretnék ide költözni és örökké itt élni.

— Oh, mit csinálna a magadfajta divathölgy itt falun?

— Vennék egy autót és naponta bejárnék a városba.

Frontharcos matiné

A frontharcos-matiné február 10-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz a Vigszinház-mozgóban.

Műsor: 1. Himnusz. Énekli a Frontharcos Dalárda. 2. Hódolat a kormányzónak és tiszteletadás a hősi halottak emlékének. 3. Frontharcos gondolatok. Elmondja dr. Serly Béla ügyvéd, frontharcos tűzérfőhadnagy. 4. A világháború dalaiból énekel Farkas Andor, zongorakísére mellett. 5. Tudjátok-e?... Szavalja Jámbor Lajos ny. igazgató, frontharcos főhadnagy. 6. Frontharcos induló. Énekli a Frontharcos Dalárda. Szünet. 7. „Frontharcosok." Filmbemutató. 8. Nem, nem, soha! Énekli a Frontharcos Dalárda.

Helyárak: I. r. páholyűlés és zsölye 60 fillér. II. r. páholyűlés, zártszék, diákhely és I. hely 40 fillér. II. és III. hely 20 fillér

Jegyek előre válthatók Bészler Lajos vaskereskedésében, Széchenyi u. 2. sz., a Kistemplom mellett, továbbá előadás előtt 9 órától a „Vigmozgó" II. sz. pénztáránál.

A tiszta jövedelmet a szegénysorsú bajtársak segélyalapja javára fordítják.

— **A Debreceni Iparos Dalegylet** február 16-án este 8 órakor az ipartestület díszermében és az Iparoskör helyiségében (Simonffy u. 1. szám, II. emelet) rendezi meg Julia-teaestélyét. Felkérik a Dalegylet alapító, pártoló tagjait, úgyszintén barátait és ismerőseit, hogy a családias jellegű estélyen pontosan jelenjenek meg, tekintettel arra, hogy a Juliánnákat a Dalegylet köszönti fel.

Kassák Lajos
irodalmi estje

FARSANGI ÉJSZAKA

G. K.-nak küldöm.

Farsangi éj volt, báli éj,
Nyargaltak a fiók szelek.
Nagyapjuk hátán eldobálták
Visongva már az éjfelet.

Az égen óriási pöffedt
A sárga hold, a vén Moloch
Ágaskodva fölém hajoltak
A pisla fényű csillagok.

Az ég felszívott minden fényt
A földről az út sötéten állt
Itt didergő, béna szájjal
A hócsillagos éjszakát.

Egy sarkon a Sátán bokázott
És fújta borgőzös rimét
Zokogott rá szívszaggatóan
Teherbe hullott száz cseléd.

Mentem halálos, nyütt inakkal
Tanyátlanul és tétován.
Vak sorsom űzött vasra-verten
Valami titkos Fény után.

A téren fölbúgott a Templom
Égnek szegezve karjait
S mint átkozódó prédikátor
Megrázta szörnyű tornyait.

BORNEMISZA LÁSZLÓ.

Déli Hír

A kormányzó előtt történt kihallgatásukon Gömbös és Bethlen elintézték kettőjük és az egységes-párt minden vitás kérdését

Szakítás Eckhardt Tiborral, az élharcos rendszer és a reformnemzedék teljes lebontása a kibontakozás feltételei

Budapest, február 9. A jelek szerint a politikai válság, amely az egységespárt és a miniszterelnök között az Eckhardt-kérdés miatt keletkezett, elérkezett a kibontakozás fordulatához. A kibontakozást a sorozatos kormányzói kihallgatások után Gömbös miniszterelnöknek és Bethlen István grófnak a kormányzónál történt ma délutáni együttes kihallgatása hozta meg. A kettős kihallgatásról a következő félhivatalos jelentést adták ki:

Budapest, február 9. (MTI.) Horthy Miklós kormányzó előtt Gömbös miniszterelnök és Bethlen István gróf ma délután hosszas megbeszélést folytattak, amelynek folyamán

tisztázták az összes vitás kérdéseket. A Nemzeti Egység Pártjában felmerült tárgyi és személyi ellentétek, valamint félreértések e megbeszélés révén teljes elintézést nyertek. A kormány a maga munkásságát az eddigi célkitűzések irányában továbbra is zavartalanul folytatni fogja.

A KORMÁNYPÁRT TÁRGYI FELTÉTELEI A KIBONTAKOZÁS ALAPJA

Jól informált helyről származó értesítés szerint a kibontakozás tárgyi alapját a kormánypárt három feltétele adta meg. Ezeket a feltételeket viszont a párt presztizse és önvédelme szempontjából állította fel. A feltételek a következők:

1. Formális és

végleges szakítás Eckhardt Tiborral

és a vele való együttműködésnek még a gondolatával is.

2. **Az élharcos-rendszernek teljes lebontása,**

egyszersmind természetesen leépítése a vidéki élharcosok február végére tervezett budapesti felvonulásának is.

3. Ugyancsak

teljes leépítése és megszüntetése az úgynevezett Reformnemzedék mozgalmának,

amellyel állítólag a Gömbös-kormány reformpolitikáját kívánták alátámasztani.

Minthogy a miniszterelnök már kijelentette, hogy az egységespárttal együtt akar kormányozni, elvi akadálya nem volt a kiegyezésnek, amely azonban mégis az egységespárt győzelmét jelenti.

Budapest, február 9. **Gömbös** miniszterelnök és **Bethlen** István gróf mai együttes kihallgatása a kormányzónál délután 5 órától este háromnegyed 9 óráig tartott. Gömbös miniszterelnök rádiónyilatkozatának időpontját még nem állapították meg véglegesen. A miniszterelnök az ujságírók ezirányú kérdésére ezt mondotta:

— Meglesz a jövő hét folyamán, inkább a közepe után, mint közepe előtt.

A miniszterelnök az ujságírók kérdésére még ezt mondotta:

— A párt összehívásáról még nem tudok. A Ház összehívásáról még nem történt intézkedés.

Tizenhétéves diákleány furcsa harca szüleivel az udvarlójáért

Budapest, február 9. Egy ismert budapesti kereskedő felesége bejelentette a rndőrségn, hogy *17 éves diáklánya eltünt hazulról.*

MA
délután 6 órakor
a Déri-muzeumban

A detektivek tanácsára elment ahoz a fiatalemberhez, aki leányának udvarolt és megkérdezte, hogy nincs-e ott a lánya. A fiatalember kijelentette, *nincs nála, egyben közölte, ha nem hisz neki, akkor kutassa át a lakást.* Az uriasszony valóban átkutatott mindent a lakásban, megnézett minden szekrényt, de a leány sehol sem volt. Már éppen indulni készült, amikor észrevette, hogy *a betakart ágy gyanusan mozog.* Odalépett, felrántotta a takarót és *lánya valóban ott feküdt a párnák között.*

Viharos jelenetek játszódtak le anya és lánya között. *A lány kijelentette, hogy nem akar hazamenni* és vagy a fiatalember felesége, vagy öngyilkos lesz. Az uriasszony végül is a rendőrségre ment, ahol bejelentette, hogy lánya öngyilkossággal fenyegetődzik.

Erre detektivek mentek a diáklányért, akit — nehogy öngyilkos legyen — *saját érdekében őrizetbe vettek.* Egy éjszakát töltött a fiatal lány a rendőrség őrizetében, amíg végre *szombaton délben édesanyjával együtt eltávozott.*

A debreceni Székely Társaság felolvasó ülése

A debreceni Székely Társaság e hó 10-én, vasárnap délután 6 órakor az Arany Bika szálló kistermében felolvasó ülést tart, amelyen a megnyitó beszédet dr. Darkó Jenő egyetemi tanár, a Székely Társaság elnöke mondja. Utána dr. Szondy György, a kiváló előadó tartja meg értekezését *„Április Lajos a költő és az ember"* címen. Irodalmi körökben is igen nagy érdeklődés előzi meg az érdekes és értékes előadást, amelyen Április Lajost, az erdélyi földből nagy magasságba szökkent kiváló költőt közelebbről ismerhetjük meg. Az előadásnak külön érdekessége lesz, hogy Debrecen úri társadalmának legkiválóbb szavalói: dr. Markovicsné Csürös Ferike, dr. Schla-

Gyászrovat

Hartstein Endre földbirtokos 35 éves korában Tátrafüreden elhunyt. Holttestét hétfőn Debrecenbe szállítja a **Dankó** temetkezési vállalat.

Özv. Horváth Józsefné, 68 éves, temetése vasárnap délután 1/2 4 órakor lesz Köztemetőben „Dankó" temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth ucca 3.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon kedves rokonok, ismerősök, jó barátok, nemkülönben Derecske község előljáróságának mélyen tisztelt tagjai, kik felejthetetlen jó férjem temetésén részvétükkel, vígasztaló szavaikkal mély fájdalmamat enyhíteni igyekeztek: fogadják ezűton is köszönetemet.

Özv. Bara Mihályné
Balla Etelka.

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton mondok hálás köszönetet mindazoknak, kik felejthetetlen drága boldogult férjem elhalálozásával nagy fájdalmamban részvétüket nyilvánították.

Özv. Steier Jakabné.

Jegyek délelőtt a Magántisztviselőknél, délután a helyszinen válhatók.

·SZINHÁZ·MOZI·
·HANGVERSENY·

MŰSOR:

VASÁRNAP délután 3 órakor: **Tisztelt ház,** operett. (Olcsó helyárak.) — Délután 6 órakor: Trilby. (Olcsó.) — Este 9 órakor: Az utolsó Verebélyi lány.
HÉTFŐ este: **A nők elmondják.** Vígjátékbemutató. (A. 19. bérlet.)
KEDD este: 50 százalékos tisztviselőest: **Tovaris.** Vígjáték.

Gyönyörű új díszletekkel kerül színre Jatzkó Rezső operettje

A színház teljes erővel készül *Jatzkó* Rezső, *Sándor* Gyula és *Marschalkó* Lajos új operettjének a „Gróf Gigolónak" február 16-iki premierjére. A direkció nagy sikert vár a darabtól, amelyet egyelőre hét egymást követő előadásra tüzött ki. *Hajnal* Margit személyében vendégprimadonnát szerződtetett és most vitéz Jakabffy Rezső förendező tervei alapján gyönyörű új diszleteket készíttet a február 16-iki premierre. Csillogóan szép kiállításban kerül így szinre a Gróf Gigoló, melynek egyes jelenetei valósággal látványosság számba mennek.

Hajnal Margiton kívül *Jatzkó* Cia, *Gáry* Klári, *Ács* Rózsi, *Kardoss* Géza, *Kaniss*, *Bihary*, *Kormos*, *Szokoly*, *Nyai* játszák a vezetőszerepeket. A siker előre is biztosítja a kitünő előadás, a darab izgalmas, fordulatos és mulatságos meséje, *Jatzkó* Rezső sok, hamar népszerűvé váló slágerszáma, *Sándor* Gyula tömérdek ötletes szövege.

A premierre és az azt követő előadásokra már most ajánlatos a jegyet előre biztosítani.

Gyermekopera előadás a zeneiskolában

Ma délután 6 órakor lesz a Jancsi és Juliska gyermeopera előadása a zeneiskolában, amely iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyek majdnem mind elkeltek. A több, mint 60 szereplőből álló együttes előreláthatólag nagy sikert fog aratni. Arról is szó van, hogy az előadást a nagy érdeklődésre való tekintettel meg kell ismételni. Ez irányban már tárgyalások is folynak. Jegyek 1 P 20, 1.—, —.80 és —.70 filléres árban kaphatók a zeneiskolában.

3 előadás ma, VASÁRNAP a színházban!
Délután 3 órakor olcsó helyárakkal, kacagó délután! Operett!

TISZTELT HAZ

Délután 6 órakor olcsó helyárakkal a legizgalmasabb angol színmű

TRILBY

Este 9 órakor a legkedvesebb magyar operett felujítása:

Az utolsó Verebélyi lány

?A nők elmondják...?

hétfőn bemutatja a színház!
SIESSEN JEGYÉTBIZTOSITANI

ADA SARI

február 15-én (pénteken) a színházban

BORDY BELLÁVAL

— **Ismeri már** Kallós műasztalos munkáját? Próbálja meg. Erzsébet ucca 4.

RENAISSANCE PENZIO BUDAPEST
— a főváros szivében. — IV. Irányi ucca 21.
Hideg és meleg folyó víz a szobákba, központi fütés, a szobákban telefon.
Elsőrangú ellátás, kivánatra diéta is. OLCSÓ ÁRAK!

20 fokos hideghullum jön Oroszország felől

Szerda—csütörtök táján érkezik el a hideghullám Magyarországra — 1927 telén kapott Európa ilyen hideghullámet

Fagyos szél és hóvihar uralkodott ma egész nap Debrecenben. A hőmérséklet süllyedése nem is volt olyan nagy, de kellemetlenné tette még az uccánjárást is az erős, hideg szél. Az északkeleti szél erős, kemény tél hírnöke. Mint a Meteorologiai Intézet jelenti, Oroszország nagy hómezői a napok óta mozdulatlan levegőt erősen lehűtötték s most ez

a nagy hideg légtömeg elindult Európa felé,

a maga nagyobb súlyával szorítva ki az enyhébb levegőt. Oroszország egyetlen helyéről sem érkezik —20 foknál kisebb hidegről jelentés és így könnyű megjósolni, hogy

legalább 20 fokra lemegy a most hozzánk közelítő orosz tél hidege.

A fagyhullám kiterjedését nem lehet pontosan megállapítani, csak annyi bizonyos, hogy Középeurópa kikerülhetetlenül beleesik a hideg szférájába, amely ki fog terjedni nyngaton Franciaországra, délen a Balkánra, az Adria mellékére, Olaszország északi részére és valószínűleg le fog húzódni a Rivierára is. Minél messzebb fekszik valamely hely délnyugat felé, annál kevésbé valószínű, hogy bele fog esni a fagyhullámba. Spanyolországig valószínűleg nem jut el a hideghullám, bár volt már olyan eset, hogy egy ilyen fagyhullám lehúzódott egészen a Pireneusi félszigetekig is. A fagyhullám megérkezését a legközelebbi napokban várhatjuk. Minden valószínűség szerint a hét elején, vagy

szerdán—csütörtökön érkezik Magyarország fölé a hideghullám.

Hogy mikor távozik, azt nem lehet tudni, csak annyi bizonyos, hogy az ilyen fagyhullámok nem szoktak hamarosan elvonulni.

Olyan hideghullámmal, amely most Európa felé közeledik,

legutoljára 1929 telén találkoztunk, amikor a tetőpontját 32 fokos hidegben érte el.

A helyzet, amely most alakul, szinte kísértetiesen hasonlít az akkori helyzetre, tudniillik akkor is éppen februárban borította el Európát a hideghullám és éppen ebben az időpontban, február 11-én érte el tetőpontját a 32 fokos hideggel.

— Az, hogy a tél utolsó hónapjában támadnak ezek a fagyhullámok — mondják a Meteorologiai Intézetben —, a szakember számára nem meglepő jelenség. A tél utolsó hónapjában árasztják el ugyanis a kontinenst az egész tél összesített eredményével a hideg égtájak, ilyenkor borítja el Európát mindaz a hideg, ami a tél folyamán a hideg égövek alatt felgyülemlett. Most is ez a helyzet. Ezek a jelenségek már régóta ismeretesek, de pontosan csak az utolsó 10—15 évben sikerült a meteorologiának a maga fejlett eszközeivel kikutatni ennek a jelenségnek a titkát. A tél utolsó hónapjában fellépő fagyhullám 1929-ben is a mostanihoz hasonló körülmények között lépett fel.

—7.7 FOKOS HIDEG DEBRECENBEN

A debreceni egyetemi Meteorologiai Intézet jelentése:

Oroszország északi részéből igen hideg levegő áramlik Középeurópába. Hazánkban országszerte havazik. Jelentékenyebb mennyiségek azonban ma is csak a déli részeken hullottak, a csapadékmennyiség elérte az 5 mm-t. A Tiszántúl déli felében, ahol jelentékeny hómennyiség van és elég erős a szél, hófúvás van. A hőmérséklet az elmult nap alatt nem változott. A legalacsonyabb értéke —6—10, a legmagasabb —5—6 fok körül mozgott.

Az időjárási elemek debreceni értékei minimum —8.4, maximum —6.2, este 6 órakor a hőmérséklet —7.7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 756.1 mm. mérsékelten süllyedő irányzattal. Csapadék 0.1 mm. A hóréteg 6 cm.

Prognózis: Élénk északi, északkeleti szél, borult idő, havazás, a hőmérséklet tovább süllyed.

A Budapestre utazó
vidéki utas tízparancsolata:

A Metropole szállodában lakom,
mert

1. kényelmes, folyóvízes, telefonnal, rádióval és központi fűtéssel ellátott szobákat 4 pengőtől, két ágyast 7 pengőtől kapok;
2. teljes penzió már 8 pengőtől kapható;
3. a Metropole konyhája Európahirű;
4. a Metropole a főváros művészi és társadalmi élete előkelőségeinek találkozóhelye;
5. a hangulatos étteremben estenként Bura Sándor hímneves cigányzenekara muzsikál;
6. a gyönyörű télikertben egy remek jazz zenéjére táncol a közönség;
7. a fényes kávéházban igazi világvárosi hangulat uralkodik;
8. a Metropole a város szivében fekszik; (Rákóczi út 58.)
9. a személyzet elismerten figyelmes és előzékeny;
10. borravalómegváltás 10%.

ABBAZIABAN
meleg tengeri gyógyfürdők a
„RESIDENZ"
penzióban mind a négy emeleten kaphatók. Idősebb uraknak és hölgyeknek, szívbajosoknak, asztmásoknak, valamint elmeszesedésből eredő betegségeknél nagyon fontos, hogy a RESIDENZ nem fekszik magasaton. Óriási előnye még, hogy az összes előírt diéták pontosan betarthatók. A RESIDENZ-ben minden kényelem és az összes modern konfort megtalálhatók: lift, központi vízfütés, 22 fokos meleg, tengerre néző napos loggiás és erkélyes szobák, kényelmes ágyakkal. A RESIDENZ egészen a tengerparton fekszik és nem a tengerparttal szemben. ELSŐ KATEGÓRIA. Lira felesleges. Feltünő olcsó penzióárak. Bővebb információt nyujt Erényi Béla gyógyszerész személyesen Budapesten reggel fél 9-től este fél 7-ig. (Diana patika, Károly körut 5.) Minden levélre válaszolunk és prospektust küldünk. Telefon 31-6.19.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Gyujtogató — lélekrabló!

Szivét meggyujtja, lelkét elrabolja és a tündérvilágba viszi gyönyörű

dalaival

JOSEPH SCHMIDT

CSILLAG RAGYOG AZ EGEN

VIGSZINHÁZ

Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor
Hétfőn: 5, 7, és 9 órakor
Első előadás mindkét nap mersékelt helyárakkal.

LIPTÓI módon készült

friss tavaszi csemege juhturó, hegyaljai valódi juhturó, morzsás juhturó (tésztára) **és erős izü keserű turót legjobb** minőségben szállít:

FELVIDÉKI TEJTERMÉKIPAR

Sátoraljaujhely: Postafiók 23.
Bevezetett helyi ügynököket felveszünk.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, február 10-én

A református templomokban: Nagytemplom d. e. 10 ó. Makláry Károly; d. u. 5 ó. Kovács József. Kistemplom d. e. 9 ó. Siposs Imre, 11 ó. dr. Soós Béla, d. u. 5 ó. Kiss Antal J. Kossuth u. d. e. 10 ó. Kiss Antal Jenő, d. u. 5 ó. Baja Mihály. Árpád tér d. e. 10 ó. dr. Farkas Pál, d. u. 3 ó. Márki Kálmán. Ispotály d. e. 10 ó. Molnár Ferenc, d. u. 5 ó. Uray Sándor. Homokkert d. e. 10 ó. Kalas Ferenc, d. u. 3 ó. Oroszlán Sándor th. Kerekes telep d. e. 10 ó. Uray Sándor, d. u. 3 ó. Németh Sándor th. Nyilastelep d. u. 3 ó. Papp Imre. Csapókert d. e. 10 ó. dr. Dancsházy Sándor, d. u. 3 ó. Csikesz Tibor th. Nyulas d. e. 10 ó. Illyés Sándor th. Fancsika d. e. 9 ó. Magyar Bertalan. Hármashegy d. e. 10 ó. Mezey Béla. Kösélyszeg d. e. 10 ó. Tóth Sándor. Macs d. e. 10 ó. Kántor József. Nagycsere d. e. 10 ó. dr. Farkas Ignác. Lukaháza d. e. 11 ó. Bagdy Dániel. Téglaskert d. u. 3 ó. Nagy Zoltán th. Wolaffka-telep d. u. 3 ó. Veres Sándor th.

A baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhítat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskari és zeneszámokkal. Szerdán este 7—8-ig prédikáció. Péntek este 7—8-ig bibliaóra.

Az evangélikus templomban, Miklós ucca 3. sz. a. vasárnap d. e. 9 órakor középisk. tanulók egyházi énekórája. — Utána exhortátiot tart Labossa Lajos hitoktató lelkész. D. e. 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet ígehirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész.

A gör. szert. róm. kath. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise,- 9 órakor katona mise, 10 órakor nagy szent mise, a szentbeszédet Fodor Antal segédlelkész tartja. D. u. fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

UJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

Az elmult hét folyamán az elsőfokú iparahtóság a következőket vette fel lajstromába:

Katz Andor villamos áram, elektromos világítási erőviteli, elektrotechnikai berendezéseknél azok részeinek, valamint villamos mérő eszközöknek felszerelése, Daruka András férfi és női fodrász, Fisch Sámuel és neje férfiszabó, Sállyei Anna női szabó, Fisch Sámuel és neje társaságban női szabó, Pollák Imre korcsma, özv. Dózsa Lőrincné déligyümölcs és cukorka kisker., Fazekas Péter timár, Kalász Gábor asztalos Tóth Gyuláné füzőkészítő, Máté József hordár, Farkas József harisnya és kötött árú kisker., Kun Albertné szatócs, Gaál Jánosné női szabó, Bancsi Istvánné szatócs, Szabó Lajosné gyümölcs, déligyümölcs, zöldség burgonyakereskedés, Járai Gyuláné paprika, bors, köménymag, tea, füszeráruk kiskereskedés, özv. Börcsök Sámuelné paprika, bors, köménymag ,tea kiskereskedés.

Központositani akarják a villamos átszállóhelyeket

Borsos József műszaki tanácsos igen szép és érdekes tervet terjesztett be a polgármester elé. Arról szól a terv, hogy

a villamos vasút átszálló helyeit központosítja.

A mai helyzet az, hogy ha valaki a Hatvan uccai villamosról át akar szállani a Kossuth uccai villamosra, akkor a Bikától a Kossuth ucca sarkáig kell sietnie és viszont a Kossuth uccairól a Hatvan uccaira való átszállás is így történik. De nem kevesebb körülményességgel történik a többi vonalról vagy vonalra való átszállás. A műszaki tanácsos ezzel szemben az átszállást úgy akarja megoldani és könnyüvé tenni, hogy

a Hatvan uccai villamost felhozza a Piac uccára a Sesztina üzletig, a Csapó- és Kossuth uccait a Tisza palotáig.

Ecélból a városháza, a Tisza palota és az Alföldi előtt lévő parkokból egy sínpárt helyez el. Egy későbbi terv lenne azután az, hogy a Tisza palotától a Sesztina üzletig az átszállás további megkönnyítése érdekében

alagutat létesítenének a gyalogjárók részére.

A terv megvalósítása mintegy 42.000 pengőt, az alagut létesítése 15.000 pengőt igényelne. A város vezetősége nagy tetszéssel fogadta az életrevaló tervet, amelyet nyilatkozattétel végett áttett a Hév. igazgatóságához.

Veszélyben a debreceni kaszálótulajdonosok legeltetési joga

A Nagycsere, Pac, Bánk, Fancsika, valamint a nyirmártonfalvai határhoz tartozó külső és belső Gut erdőspusztákra vonatkozóan a város és gazdaközönsége között az 1880-as években az a megállapodás jött létre hogy a fás területek véglegesen a város birtokába kerülnek, míg a fával be nem ültetetettek a gazdáké lesznek, úgy azonban, hogy a város birtokába kerülő részekre „a házzal biró kaszáló biztokosok legeltetési joga" telekkönyvi feljegyzéssel biztosítva lesz, viszont a gazda, illetve kaszálóbirtokosság más, a város javára feljegyzett szolgalommal terhelődik meg. Így is alakult ki a gyakorlat s áll fenn ma is, amikor a tárgyalás alatt lévő új erdőtörvény ezt felborítani látszik, mert annak iránya az, hogy az erdőkben legfeljebb a tulajdonos, — a debreceni esetben a város — legeltetheti a saját személyzete jószágát.

A Debreceni Gazdasági Egyesület elnöksége, mikor a gazdaközönség súlyos hátrányáról, mely az új erdőtörvény alapján érheti, értesült, értekezletet hivott össze vasárnap délelőtt fél 11 órára a Polgári és Gazdakörbe, ahol a teendő intézkedések megtételéről lesz szó, hogy ha csak lehet a 12. órában megmentőjék a debreceni háztulajdonos kaszálós gazdák legeltetési joga.

Hitler nem engedi haza a volt német csaszert

Prága, február 9. A sajtó beszámolt a volt német trónörökösnek Hitlernél tett látogatásáról. A *Prager Tageblatt* szerint voltaképpen a Hohenzollern-ház hivatalos akciójáról volt szó. Ez már abból is kitünt, hogy a volt német trónörököst erre a látogatásra nemcsak hadsegédje, *Mühler* ezredes, hanem Ettel Frigyes herceg is elkisérte. A megbeszélések tárgya tudvalevőleg a volt császár doorni udvartartásának pénzügyi nehézsége volt. Kétségtelenül

Németország leggazdagabb embere a volt német császár,

a doorni pénzügyi helyzet a szigorú német devizaszabályokra való tekintettel még is kezd kényessé válni, mert a birodalmi bank

a Hohenzollern-háznak sem akar engedményeket tenni a Hollandiába való átutalásra.

Ez késztette a volt trónörököst és kisérőit arra, hogy felvesse a kérdést: nem lehetne-e ezeket a nehézségeket a legjobban megoldani úgy, hogy a külföldi udvartartást egyáltalán feloszlatnák és a volt császár visszatérne Németországba.

Amint hire jár, ezek a kisérletek nem jártak a várt eredménnyel. Hitler válassza nem volt egyenesen visszautasító ugyan, de állitólag

nagyon kitérő volt, úgyhogy Vilmos császár Németországba való visszatérésére most aligha lehet gondolni.

A beszélgetésnek egy további pontja a Hohenzollern hercegeknek az a panassza, hogy a sajtót utasitásokkal látták el minden olyan kérdés megbeszélésében, amely a Hohenzollern-házra vonatkozik.

A válasz, amelyet Hitler a volt trónörökösnek erre a panasszára adott, szintén kitérő volt.

LÓTÖRZSKÖNYVELÉS DEBRECENBEN

A Debreceni Gazdasági Egyesület közli a lótenyésztő gazdákkal, hogy február 13. és 14-én, szerdán és csütörtökön délelőtt 8 órai kezdettel a baromvásártéren a szokott helyen lótörzskönyvi pótpárosítás lesz, amelyre a december végén megtartott lótörzskönyvelés alkalmából be nem mutatott kancák elővezethetők. A lótörzskönyvelés közismert előnyeire hivatkozva (olcsóbb fedeztetés, jobb mén, értékesebb ivadékok stb.) figyelmezteti a Gazdasági Egyesület a gazdákat arra, hogy ezen a két napon lovaikat elővezetni el ne mulasszák, mert további póttörzskönyvelés nem lesz s akik ezután elmaradnak, a törzskönyvelés előnyeitől elesnek.

A törzskönyvi lóbirálatra elővezethetők új eddig be nem törzskönyvezett) kancák, valamint a mult évben betörzskönyvezett kancákat is elő kell vezetni, amelyek a legutóbbi törzskönyvezésen bemutatva nem voltak csikaikkal együtt. A párosítási jegyek utólag a Gazdasági Egyesület titkári hivatalában vehttők át darabonként 1 P díj lefizése ellenében. A fedeztetési díjak ugyancsak a gazdasági egyesületnél fizetendők.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI A FÜGGETLEN UJSÁG

BUDAPESTI NAGYKERESKEDŐ

Debrecenben

FIÓKOT vagy LERAKATOT ÓHAJT LÉTESITENI

Kereskedelmileg képzett urak, kik készpénz kaucióval rendelkeznek, küldjék ajánlatukat „Biztos Existencia" jeligével az Arany Bika portásához.

A világháború borzalmai a film tükrében

Hadifoglyok. Repülőgépek, bombavetők, gépfegyvertűz, drótsövény, hadifogolytábor... Háborus film. A németek fogolytáborában egy sereg angol, francia tiszt van elkülönítve. A napok náluk éveknek számítanak. Lázadoznak... A háború borzalmaiból ad izelitőt ez a film. Nem tudjuk, hogy mi volt a céljuk a filmgyártóknak? Talán az, hogy ezzel a filmmel háborúellenes hangulatot teremtsenek. Ez sikerült.

A filmet nálunk nem az eredeti formájában mutatták be. Egy kissé megnyirbálták. A filmnek ez nem használt ,de viszont mégis nagyon helyesen tették. A borzalmakból így is elég.

A film meséjét szerelmi történet is átszövi. Nem mindennapi mese. A foglyok vezetőtisztje hiába vár levelet a tuloldalról a menyasszonyától. Helyette a jóval később fogságba esett barátja kap. Ugyanattól a lánytól...

Nehány nagyszerű szereplő játszik a filmben. Említsük elsőnek Lukács Pált, aki mint német ezredes a fogolytábor parancsnokát játsza. Lukács Pálnak való szerep. A fiatalabb színészek közül a feltünően tehetséges Leslie Howard és a szilajvérű ifj. Douglas Fairbanks jutott nagy feladathoz.

Ezt a pompás filmet 15—19-ig mutatja be a Vígszínház.

Excelsior Pensio

BUDAPEST

PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
Telefon 834 78.

Központi fütéses, folyóvizes, kényelmes szobák, elsőrendű ellátással, elsó árban kaphatók.

Kassák Lajos Debrecenben

Az évad nagy irodalmi eseménye Kassák Lajos szereplése, aki február 10-én, vasárnap este 6 órakor tartja előadóestjét a Déri-múzeum előadóterében „Társadalom és művészet" címen.

Az élő magyar irodalom egyik legkimagaslóbb egyénisége, Kassák Lajos találkozása a debreceni irodalomszerető közönséggel, mindig egyik legkomolyabb eseménye volt Debrecen kulturális életének.

Az előadást a „Magántiszviselők" rendezik. Jegyek már csak korlátolt számban a Magántisztviselőknél Arany J. u. 39.) és Csillag Arthur könyvkereskedésében kaphatók.

— Ma délelőtt fél 11 órakor kezdődik a **Frontharcos matiné** a Vígmozgóban. Élvezetes műsor keretében mutatják be a **„Frontharcosok"** című hangosfilmet. Jegyváltás 9 órától 20, 40, 60 filléres árakon a Vígmozgó II. számú pénztáránál.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Megváltó", Piac ucca 18. „Tisza", Jónap Aladár: Magoss György tér 9. „II. Rákóczi", Aranyi S. A. örököse, Külsővásártér és Miklós ucca sarok. „Nádor", Dr. Sztankay Aba, Szent Anna ucca 64., Vígkedvű Mihály uccával szemben.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, február 10.

Budapest I.

9.15: Hírek. 10—11.10: Egyházi zene és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben dr. Marczell Mihály, a pesti Szent Imre kollégium igazgatója mondja. — 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. Prédikál dr. Raffay Sándor püspök. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Rothvolósnégyes (Roth—Antal — Molnár — Scholz). 1.40: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 2: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Marton Géza. 3: A tavaszi haszonállatvizsgálat. Dr. Skála Ferenc előadása. (A földmüvelésügyi minisztérium előadássorozata.) 3.50: Novotny Gusztáv és Kubicsek István harmonikakettőse. 4.30: Madách. Dr. Mohácsi Jenő előadása. (Közművelődési előadássorozat.) 5: Lendvai Andor énekel, zongorakísérettel. 5.45: Tarka est László Miklós müveiből. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyteremből. Közreműködik Vaszary Piroska, Fejes Teri, Mihályffi Béla, Pethes Sándor, Rátkai Márton. Gózon Gyula, Pesti Sándor, Boros Géza, Pártos Gusztáv, Feleki Kamill. — 7.10: Charli Gaudriot jazz-zenekara. 8.15: A szamár. Tamási Áron elbeszélése. Felolvassa Kovách Ernő. A rádió elbeszélés-antológiasorozata. 8.45: Hanglemezek. 9.35: Hírek, sport- és ügetőversenyeredmények. 10: Buday Dénes szalon- és jazzzenekara, Sárosi Mihály énekszámaival. 11: Közvetítés a Ketter-étteremből. Horváth Rezső és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II.

12.40—1.50: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred fuvószenekara. Vezényel Figedy-Fichtner Sándor. 2: Mi ujság Magyarországon? 2.10—2.55: Parasztdalok. 3.05—3.45: Hanglemezek. 5.50—7: Rácz József és cigányzenekara. 7.30: A magyar zene keleti rokonai. Dr. Szabolcsi Bence előadása. Az énekszámokat Pethő Imréné adja elő. 8.10—8.55: Zöldessy Mária zongorázik. 9: Hírek sporteredmények.

HÉTFŐ, február 11.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. — 10.20: Utazás a Bánságban és Erdélyben a mult század közepén (felolvasás). — 10.45: Téli kozmetikai tanácsok. Az orrvörösségről (felolvasás). 12.05: Baum Sári zongorázik. 1.—2.20-ig: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 4.10: A rádió diákfélórája. Nagy Lajos király vára (Visegrád). 5: Atejbirodalmában. Közvetítés az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központból. Beszélő: Lukácsevich Lajos. 5.40: Hanglemezek. 6.05: Német nyelvoktatás (dr. Szentgyörgyi Ede). 6.30: Asboth Gyula tárogatózik, zongorakísérettel. — 6.55: Hol a boldogság mostanában. Zágon István csevegése. 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése. 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Carmen. Dalmű 4 felvonásban. Szövegét Meilhac és Halévy írta. Fordította: id. Ábrányi Kornél. Zenéjét szerezte Bizet. Az I. felvonás után, körülbelül 8.25: Milyen ember volt a Carmen szerzője? Kilián Zoltán előadása. A II. felvonás után, körülbelül 9.30: Hírek. A II. felvonás után körülbelül 10.25: Időjárásjelentés. Az előadás után körülbelül 11.15: Közvetítés a Bodó kávéházból aradi Farkas Sándor és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II.

6.35: Politikai eszmék a történelemben. Ottlik László egyetemi magántanár előadása. 7.10—8.40-ig: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fricsay Richard. 8.45: Hírek. 9.10—10.10-ig: Közvetítés a Pátria-kávéházból. A Mándits jazz-zenekara műsora, Orbán Sándor énekszámaival.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910. FEBRUÁR 10. CSÜTÖRTÖK. Dr. Baltazár Dezső hajduböszörményi esperes nagy lelkészküldöttséget vezetett gróf Khuen Héderváry miniszterelnökhöz és Székely Ferenc kultuszminiszterhez és sürgette az Orle alapszabályainak jóváhagyását.

Óriási részvét mellett temették el Simonffy Imre ny. polgármestert.

A király Weszprémy Zoltán főispánt állásától felmentette.

1910. FEBRUÁR 11. PÉNTEK. A szinházban Iványi Jenő vendégszerepel.

A Szabadiskolában Chopin estet adott Füredi F. Gusztáv. Chopin darabokat mutatott be F. Halácsy Margit.

1915. FEBRUÁR 10. SZERDA. Az oroszok Duklánál erős támadásokat kíséreltek meg, de ezek összeomlottak. Csapataink a vereckei szoroson túl is győzelmet arattak .Az oroszok Bukovinában a Serethig visszavonultak. Varsó előtt a németek óriási csatákat vivtak. A török csapatok átkeltek a Suez csatornán.

A hadseregfőparancsnokság a 2. honvédhuszárezredben Bessenyei János őrmesternek az arany, Czérna Sándor szakaszvezetőnek, Rékási Balázs egészségügyi altisztnek, Krais János tizedesnek, Csóra József, d. Kiss József huszároknak az I. osztályú, Katona Sándor szakaszvezetőnek, Nagy Imre Kraus Ádám tizedesnek Kuklis János, Bordás Lajos, Kiss Mihály, Csipa János huszároknak a II. osztályú ezüst vitézségi érmet adományozta.

Az igazságügyminiszter Tihanyi Vilmos végrehajtót a debreceni járásbirósághoz helyezte át.

A városi tanács versenytárgyalási hírdetményt tett közzé az ujonnan épült rendőrségi palota belső berendezésének munkálataira.

1915. FEBRUÁR 11. CSÜTÖRTÖK. Csapataink a Suczawa folyóig visszafoglalták Bukovinát. Az oroszok a duklai csatában nagy veszteségeket szenvedtek.

Dr. Boldizsár Kálmán városi tanácsnok nagy érdeklődés mellett előadást tartott a Szabadiskolában a magyarok déli harcairól.

A király Fischer Antal 39. gy. e. hadnagynak a katonai érdemkereszt III. osztályát adományozta a hadi ékitményekkel, egyben elrendelte, hogy Herditzky Jenő és Egry Miklós 39. gy. e. hadnagyoknak a legfelsőbb elismerés tudtul adassék. Strausz Károly főpatkoló mesternek és Steiner Arnold I. o. számvivő altisztnek a 7. huszárezredben a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szalagján.

Ferenc Szalvator főherceg Forray József földbirtokosnak a Vörös Kereszt II. osztályú díszjelvényét adományozta.

1925. FEBRUÁR 10. KEDD. Megalakult Debrecenben a Közegészségügyi Egyesület. Elnöke dr. Tüdős Kálmán, főtitkára dr. Sághy Ferenc, pénztárnoka Vargha Mária lett. Az ismeretterjesztő ügyosztály vezetője dr. Belák Sándor, a nevelésügyi és gyermekvédelmi ügyosztály vezetője dr. Szenes Zsigmond ,a közigazgatási ügyosztály vezetője Sesztina Jenő, a szociális ügyosztály vezetője Ollinger Béláné lett. Dísztagok lettek: dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Magoss György polgármester.

1925. FEBRUÁR 11. SZERDA. Detroitban nagy lelkesedéssel és ünnepléssel fogadták az Amerikában tartózkodó dr. Baltazár Dezső püspököt és a közönség nagy lelkesedésse lfogadta azt az esmét hogy minden májusban debreceni napot kellene tartani az amerikai magyarok körében.

— **A MÁV. FILHARMONIKUS ZENEKAR HANGVERSENYE. A Máv. Filharmonikus zenekar 2 ik bérleti hangversenyét március 10 én tartja meg az Arany Bika hangverseny termében. Műsoron Haydn, Saint-Saens, Goldmark, Järnefelt, Sibelius és Csajkovszky művek. A hangversenyen Haydu István** gordonkaművész működik közre.

— **Schaff tánciskolájában** a Koronában hétfőn új tanfolyam kezdődik iparosoknak és kereskedőknek. Csütörtökön, vasárnap össztánc.

— **A debreceni kaszálóbirtokosok** vasárnap délelőtt a Gazdakörben gyűlést és értekezletet tartanak, fél 11 órai kezdettel. Igen lényeges és sürgető kérdések kerülnek megtárgyalás alá. Mivel pedig a rendezőség nem tud mindenkinek meghívót küldeni: ezúton hív meg az értekezletre minden kaszálóbirtokost.

— **Gazdasági előadás.** Dr. Vitéz Benke Gyula gazdasági akadémiai előadó e hó 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Polgári és Gazdakör nagytermében „A sertéspestis elleni küzdelem gyakorlati eredményei a multban és napjainkban" címmel tart ismeretterjesztő gazdasági szakelőadást.

— **A Debreceni Független Polgárok Temetkezési Egyesülete** február 10-én délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését, határozatképtelenség esetén 17-én délelőtt 10 órakor Fűvészkert ucca 9. szám alatt.

— **A Nyilastelepi Olvasókör** vigalmi egyesülete február 10-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Kultúrház nagytermében nagyszabású színielőadást rendez, melyre hív és vár a rendezőség mindenkit a kellemesen fütött terembe. Zenét a kör közkedvelt zenekara szolgáltatja.

Kedvezményes szálloda elhelyezés Pesten.

Megállapodtunk a

Metropole Szálloda

Rákóczi ut 50.

igazgatóságával, mely szerint lapunk olvasói kényelmes, folyóvizes, telefonnal, rádióval és központi fütéssel ellátott szobákat 4 pengőtől, 2 ágyas szobákat 7 pengőtől kapnak. — Teljes penzió már 8 pengőtől kapható.

A Metropole éteremben

esténként Berkes Béla muzsikál. A gyönyörü télikertben pedig egy remek jazz zenéjére táncolnak a vendégek. — Batinás hirü konyha. Elegáns kávéház. Hat telefon.

— **Jan Kiepura st. moritzi kalandjáról** képes riportban számol be a Színházi Élet új száma. A bécsi Molnár premier képekben, a magyar költők szobrai, Bankett egy színházi páholyban, a párizsi kutyadivat és kutyamenü. Részletes képes beszámoló a szegedi színház premierjéről. Miért nem ment férjhez Nagy Kató? Hatvany Lili, Anita Loos, Karinthy Frigyes, Hunyady Sándor, Stella Adorján, Márkus László, Szomory Dezső, Hevesi Sándor, Endrődy Béla irásai. A Színházi Élet új száma darabmellékletül „Egy nő akinek multja van" című színdarabot közli. 32 oldalas Gyermeklap, kottaláger, 64 oldalas Rádióvilághíradó és kézimunka melléklet. A Bál a Savoyban bécsi bemutatója, Pesti Esték, rejtvényverseny és még sok érdekes riport teszi változatossá a Színházi Élet új számát, amelynek Interurban rovata e héten debreceni érdekességeket közöl. A 284 oldalas új szám ára 60 fillér. Előfizetési díj negyedévre 6.50 pengő. Kiadóhivatal: Budapest VII. Erzsébet körut 7.

— **Az idei Nobel-díj nyertese: Luigi Pirandello.** Az egész irodalmi világ egyöntetü helyeslésével találkozott a Nobel-díj irodalmi bizottságának az a döntése, amellyel az 1934. évre a díjjal az olaszok nagy iróját, Luigi Pirandellot tüntette ki. A modern irodalomban különálló hely illeti meg Pirandellot, egyedülálló egyéniség, aki mindentől és mindenkitől függetlenül, leggyakrabban közönnyel és félreismeréssel küzdve, építette ki mindennél nagyszerübb irói pályáját. Évtizedes ismeretlenség után elsősorban drámai müvei terelték rá a figyelmet, de az irodalom ismerői előtt régen tudott tény, hogy regényei és elbeszélései a mai világirodalom nagyszerű értékei. Legegyénibb és legizgalmasabb regénye, a Mattia Pascal két élete magyar fordítására rég vártak már a művelt olvasók és most kettős érdeklődéssel és örömmel fogadják majd országszerte. Mattia Pascal, a helyét nem lelő fiatalember, az örökké nyugtalan és kereső lélek, felszabadítja magát a konvenciók bilincsei alól és megszökik családjától. Halottnak hiszik s ő nem ad életjelt, korábbi életétől független, szabad akar lenni. Ám második élete folyamán rá kell jönnie arra, hogy az élet konvencióitól függetlenül, gyökértelenül még százszorta inkább rab az ember, mint az élet megszokott kötelékei között. Az élet egész problémáját felöleli ez a nagyszerű regény s mély értelmet ad legkisebb megnyilvánulásainak is. Páratlan jelentőségű könyv, merőben ujszerű regény, a mai irodalom maradandó klaszszikus értéke. A könyv a Franklin-Társulat kiadásában most jelent meg. Kapható minden könyvkereskedésben.

— **Új és használt** karikahajós varrógépek olcsón kaphatók csekély díjért kölcsönképpen is Eisenberger **műszerésznél, Csapó u. 101. sz.**

— **Szakosztályi ülések.** Az ipartestület hentes szakosztálya vasárnap délután 3 órakor az ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tart. — A cukrász (cukorkaárúszítő) szakosztály 12-én, kedden délután öt órakor az ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart.

— **Epilepsziás roham közben összetörte magát.** Bélteki József 35 éves ügynök, aki a Wesselényi ucca 97. szám alatt lakik, tegnap délelőtt a Szent Anna ucca 12. számú ház előtt epilepsziás rohamot kapott és oly szerencsétlenül esett el, hogy súlyos zúzódásokat szenvedett. A mentők részesítették segélyben.

— **Tudja már,** hogy Nagy cipőüzeme, Degenfeld-tér 11., cipőárukban legolcsóbb.

— **Zsebtolvajok a piacon.** A rendőrségen naponta jelentkeznek károsultak, akiktől a piacon lopják el pénztárcájukat. Tegnap két panaszos jelentkezett. Varga Lajosné, Szoboszlai Papp uccai lakostól zsebkendőbe kötött pénzét, Szilágyi Juliánna, Simonyi úti lakostól patkóalakú pénztárcáját 14 pengővel lopták el. A rendőrség most figyeltetni fogja a piacokat és a zsebmetszők remélhetően hurokra kerülnek.

— **Prima tűzifa, ózdi szén** legolcsóbb Népszövetségi Hitelszövetkezetnél, Szent Anna 10., Maróthy 24.

— **Betörtek az ablakon keresztül.** Keszler Bernát, Bethlen ucca 1. szám alatti pékműhelyébe az ablakon keresztül bemásztak az éjszaka és 16 darab zsákot elvittek. A betöréssel egy kocsist gyanusítanak.

— **Cipő szükségletét** legolcsóbban beszerezheti Nagynál, Hunyadi ucca 12.

— **Elveszett karkötőóra.** Özv. Léderer Vilmosné, Piac uccai lakos bejelentette a rendőrségen, hogy a Fűvészkert uccán elvesztette arany karkötőóráját. A „becsületes" megtalálót keresik.

— **A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság** I. osztálya február 12-én, kedden délután fél 6 órakor a Déri-múzeum dísztermében tartja LXXII. felolvasó ülését. Tárgy: Zoltai Lajos r. t.: Debrecen és a görög kereskedők százados küzdelme.

— **A debreceni szállodások, vendéglősök és kávések ipartestületi szakosztályának** elnöksége, valamint a debreceni kocsmárosok ipartestületi szakosztályának elnöksége ezúton kéri fel tagjait, hogy e hó 11-én, hétfőn délután 4 órakor az ipartestület kistanácstermében tartandó értekezleten feltétlenül jelenjenek meg. — Tárgy: A budapesti küldöttség ügye.

— **Február tizedikén kezdődik a leventefoglalkozás.** Értesítik Debrecen város leventéit, hogy a leventefoglalkozás február tizedik napján kezdődik.

— **A betörő szvetterbe csomagolta a gyertyatartókat.** Grünmann Mór, Rothermere ucca 23. szám alatti lakásáról két ezüst gyertyatartót elvittek. A betörő még elemelt egy szvettert is, amelyben bizonyára a zsákmányt csomagolta. A betörés ügyében nyomozás indult.

— **Uj árak hölgyfodrászatomban: Ondulálás 0.50, hajmosás-ondulálás 1.20, hajvágás 0.50, manicur 0.40.** Ramming, **Szent Anna u. 10—12.**

— A Fa[illegible]arcosok kedden este 8 órakor tartj[illegible] havi rendes összejövetelüket az Otthon helyiségében (Ferenc József út 36. szám, régi postaépület.)

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya** február 12-én, kedden este 6 órakor az Arany Bika olvasótermében tartja heti összejövetelét, amidőn dr. Földes Mór budapesti ügyvéd, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének v. ügyvezető igazgatója, jeles szakíró tart „A gazdaadósságok kérdése különös tekintettel a Tiszántúlra" címen előadást. A kartársak minél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség.

— **Az üzlet maradt a régi,** csak áthelyeztem Degenfeld-tér 2. sz. alá, a volt Medgyaszay hentes helyére. Lindenfeld J. Jenő, fűszerkereskedő.

— **A Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete** február 10-én, vasárnap este az Angol Királynő éttermében 8 órai kezdettel társasvacsorát rendez. Vacsorajegy 1 személyre P 1.20. Vacsora után tánc.

— **Kultúrelőadás az iparostanonciskolában.** A debreceni testnevelési kirendeltség népművelési csoportja 10-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel rendezi a szokásos kultúrdélutánját az iparostanonciskola kellemesen fűtött tornatermében. Az előadás gondosan összeállított műsora, mely a legkényesebb igényeket is kielégíti, a következő: 1. Nyitány. Játsza a zenekar. 2. Szavalat. 3. Mezey Béla leikész-főoktató tart előadást az önfeláldozó szeretetről. 4. Kárpátokban. Színjáték. 5. „Magyar Miatyánk". Énekli Palotay Lajos. 6. Ki viseli a nadrágot? Parasztkomédia 1 felvonásban. Kitűnő zenekar. Büffé. A villamos a kapu előtt áll meg. Belépődíj nincs, csupán a ruhatári jegy váltandó meg. Műsor után tánc.

— **Tűzifát, szenet, száraz cser-, tölgy-, varga-, bükk, gyertyán** hasábból aprítva, **főzésre és téli tüzelésre** elsőrendű hazai **kőszenet, brikettet, kokszot, faszenet** szobafűtésre 100 kgr.-ot már házhoz szállítva a legolcsóbb árban ajánl Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése a **Margit-fürdő mellett.** Telefon 10-24.

— **Szülői értekezlet.** A Pacsirta uccai református iskolában e hó 10-én, vasárnap délután 3 órakor szülői értekezletet tart a Kossuth uccai református elemi iskolakörzet tanítótestülete. A gyermekével törődő szülőnek sok gondot okoz, hogyan segítsen iskolás gyermekének? E tárgyról fog szólani az előadó Nagy Sándor tanító. Majd hozzászólások következnek. A megjelenés díjtalan. A szülőket és érdeklődőket szívesen látja a tanítótestület.

— **Névnapokra krémlikőrök** legolcsóbban bevásárolhatók, literenként 2.80 Vadásznál, Varga ucca 35., italmérés.

— **Ingyenes továbbképző tanfolyamok a debreceni fa- és fémipari szakiskolában.** 1. Február hó 18-án kezdődik a költségvetési és könyvelési tanfolyam asztalosok részére. Tartama 8 hét, hetenként háromszor az esti órákban. Beiratkozhat mester, segéd és öregebb tanonc. Tandíj nincs. Beiráskor 3.30 pengő fizetendő csak. 2. Április hó 2-án kezdődik szakrajztanfolyam asztalosmesterek és segédek részére. A tanfolyam 10 hétig tart, hetenként háromszor, este. Tandíj nincs, beírási díjként 3.30 pengő fizetendő. Bővebb felvilágosítást az igazgatóság ad (Széchenyi u. 58.)

— **Uj cipészüzlet: Miklós ucca 2.** Javítások, rendelések pontosan készülnek.

Dolgoztasson a debreceni divatszalonokban!

A debreceni női szabók felveszik a versenyt a fővárosi női szabókkal!

Izléses munkát olcsón készítenek: — A báli szezonra készittesse ruháit Debrebenben!

Szenzációs füzőt és melltartót, haskötőt legkényesebb ízlésre, legtökéletesebben, olcsón készít **Tóth Gyuláné** Ajtó ucca 26. sz.

ZOMBOR KÁROLY
angol és francia női divat-terme
Debrecen, Kossuth ucca 18. sz.

KISS JOLÁN
angol és francia női divat-terében elsőrangú munka, szolid árak.
Széchenyi ucca 34. sz.

Már kevés pénzért szépen ruházkodhat, ha ruháit
KOVÁCS MARGIT
angol és francia női divatterében készíttetti. ❖ **Tanitó ucca 20. sz.**

DÓZSA MÁRIA
angol és francai női divattermét megnyitotta. **Piac ucca 73.** alatt. Elsőrendű munka, szolid árak. (Linoleummal szemben)

Minden elegáns hölgy ruháit
MOLNÁR IRÉN
női divattermében készítteti
Hatvan ucca 21. szám.

FUTÓ JULISKA
angol és francia női divatterme
Nyomtató ucca 10. szám.
Estélyi és délutáni ruhák legtökéletesebb elkészítése. Szolid árak, Fizető tanulók felvétetnek szabni, varrni rövid időre is.

GRÜNFELD SALAMON
női divatterme
Debrecen, Péterfia ucca 19. szám.

Divatrevün nagy sikert aratott aratott ruháival
BABB JÁNOSNÉ
női ruha szalon tulajdonos,
Debrecen, Péterfia u. 38. sz.

Minden elegáns hölgy ruháit
❖ BALOGH ❖
női divattermében készítteti
Kossuth ucca 26. szám.

Már kevés pénzért szépen ruházkodhat, ha ruháját
ANDRESZ MARGIT
angol és francia női divatterében készítteti. ❖ **Kossuth ucca 67. sz.**

Divatrevün nagy sikert aratott
TÓTH ISTVÁNNÉ
angol és francia női divatterében remek estélyi és délutáni ruhák készülnek. **Degenfeld-tér 10. sz.**

Fővárosi, hosszú évi gyakorlattal a legmodernebb angol kabátokat és kosztümöket legizlésesebben ❖ készít szolid árak mellett ❖
KLEIN,
Maróthy György ucca 25. szám.

Füzőjét és melltartóját báli ruháit a készittesse: **REICHMAN LILI** füző szalonjában, Vár ucca 7. szám

MÜSZEMEKET természethűen készítünk betegeink számára
F. Ad. Müller Söhne, Wiesbaden
Budapesten: Esplanade Szálloda
Zsigmond ucca 38—40.
február 18-tól 23-ig.

— **Aranyérnél** és az ezzel járó bélpangulás, végbélrepedés, kelés, terhes vizelési inger, májduzzadtság, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes **„Ferenc József"** keserűvíz használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású **Ferenc József** vizet gyakran mindennapi használatra, reggel és este egy-egy félpohárnyi mennyiségben rendelik.

— **Tablóelőadás a zsidó gimnáziumban.** A debreceni zsidó gimnázium VIII. osztálya az idén is megtartja az immár hagyományossá vált tablóelőadását. Az előadásra, mely vasárnap délután 6 órakor lesz, ez úton is meghívják a közönséget. Az előadás jótékonycélú, amennyiben a bevételt a szegénysorsú diákok tablója javára fordítják. Belépti díj nincs. Műsor megváltása kötelező.

— **Korcsolyák,** olcsó, praktikus ajándékok, lombfűrészdeszkák **Bészler és Dávid vaskereskedésben,** Piac ucca 7.

— **A villamos áramszolgáltatás korlátozása.** Értesítjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközlendő javítások miatt e hó 10-én, vasárnap a következő időben és uccákon az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 7 órától déli 12 óráig: Hunyadi, Deák Ferenc, Ferenc József út (Piac ucca), Rákosi Jenő, Arany János ucca eleje, Kossuth ucca eleje, Degenfeld tér, Kálvin tér, Péterfia ucca páratlan oldala, Rothermere ucca. Reggel 6 órától 7-ig és déli 12 órától 13-ig: Magoss György tér, Kétmalom, Károly Ferenc József út, Böszörményi út, Libakert, Vénkert, Csigekert, Ujkert, Sestakert, Andrássy, Poroszlay Komlóssy. Horthy Miklós utakon és a nyulasi rokkanttelepen. Világítási Vállalat.

— **Kéménytüzek.** Szombaton este három kéménytűz is volt Debrecenben. Először a Csapó ucca 24. számú házba, azután az Angol Királynő épületébe végül a Dobozy uccai bérházba vonultak ki a tűzoltók. Mindhárom helyen rövid idő alatt eloltották a kéménytüzeket.

— **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj,** mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

Ma, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor
Hétfőn: 5, 7 és 9 órakor
a bájos

ANNY ONDRA

nagysikerű világfilmje a

„KIS DORRIT"

az

APOLLOBAN

AZ ELSŐ ELŐADÁS MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL!

Elmarad a Bocskay tréningmérkőzése, Budapesten már a Kupáért játszanak

A bajnoki szezon előtt 2 héttel a Bocskay is meg akarta kezdeni pályatréningjeit. Első alkalommal ma a DEAC ellen terveztek mérkőzést, de az időjárás váratlanul olyan rosszra fordult, hogy a játékosokat pályára engedni igen kockázatos lenne. A tréninget tehát lefujták és helyette továbbra is tornateremben gyakorol a csapat.

Budapesten már messzebb tartanak a csapatok, amelyek hetek óta rendszeresen treniroznak a szabadban. A három vezető csapat ma már a Kupáért játszik. A Ferencváros—Attila és a Hungária—Budai 11 mérkőzések az Illői úton, az Ujpest—Szombathelyi MAV-mérkőzés a Megyeri úton játszódik le.

Vágó megérkezett. Szaniszló fegyelmi elé kerül

Szombaton az utolsó „mohikán", *Vágó* is megérkezett és vasárnap már játszani akart, ha megtartották volna a mérkőzést. Az influenza ugyan kissé legyengítette a kitünő játékost, de a startra ő is fitt lesz.

Szaniszló ügye megy a maga útján. A Bocskay hivatalosan nem veszi tudomásul az aspirációkat, csupán azt szegzi le, hogy Szaniszló indokolatlanul két tréningről lekésett, illetve nem utazott le Debrecenbe és ezért a fegyelmi előtt kell felelnie. Hogy azután mi lesz, majd elválik.

Szaniszló különben csütörtökön valóban Szombathelyen járt és mint a szombathelyi ujságban olvassuk, ülevélügyben igyekezett érvényesíteni régi kapcsolatait.

Palotás István esküvője

Palotás István, a Bocskay népszerü válogatott fedezete szombaton délután tartotta esküvőjét *Kovács* Kató úrleánnyal. A Szent Anna uccai római katholikus templom megtelt a násznéppel, amelynek soraiban ott volt a Bocskay elnöksége, dr. *Brokés* Győző elnökkel az élén, a játékosgárda teljes számban, igen sok sportember s úgy a vőlegénynek, mint a menyasszonynak a kollégái.

Az ifjú pár a násznagyokkal: *Bódy* Pál szénnagykereskedő, Bocskay társelnökkel és *Suta* Gyula iskolaigazgatóval vonult be, nyoszolyólányok a *Hevesi* Sándor húgai, vőfélyek *Teleki* Pál és *Varga* Pál voltak. Az esketési szertartást dr. *Hutay* Ferenc szentszéki tanácsos, Bocskay-társelnök végezte, aki emelkedett beszédet intézett az ifjú házasokhoz. — Szertartás után a szép fiatalasszony és a fiatal férj alig győzték fogadni a gratulációkat, majd felhangzott az orgonán a Lohengrin nászindulója s ennek hangjainál hagyta el a násznép a templomot.

Este vidám hangulatú esküvői lakoma volt az Angol Királynőben.

MÜVÉSZNŐK A BOCSKAYÉRT

A Bocskay javára folyó társadalmi gyüjtés nagy buzgalommal indult. A gyüjtésnek már eddig is igen szép eredménye van. A Csokonai-zinház művészei lelkiismeretesen kiveszik a részüket ebből: az Arnay Bika színészasztalánál Előry Klári és Balogh Klári tegnap este szük társaságban 15 pengőt gyüjtöttek a Bocskay részére.

Debrecen—Miskolc összecsapása a jégen

Vasárnap délben a Piac ucca 56. sz. alatti jégpályán ad revánsot Debrecen jégkorong csapata Miskolcnak az elmult héten elszenvedett 3:5 arányú vereségért. Az érdekes küzdelemre nagy közönséget várnak.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSAG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

MEGJELENT
a legújabb sportszenzáció:
AUTOMATA FOOTBALLNAPTÁR
Ára 20 fillér. Kapható a trafikokban.

— **Haditengerész találkozó.** Hosszú évek után a „Korona" különtermében találkoztak a debreceni haditengerészek. Az új tulajdonos meglepő figyelmessége volt, hogy a különteremben haditengerész pincért állított szolgálatba. A kedves és kellemes estén megelevenedett a régi idők emlékezete s deresedő fejjel is mindegyik megjelent fiatal tengerésznek érezte magát. Csak úgy röpködtek az olasz szavak és a régen hallott maritimo kifejezések. A nevezetes külföldi útak és háborús események megbeszélése közben telt el az idő. Az összejövetel elhatározta, hogy megalakítja a „Haditengerész"-asztaltársaságot, ahol tengerészeti felolvasásokat, elbeszéléseket fognak tartani s együttesen belépnek a Frontharcos Szövetségbe. A legközelebbi összejövetel február 17-én délelőtt 11 órakor lesz a „Korona"-étterem (Csapó ucca) különtermében, amelyre minden haditengerészt szeretettel vár az asztaltársaság.

831/935. F/M.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy hófúvás okozta akadályok miatt a Berettyóújfalu—Komádi és Debrecen—Földes közötti útvonalakon az autóbuszforgalmat bizonytalan időre — előreláthatólag 48 órára — beszüntetjük.

Debrecen, 1935 február 9.

Az üzletigazgatóság.

GYILKOSSÁG az ötödik emeleten

Irta: L. N. CHILSTONE

(29)

Amennyire hirtelen meg tudták állapitani, a revolveren kívül semmit sem vitt magával.

„Tetszett már telefonálni a rendőrségre?" — kérdezte John a gazdáját, miközben az ütés nyomán támadt daganatot tapogatta a fején.

„Még nem."

„De Mr. Paddington, az istenért, hiszen ilyenkor minden perc késés helyrehozhatatlan. Inkább hagyott volna mister engemet még egy darabig a padlón heverni. Ki tudja, hol lehet már a betörő? Pedig, ha rögtön alarmirozzuk a rendőrséget..."

„Hallgass, ne beszélj bele mindenbe", förmedt rá Harry, de tüstént el is szégyelte magát. Hiszen ez az ember ő miatta szenvedett el egy súlyos és fájdalmas ökölcsapást s ő miatta hevert majd félóra hosszat guzsbakötve a padlón.

De hát mit is mondjon Johnnak?

Elmondja neki, hogy nagyon is tart az idegen különös fenyegetésétől és attól fél, hogy a feljelentéssel csak ártana Maudnak. Hiszen ez már közeljár a bünpalástoláshoz, amit a törvény is büntet.

Maud is úgy tetszett neki, hogy szolgája megbotránkozva néz rá.

Végre is úgy segítette ki magát ebből a zavarból, hogy telefonált ugyan a rendőrségre, de nem jelentette be az esetet, hanem Hunter kapitányt kereste. Azt a választ kapta, hogy a kapitány egy perccel előbb érkezett meg vidéki útjáról és a késő esti órában is (feltizenkettő lehetett) hivatali szobájába vonult.

Majd Hunter vette át a kagylót.

„Halló, Paddington, mit akar maga éjnek idején?"

„Mr. Hunter, rendkívül fontos és sürgős közölni valóm volna magával az Arrow-ügyben."

Az Arrow-ügyben? Abban én szeretnék magával közölni valamit, de attól leesik az álla!"

„Kedves Hunter", mondotta Harry, „amit én akarok mondani éppen nem tréfás dolog és égetően sürgős."

„Hát csak ki vele!" mondotta Hunter, akinek a hangján érzett, hogy pompás jó kedvében van.

„Hm... azt akarom mondani... tulajdonképen a dolgot csak itt tudnám Önnek megmagyarázni a lakásomon."

„A lakásán? Annyi baj legyen. Ugysem akartam még lefeküdni, hát szaladok, elcsipem az utolsó autobuszt és egy félórán belül ott vagyok magánál. De azt előre is jelzem, hogy az Arrow-ügyben maga nem mondhat nekem olyan szenzációsat, hogy én azt le ne pipálnám avval, amit én hozok."

„Hát akkor legyen szerencsém"

„Halló, Harry, tudja mit mondok még magának? Nem várna engem a megállónál? Mert a maguk sötét kerti uccáin az ördög ismeri ki magát."

„Csak jöjjön bátran. Várni fogom. Viszontlátásra!"

„Viszontlátásra!"

Paddington zavartan, bosszús érzéssel tette le a kagylót. Tulajdonképen minek is hívta ide ezt a rendőrkopót, akit azelőtt se nagyon kedvelt, mióta pedig Maudot olyan brutális módon hurcoltatta el a Victoria-Hotel-ból, halálosan gyülölt? A titokzatos látogató esetét elmondhatta volna neki telefonon is, hiszen úgyszólván mellékes volt, hogy az idegen hogyan jutott be a házba, egyebet pedig a helyszinen se állapithat meg Hunter. Azonban nem volt sok ideje, hogy ezen törje a fejét, mert indulnia kellett az autóbusz megálló felé.

Hunter egyetlen utasa volt ennek a kései autobusznak, amely tülkölésével felriasztotta a már álomba merült kis kerti házakat s aztán imbolygó színes lámpáival eltünt egy kanyarulatnál. A kapitány jókedvüen ugrott le a kocsirol és erősen megrázta Paddington kezét.

„Madarat lehetne ma fogatni velem, Mr. Paddington. Látja, olyan kedvem van, hogy képes voltam kiszaladni ide magához, egy első szóra."

„Nagyon kedves" mondotta Harry erőltetett mosollyal.

Az autóbusz-megállótól 4—5 percnyi gyalogút volt Harry házáig. A kerti ucca csak gyéren és homályosan volt már világítva és kettejükön kívül egy lélek sem járt már kinn.

Éjfél volt.

Paddington szótlanul ballagott Hunter mellett, aki miután a mérnök uccájába befordultak, most már maga is könnyen el tudott volna igazodni. Bőbeszédüen és dicsekedve fogott hozzá ,hogy elbeszélje, micsoda döntő fordulathoz jutott az Arrow-ügy az ő nagyszerű kutatásai által. De alig mondott néhány szót, egyszerre csak azt vette észre, hogy Paddington eltünt mellőle.

Meghökkenve nézett körül, de a homályos világitásban alig látott három lépésre.

„Halló, Harry, micsoda tréfa ez, hol bujkál maga?"

Kérdésére sehonnan sem kapott választ.

Már éppen visszafelé akart indulni, mikor a homályból felbukkant a mérnök alakja, amint lassú, tétova léptekkel ballagott a járdán.

„De hát hol volt maga az isten szerelméért?! És mit csinált?!"

Paddington nem felelt, csak merev, élettelen tekintettel bámult a rendőrtisztre.

Hunter megfogta a karját és megrázta egy kissé.

„Ébredjen már fel, maga alvajáró!"

Padington tekintete most újra megelevenedett.

„Maga az Hunter?" kérdezte.

„Én csak én vagyok", mondotta Hunter, „de maga meg hova tünt el az előbb?"

Paddington zavartan felelt:

„Nem is tudom, mi volt velem. Mintha egy percre elvesztettem volna az eszméletemet."

„Hm! És elő szokott ez magával máskor is fordulni?"

„Nem, soha! Igazán, nem is tudom mi van velem. Bár azok után, amik az előbb történtek velem, nem csoda, ha az idegeim nincsenek rendben."

(Folytatása következik.)

El kell jönni ujra a szeretet világának...

„Sohasem tombolt úgy a gyűlölet a világon, mint most, de amilyen gyorsan terjedt a gyűlölet, olyan gyorsan jött el a szeretet és béke is" — „Az emberi és faji gyűlölködés legjobban a keresztyénségnek árt"

Beszélgetés Baltazár püspökkel

Irta: PAÁL JÓB

... Vannak-e hát még próféták a földön...

Tegnap éreztem először, hogy vannak...

Baltazár Dezsővel beszélgettem.

*

Három napig voltam együtt a debreceni református püspökkel.

A kegyelmes úr vastag iratcsomóval a hóna alatt minden délben és minden délután félrevonult a Svábhegyi Szanatórium halljának egyik csöndes szögletébe. Gyöngybetükkel teltek meg rendre szélesre vágott ivei a fehér papirosnak, odakint csöndesen, pihékben hull a hó és karcsú szánok elé fogott lovak nyakában ezüst hangja van a csilingelésnek.

Pihenésre rendelt idejében is dolgozik a szeretet papja.

Csodálatosan szelid szemeiben, aranyos keretű szemüvege mögött, muzsikál a lélek langyos melegsége.

A csillogó havas mezeiről széles sí-talpakkal hazatérő sportolók meghalkítják lépésüket, ha közelébe érnek. Nem akarják zavarni őt, amikor tollával szántja a széles árkusokat.

*

Kérdezem tőle:

— Vajjon megéri még a mai nemzedék, — amelyik csak apáinak meséiből tudja, hogy volt idő, amikor békében és szeretetben éltek egymás mellett az emberek, — hogy diadalmas bevonulását tartja a világra újra a szeretet, amit örökségképen hagyott a világra a Megváltó?

Fehér kezének keskeny ujjait összekulcsolja csöndben és így válaszol:

— Ez az idő el fog következni.

— Mikor?

— Ha majd az emberiség sokkal többet szenved még annál is, mint amit eddig szenvedett. Akkor lesz béke és szeretet újra a földön,

ha majd a szenvedések kínjai az egeket csapdossák. Amikor a földön minden emberi szívet áthat a béke utáni vágy. Az egész világon keresztül rohan egy isteni sugallat, amelynek minden teremtett lélek rabjává válik.

Ennek az időnek ma már küszöbén állunk, én hiszem és érzem, hogy ez az idő nincsen már messze.

— Nekünk, akik néhányan hírdetjük a szeretet világának ujraszületését, elő kell jönnünk most barlangunkból, akárcsak a régi prófétáknak és hirdetnünk kell a tant. Harcolnunk kell az emberek gonoszságával, amely megfertőz minden talpalattnyi helyet.

Olyan gyülölet és olyan tülekedés, mint amilyen most tombol, nem volt még sohasem a világon!

Az emberek között villámgyors lett a közlekedés és az ördögi indulatok bacillusai is gyorsabban terjedhetnek. Repülőgépen és a rádió sugaraival utazik a Sátán. Percek alatt terjed a lelkek megfertőzése. De én szentül hiszem, hogy Isten nem azért adta ajándékba az emberiségnek a találmányok egész légióját, hogy azzal egymásra törjenek az emberek. És amilyen gyorsan terjedt el a gyülölet,

olyan gyorsan terjed el majd a szeretet és a béke is.

Az egymásra-találás angyalai is repülőgépre szállnak és megsarkantyuzzák a mindenség láthatanlan hullámait. Az ember lelkéből elmenekül majd a sátán.

*

— Hetek óta hatalmas munkán dolgozom. Megírom ebben, hogy

az emberi és faji gyülölködés legjobban a keresztyénségnek árt.

A kereszty énség a szeretet vallása és azok, akik a faji gyülöletet hírdetik, csak azt bizonyítják be, hogy bennük nihilizmussá változik hitünk alapvető gondolata: a szeretet.

A pogányság nem árt annyit a keresztyénségnek, mint ártanak azok a keresztyének, akik a gyülölet hírdetésével eltávolodnak a hit elveitől.

A biblia azt mondja: ha egy ház magában meghasonlik: elpusztul... Minden faji gyülölködés ellentétben áll a keresztyénséggel és hitünk alapjait támadja meg. A zsidóságon belül sohasem voltak ilyen világnézeti meghasonlások.

A zsidóságunkban — állítom — nincsen faji vonás. A zsidóság minden igazsága: egyetemes emberi igazság.

A tizparancsolatban, amit a zsidóságtól kapott ajándékba az egész emberiség, nincsen semmiféle faji jellegzetesség. És a zsidó vallásban nincsen semmiféle fajiság. A mi Urunk Jézus Krisztus kijelentette, hogy az üdvösség a zsidóságból támad. Az Ószöveség vallását magához emelte és önönmagát áldozta fel érte.

— A zsidó vallás minden egyes igazsága univerzális emberi igazság. Ezeket az igazságokat minden csonkítás és minden változtatás nélkül vette át a zsidóktól az Ur Jézus Krisztus, aki zsidó volt maga is, hiszen a Biblia szavi szerint a Megváltó csak a zsidók sorából jöhet el a földre. Az Ószövetség morálja a legmagasabb a világon. Hiszen megparancsolja, hogyha ellenséged barma eldől, oldjad fel. És Bölcs Salamon rendeli:

ha ellenséged éhezik, adj neki enni, ha szomjazik, adj neki inni és ha elesik: ne örülj...

— Az a faji gyülölet, amit ma hirdetnek, keresztyén szempontból pogányság, mert ellentétben áll a keresztyénség sarkigazságával: szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.

Keresztyéni szempontból nincsenek fajok, csak ember létezik.

Isten Ádámban és Évában egy emberpárt teremtett és nem teremtett fajokat...

*

Beszédje végére érve elgondolkozik és megszólal újra:

— Elkövetkezik majd a számonkérés szigorú órája. Én nyugodt lélekkel állhatok majd Itélőbirám elé:

szóban, irásban és lélekben mindenkoron úgy cselekedtem, ahogyan azt neekm az én Uram és Megváltóm megparacsolta...

*

A próféciák, amiket Isten küldöttei hirdettek a földön, mindenkor valóra is váltak.

Isten szolgájának lelke megérzi a béke és szeretet reenszanszát. Adja Isten, hogy azok, akiket megfertözött ennek a kornak a sátáni gonoszsága, megóvják a világ ujjászületését.

A derecskei törvényhatósági választást meg kell semmisíteni epen annak az indokolásnak az alapján, amellyel a petíciót elutasította a bihari központi választmány

A titkosságot meghiusító intézkedéseket az összeütközések elkerülése végett tartották szükségesnek. Mindegy, ha más szinü is a szavazólap, az anyaga ugyanaz: papiros. — A választási elnök különös vallomása

Amilyen nagy megdöbbenést keltett a közelmultban a derecskei törvényhatósági bizottsági tagválasztásoknak napfényrekerült kulisszatitkai, éppen annak, hogy ez a lehetetlen választás olyan véget érjen, aminőt megérdemel. Tudvalevően Kalmár József kisgazda és társai peticiót adtak be a törvénytelen eszközökkel lebonyolított választás ellen. Erre a petícióra a napokban kapták a meg Biharvármegye igazoló választmányának leiratát, mely elutasítja a felszólalók panaszát olyan megindokolással ,amelyért minden elismerés megilleti az igazoló választmányt. — Ugyanis ebben a párját ritkitó indokolásban még talán a felszólalásban foglaltaknál is világosabban olvashatók mindazon okok, melyek hiába követelik ennek a lehetetlen választási eredménynek a megsemmisítését. A választmény maga igazolta a felszólalás alaposságát abban az indokolásban, amellyel ezt a peticiót elutasítja és igazolja a megválasztottak tagsági jogát.

A bihari központi választmány indokolása szerint az

nem sérti a titkosságot, ha mint az indokolástényként megállapítja a választók, már mint az egységespárt és a radikális párt szavazói külön kapun mennek be a szavazóhelyre.

Sem az, hogy ezt megelőzőleg a kormánypártiak külön gyülekeznek.

Sőt, ezek az intézkedések az indokolás szerint egyenesen

szükségesek voltak az ellenpárti szavazók közötti esetleges összetüzések elkerülése végett.

Hát abban nem kételkednek sem a derecskeiek, sem más, hogy ez az intézkedés szükséges volt valakinek vagy vaalkiknek, de hogy az összeütközés elkerülése végett hozták létre ezeket az áldásos titkositó intézkedéseket, azt senki sem fogja elhinni, legkevésbbé ők maguk.

Alaptalan az is, mondja tovább az indokolás, ez a szép költemény, hogy a szavazólapok a két pártot illetőleg szinben eltérést mutattak volna.

Hát ez igaz. Nem mutattak eltérést. Egészen más szinüek voltak. Az egyik zöld, a másik meg fehér. De hogy az indokolás szerint még papirszakmában jártas egyén sem tudna közöttük különbséget tenni, az csak akkor állana, ha eme derék papirszakmabeli férfiut már ekkorára a gondviselés megfosztotta volna a szemevilágától. Még az anyaga is azonos, mondja az indokolás. Hát persze, papirosból van mind a kettő, ez igaz. De ilyen alapon ki lehetne mutatni, hogy a számolócédula, meg a százas között semmi különbség nincsen, csak egy kis eltérést mutatnak színben. No de hagyjuk az indokolást, csak még annyit, hogy a végén van mindennek a csattanója. Ennek is. A végén ugyanis az olvasható:

A kortesek erőszakoskodása egyáltalában nem nyert beigazolást.

Hát hogyne, minden őskortes nyakában tábla lógott, „Vigyázz, kortes" felirással s a szavazók messzire elkerülték a táblás egyént, aki sirdogálva járkált, látván, hogy az általános titkos őt ime nem ismeri el többé szerves tartozékául... nyilvánosan.

Mindezt remekül kiegészíti az a

fényes és egyhangú vallomás, amelyet ebben az ügyben a választási elnök tett.

A derék elnök kijelentette, hogy **mindazokat, amiket mindenki látott, ő nem látta. Nevezetesen nem látta a plakátokat a terem ajtaján. Nem látta a kortesek főhadiszállását a kistanácsteremben. Nem látta a kortesek erőszakoskodását. Semmit sem tud a külön gyülekezőhelyekről. Neki nem panaszkodott senki.**

Egyszóval a derék választási elnök nem látott és nem hallott semmit. Arra volnánk kiváncsiak, mit látott hát és mit hallott, hiszen szemei és fülei hála Istennek épek?

A dolognak azonban mégsem nincsen szerencsére vége. Kalmár József és gerinces társai panasszal élnek a közigazgatási bírósághoz, melynek ezt a választást meg kell semmisítenie annak az indokolásnak alapján, mellyel a biharmegyei központi választmány a felszólalást elutasította.

ASSZONYOKNAK

DIVATCSEVEGÉS

Amik az elegáns toalettet kiegészítik

Írta: **DR. DÉVAINÉ ERDŐS BÖSKE.**

Nem elég a szép ruha, a szépen kikészített arc, ahoz, hogy egy nő kellemesen elegáns legyen, igen sok apróság kell még, a toalett sok kiegészítője ,ami együttesen egészíti ki a ruhát, adja meg a nő igazi külsejét.

Divathölgyek:
Harisnyát, kesztyüt, fehérnemüt
legolcsóbban
Geiger Divatházban
vásárol'ak. ❖ **Piac ucca 7.**

Hiába készült a legutolsó divat szerint a nő ruhája, hiába ül kalapja a kornak megfelelő lapossággal a feje tetején, leromlik az egész összhatás, ha a retikülje, a cipője, kesztyűje, harisnyája nem áll arányban a ruha elegánciájával.

Leltári egységár
ANNYNAL
filckalapok még a 6—7 pengős modell is csak 3 pengő.
Alakítás 1 pengő 50 fillér
CSAPÓ UCCA 1. SZ.

Nagyon visszataszító hatást kelt például egy retikül, ha annyira ki van tömve, hogy szinte gombócszerüen dagad a hölgy kezében. Felesleges mindenféle háziszerszámot, kulcsot, tüt, számlákat és egyebeket belezsufolni a retikülbe.

DIVATOS RETIKÜLÖK.
flappjackek, puderek, kölnivizek
Kantor Ernő és Társánál

A táska szinének harmónizálni kell a kesztyű manzsettájával és a cipő szinével. A tavaszi divatszin a beige lesz, amelyet barnával diszítenek. A krokodilbőr ismét tért fog hódítani.

Estélyre vagy színházba a fekete antilop retikül ajánlatos, fekete selyem béléssel. A fehér bélés ugyanis tulságosan hamar piszkolódik és így nem gazdaságos, de nem is mutatós. A retikült üvegcsattal vagy strass gombbal lehet mutatósabbá tenni.

Öltözködésnél — ha csak nem akarunk az indiánokra hasonlítani, — elég, ha egy-két karkötőt rakunk fel. Az ékszereknek is lehetőleg harmónizálni kell; amilyen a lánc, olyan legyen a karkötő is.

ÉKSZEREKET, ÓRÁKAT
ezüstnemüt legolcsóbban
❖ beszerezhet ❖
ROTHMANN ékszerésznél
Piac ucca 46. szám.

A divathoz természetesen nem szükséges mindig okvetlenül ragaszkodnunk. Csak akkor kövessük a divat útmutatását, ha az illik hozzánk és mutatósabbá válunk általa. Igy például szélesarcú nő ne hordjon erősen felhajtott kalapot, a kövér hölgyek pedig tartózkodjanak a világos színű ruháktól és a szük erősen felsliccelt szoknyától.

Modern kalapot és fűzőt
egy helyen vásárolhat
Robozkalap és Nusi fűzőszalonban
Piac ucca 18.

Arra is vigyázni kell, hogy ne parfümözzük vagy kölnizzük tulságosan magunkat. Elég néhány csepp parfüm vagy kölni a tenyérre, esetleg a hajra, többet nem érdemes pazarolni: egy agyonillatosított nő után ugyis mindenki csak az orrát fintorgatja.

Drogéria cikkekben
legmegbizhatóbb, legolcsóbb a
KÖZPONTI
Dr. REX-féle drogéria
Városház-épület

*

DIVATPOSTA

K. M. úrleánynak Debrecen. Kedves levelére még a héten érdemleges választ küldök, a kért mintákkal együtt. Üdvözlet.

Sch. A.-né. Várom sorait.

Lorgnet, látcső, fényképezőgép, szemüveg
UNGAR JÓZSEF
látszerész és fotószaküzlete
Debrecen, Széchenyi ucca 1. sz.

Szerény leány. Fekete taft ruháját csináltassa vállkivágással, elől egy szép virággal. A szoknya egészen hosszú, bő gloknizással készüljön, a derekán, ha akar övet is alkalmazhat, de lehet öv nélkül is. Üdvözlet.

*

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körut 35. küldjék.

Bál 1915--1935.

Aktualitásokat kért tőlem a szerkesztő úr, mikor lirikus versekkel foglalkoztam. Az inspirációt megadta ehez az az estély, amit 20 év után a mult héten végigélveztem a Bikában.

Hova tüntek a régi Arany Bika oszlopos, komor termei. Olyan ott ma minden, mint egy tündérpalota. A táncterem, az üvegterem és a bár! Ez a kedves, intim helyiség elragadó, misztikus világításával. Hol van Magyari Imre és Kiss Béla fülbemászó muzsikája? Ma két uriember papirdudával kormányozza a táncolók lábát. A nők, milyen szépek, milyen kedvesek, lerázták magukról a gardedam intézményét és ezzel együtt a romantikát.

Mégsem irigylem a mai szabad nőt. Vajjon nem-e volt nagyobb boldogság mikor élt az idealizmus, a romantika és hajnalban a bálozó lány ablaka alatt felhangzott „Csak egy kislány..." bájos dallama. A hátul övig kivágott ruhák, a lábnál felhasitott szoknyák, csak megvilágitják hótehér fényükkel a bár gyenge világitását. Ha férfi lennék, zavarba jönnék, hova rakjam táncközben lábamat, kezemet, hogy seholse érintsem a nők dekoltázsát.

Mindent megértek, csak a férfiakat nem. Minek ma általában a házasság. A mai nő a rövid lejáratú kölcsönök barátja. Vége van annak az időnek, mikor a nők az érzelmeiket amortizálták. Hogy őszinte legyek 20 évvel ezelőtt a lányok és fiúk az ilyen táncok előtt előbb az anyakönyvvezetőhöz mentek. A férjek, szerényen és meghúzódva hátul, mint felelős szerkesztők állanak a pengő stabilitása a ruha drágasága és a bár tompa világitása mellett. Nem sajnálom őket.

Egy új fajta betegség terjedt el a nők körében, a kenyéririgység. Nem mintha egymás szájából szednék ki a kenyeret, a harcot a kitartó udvarlóért és a jó táncosért küzdik meg, mert kenyeret enni a mai karcsú, derék mellett nem divat.

Sajnálom szerkesztő uram, hogy én megálltam 20 évvel ezelőtt a boston és a csárdás mellett és a többi táncoló nagymama és unoka között ülve néztem a modern táncokat. Meghalt a romantika, éljen a bár.

KARDOSNÉ FRIDA

Beszéljünk most a fekete kalapról!

Igy átmeneti időben, mikor már a farsangi témákat divat terén kimerítettem és még nem egészen időszerű tavaszról csevegni, nem árt, ha egy általánosságban kevéssé tisztázott divatkérdést tárgyalunk meg.

A „régi jó világban" minden férfinek, aki adott és adhatott valamit a divatra, úgyszólván teljes készlete volt a fekete kalapból. Ma persze — a félmegoldások éveiben — ezen a téren is fél-, negyed-, sőt megoldatlan megoldásokba is bele kell törődni. De azért nem árt, ha végigtekintünk ezen a divat-detailon, mert bizonyos elveknek és kialakult szokásoknak gyakran vehetjük a mindennapi életben ma is hasznát. Hiszen azt is többször lehet látni, hogy egyesek helytelenül hordanak ruhadarabokat és divatkellékeket akkor is, ha módjuk van a választásra.

Férfiembernek négyfajta fekete kalapja lehet: **puha feketekalap, keménykalap, fényes cilinder és klakk-cilinder.** Ez a négy tipus alkotja a komplett fekete kalap garniturát, mert tulajdonképpen mindegyikének más és más feladata van az igényes férfi korrekt öltözködésében.

A fekete puhakalap eredetileg a szmokingnak volt elengedhetetlen tartozéka. Régebben a karima alja, éppen úgy, mint a kalap belseje revers-szerű bordás — vagy fényes selyem béléssel volt borítva. Ez a fekete piqué-royal vagy faille selyem borítású puha fekete kalap az „evening hat": estélyi kalap nevet viselte és elképzelhetetlen volt enélkül az elegáns szmokingos férfi. A selyemborítás — mint az élet annyi más luxusa — lemaradt a kalapról, azonban a fekete puhakalap ma is például kétsoros szmokinghoz valósággal elengedhetetlen. Természetesen a fekete puhakalap azonfelül, hogy konzervativ fazonokban idősebb urak kedvenc viselete, modern vágottszélü formában zakóruhákhoz is elképzelhető. Sőt ebben a kapcsolatban a közelmult időknek egy gyöngébb divatáramlata rövidebb tartamra a fekete puhakalapot sűrün szerepeltette. Általános népszerűségre azonban nem tett szert.

A fekete keménykalap sorsa és viselése a legérdekesebb. A keménykalap Angliában tulajdonképpen, mint esőkalap (bowler) került forgalomba és ezt a szerepét máig is megtartotta. A keménykalap rendes kiegészítője ott a gabardinraglánnak (burberry-kabát) és a színes ingviselet is megszokott hozzá. Nálunk a keménykalap divatja más utat futott be és azt általában a sötét zakkó vagy sötét felsőkabát tartozékának tekintjük. A középeurópai izlésnek fekete-zakkókeménykalap összeállítás felel meg, de azért az utóbbi években már nálunk is gyakran látható a világos tavaszi raglánt viselő urakon a fekete keménykalap.

Manapság a férfikalapviselet a legkényesebb darabja kétségkívül a cilinder. Valami, ami mindig kellene és ami csak ritkán van és amiről, ha már nincs, legalább jó tudni, hogy mi lenne, ha volna. Képzeljük bele magunkat azokba az évekbe, amikor hengeres dobozában ott állott szekrényünkben a fényes cilinder és mellette elegáns lapos tokjában a klakk. És gondoljuk, hogy rövidesen ismét minden szekrényben glédában fognak állani a szebbnél szebb luxusdarabok.

Tehát a cilinder szabatos definició szerint általában a hosszú kabátok tartozéka. A fényes cilinder a zsaketté, a klakkcilinder a frakké. Miután a zsakettöltönyt az utóbbi időben gyakran a feketezakkó-csikosnadrág kombináció helyettesítette, teljesen érthető, hogy ez a felfogás korrektnek tartotta a fényes cilindert, mint a kombinált öltöny kiegészítőjét is. A délelőtti esküvők viselete a zsakett fényes cilinderrel és ha ezen az alapon a kora délutáni esküvők alkalmával felöltött frakkhoz fényes cilindert

Lakót ?
szeretne házába ?
Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

is hordanak, mégis frakkhoz kifogástalannak csakis a klakk-cilindert lehet tekintenünk.

A fényes cilinder nappali viselet. Igy láttuk nemrégiben például az egyik mozihíradón az angol frontharcosok arcvonala előtt elvonuló yorki herceget zsakettben is fényes cilinderben, ezt hordják — hányszor láttuk fotoriportokon — az etoni diákok és Angliában, Franciaországban mindennapi látvány a nappali órákban az uccákon a cilinderes úr hóna alatt az aktatáskával. Ha pedig valami nappali viselet, akkor nem lehet estélyi. Igy bele kell törődnünk abba, hogy bálban, estélyen a frakkhoz — klasszikus divatelvek szerint — csak a Chapeau claque: a klakk-cilinder a kifogástalan, tökéletes és hivatott kalapviselet.

És ha ennek hiánya miatt furdal a lelkiismeret, szolgáljon némi megnyugvásul bánatunkban, hogy nemcsak a cilinderviseletben, hanem másban sem vagyunk mindig kifogástalanok és tökéletesek. És cilinder nélkül is fő a fejünk.

Levelek Magyar—Amerikából

Kilenc vén bölcsek

Irta: Gondos Sándor.

Az amerikai angol nyelv mindennapos használata nem rontott még el annyira, hogy a címbe foglalt szörnyüséget öntudatlanul írtam volna le. Kilenc vén bölcs lett volna a cím, ha véletlenül rá nem nézek a kalendáriumra és karácsony körül járván, eszembe nem jut, hogy közel van már Három Királyok napja. Ha a napkeleti három uralkodónak olyan készséggel adja a magyar nyelv a többes számot, kijár ez a tisztesség az északamerikai Egyesült Államok legfelsőbb bíróságának is, amelynek becsületes neve U. S. Supreme Court. Egyszerű magyarsággal: az amerikai Kuria.

Azt még megérti a magyar ész, hogy a királyokat a többes szám illeti, hiszen azok maguk felül is többesben beszéltek. „Rendeljük". „Akarjuk". „Parancsoljuk". De a Kuria birái nem királyok. Hát igen: Magyarországon vagy más alkotmányos országban nem királyok, de Amerikában, a feltétlen szabadság hazájában . . .

Andrew Furuseth, az amerikai nemzetközi tengerész szakszervezet elnöke egyízben Washingtonban járva, odafordult oldala mellett baktató barátjához és megkérdezte tőle:

— Jóska, akarod-e Istent látni?

És feleletre se várva bevezette barátját az amerikai legfelsőbb bíróság üléstermébe és rámutatván az ítélő asztal körül komor fenségben ülő kilenc vén bölcsekre, erős hangsúlyozettsággal mondotta:

— Ime, a mi amerikai Isteneink!

A régi közmondás és a hit kis kátéja arra tanított bennünket:

— Ember tervez, Isten végez!

Százhuszonöt millió ember él az Egyesült Államokban. Százhuszonöt millió ember tervez választott tisztviselői, törvényhozói, elnöke és kormánya utján, de végezni a kilenc vén bölcsek, a legfelsőbb bíróság, a Kuria tagjai végeznek. Százhuszonöt millió ember az élettel küzdve hasztalan mondja:

— Haladni akarunk . . . előre . . . előre . . .

Kilenc vén bölcsek, akiknek javarésze már koránál fogva is maradi, azt feleli:

— Minden marad a régiebn, úgy, ahogy van, mert mi nem akarjuk hogy előre haladjatok.

És a kilenc vén bölcsek szava ellen Istennél sincs kegyelem.

Az 1894-ik esztendő során a szövetségi törvényhozás Washingtonban kimondotta, hogy a négyezer dolláron felüli évi jövedelemre két százalékos jövedelmi adót vet ki az állampénztár egyensúlyának fentartása érdekében. A kilenc vén bölcsek úgy határoztak, hogy ez az adó az eredeti alkotmányba ütközik és eltörölték azt a törvénykönyvből.

Az Ur 1906ik esztendejében a szövetségi törvényhozás elrendelte, hogy 16 éven aluli gyermeket többé nem szabad munkába fogni, miután kiderült, hogy a gyárak milyen embertelen módon használták ki a kis gyermekek munkaerejét. Kilenc-tizenkét éves gyerekekkel napi 14 órát dolgoztattak. A gyermekvédő törvényt elfogadták, az elnök aláírta, de a kilenc vén bölcsek úgy döntöttek, hogy a törvény alkotmányellenes és a gyertörvény alkotmányellenes és a gyerekek ott maradtak továbbra is a gyárak kínzó kamráiban.

Később, 1914-ben Oregon állam törvény útján szabta meg a dolgozó embernek járó legkisebb munkabért. Ezt Oregon állam legfelsőbb bírósága kétízben is törvényesnek találta ítéleteiben. Az oregoni példa hatása alatt Massachussetts, Minnesota, Washington és Arkansas államok hasonló törvényeekt hoztak és azoknak érvényességét saját állami Kuriáik is kimondották. Kilencszázkét állami törvényhozó és huszonhét állami kuriai bíró ütötte a pecsétet ezekre a törvényekre, amíg végre 1923-ban a washingtoni kilenc vén bölcsek elé került a legkisebb munkabér kérdése és azok rögtön kimondották, hogy a törvény érvénytelen, mert az eredeti amerikai alkotmányba ütközik.

Az ám bizony ,igaza van annak, aki azt mondja, hogy ezek a kilenc vén bölcsek a nagy, a szabad amerikai nemzet istenei.

Igaz alkotmánya csak nagyon kevés országnak van. Van az Egyesült Államoknak a szabadságharc jóvoltából. Angolországnak a Magna Charta és Magyarországnak az Arany Bulla révén. Van talán még egy-két más országnak is, de nem káptalan az én fejem, hogy azokra mind emlékezzem. De akárhány országnak legyen is alkotmánya, nincs köztük olyan, amely a nemzeti akaratot képviselő törvényhozó és kormányzó hatalom felé helyezné kényuraknak a kuriai bírákat. Angolország Kuriája egyszer megpróbálta azt, hogy a nemzeti akarat felé helyezkedjék, de a történelem feljegyezte, hogy a közfelháborodás Lord Tresillian kuriai elnököt felakasztotta és bíró társait örökre számüzte angol földről.

Az amerikai alkotmány se ad ilyen jogokat a legfelsőbb bíróság tagjainak. Azt a mindnyájunk felett való végzetes hatalmat, amellyel az amerikai Kuria saját jármában tartja az egész amerikai nemzetet ,a kilenc vén bölcsek évtizedeken át való alattomos munkával harácsolták ki maguk javára. Az alkotmánynak egyetlen betüje se ad nekik jogot erre a kiváltságos hatalomra. Hiszen még gondolatnak is szörnyüséges, hogy mikor a nemzeti akaratot képviselő törvényhozás valamit akar, akkor a bírói palást malaclopó köpenyének védelme alatt kilenc vén bölcsek büntetlenül mondhassák:

— Ebből nem lesz semmi, mert mi nem akarjuk!

Hol a híres amerikai szabadság, ha ez így van? Ne fájjon, kérem, emiatt senkinek a feje. A szabadság ott van, hogy a magamfajta kis polgárocska kiállhatok a piac közepére és tátott szájjal ,harsogó torokkal üvölthetem világgá:

— Ezek a kilnc vén bölcsek közönséges jogbitorlók, középkori rablók, akik eltulajdonítják az én alkotmányban biztosított polgári jogaimat.

Meg is írhatom ezt, amint a példa mutatja, ékes szavakkal. Politikai pártot szervezhetek, amelynek egyetlen célja az legyen, hogy a legfelsőbb bíróság szárnyait megnyirbálja. Kimutathatom, hogy a Kuria elnöke, a szakállas Charles Hughes annak idején, amikor Newyork állam kormányzói székére pályazott, 20,000 dollárt kapott a Morgan bankháztól és fejenként 5000 dollárt Rockefeller és Carnegietől választási költségekre, hogy a kisebb csillagok adományai felől ne is beszéljek.

Elmondhatom Willis Van Devanter kuriai bíró felől azt, hogy egyik döntése szerint a törvényhozásnak nincs joga arra, hogy a legfelsőbb bíróság tagjainak, tehát köztük Van Devanter úrnak fizetését megadóztassa. Nem is nyult a törvényhozás a kuriai birák fizetéséhez az egyetemes szövetségi fizetés-levágás dacára sem.

Ha pletykázó kedvem lenne, sok mindenfélét mesélhetnék a kilenc vén bölcsek felől. Elregélhetném, hogy kutya-macska barátságban élnek egymással. Mc Reynold bíró Ő Szentsége például nem szereti a zsidókat. Mikor a két zsidó bíró, Brandeis és Cardozo tesznek jelentést valamelyik per állása felől, akkor Mc Reynolds ujságot olvas tüntetőleg a bírói asztal mellett. Mikor Cardozo kuriai birót beeskették magas állásába, jeles bíró társa mélyen belemerült kedvenc napilapjának hasábjaiba. Mikor Stone bíró kinevezése után elsőízben foglalt helyet a zöld asztal mellett, a tapintatos Mc Reynolds magasra huzta orrát és egyszerüen kivonult a tanácskozó teremből. Arra se volt hajlandó, hogy egy levegőt szívjon méltóságos bíró társával.

A híres Yale egyetem kiváló tanára, Powell a tanszékről adta elő a következőket:

— Virginia állam törvényt hozott, hogy az örökletes hülyéket nemtelenitsék. A legfelsőbb bíróság nevében a legkiválóbb bíró, Holmes helyesnek és jogosnak találta ezt a törvényt minden tekintetben, mondván:

— Ha egy család tagjai három nemzedéken át hülyék ,akkor éppen elég volt belőlük.

Powell tanár keserű gúnnyal tette hozzá:

— A kérdés lényegének azonban kevés köze van ahhoz, hogy egyénileg kiválóak-e vagy gyenge erők az amerikai legfelsőbb bróság tagjai? Az emberek, ha átlagos életkoruk hetven év körüli is, elmulnak, de az intézmény, a kilenc vén bölcsek széke megmarad. És Amerika nem lesz az igazi szabadság hazája addig, amíg ezt a homokos alapra állított óriást le nem dönti polcáról.

Sámsoni csendélet pofozással, plafonbalövéssel, karós hátbavágással és lábakelt kalappal

Papp József, aradványpusztai tanító 1933 november 19-én átrándult *Kerezsi* János gazdatiszt és *Lesch* Gábor községi mezőőr társaságában Hajudsámsonba. A tanító földet akart vásárolni. A vásárlási utánjárások után betértek mindhárman özv. *Kovács* Mórné korcsmájába, ahol megvacsoráztak és idogáltak is. Eközben érkezett meg a korcsmába *Deczki* Sándor földműves István nevű testvére kiséretében. Deczki Sándor és a tanító társasága között csakhamar pofonokkal nyomatékos szóváltás keletkezett, melynek során

a tanító revolvert rántott és azt a mennyezet felé tarva elsütötte.

Majd a lövés erkölcsi hatását kihasználva, a tanítóék kimentek és az ott álló kocsijukra szállva, el akartak távozni. A kocsin ülve azonban Papp Józsefet hirtelen kellemetlen meglepetés érte. A sötétből előbukkant egy alak, aki hatalmas karót tartott a kezében és

a karóval egy jókora hábavágást adott a tanitónak.

Papp József erre ujra előrántotta a revolvert és alig adott le egy újabb riasztó lövést, mikor egy másik sötét alak bukkant fel, aki lekapta a tanító kalapját és avval rekordgyorsasággal elszaladt. A legkellemetlenebb meglepetés azonban csak később következett be, mikor a tanító idézést kapott a debreceni törvényszéktől. Az idézésben az állt, hogy jelenjék meg, mint vádlott a szombati tárgyaláson, ahol is

szándékos emberölés kisérletével vádolva szerepelhet.

A szombati tárgyaláson a törvényszék Fövényessy-tanácsa előtt a tanító elmondta, hogy a korcsmában a vádbeli időben ők békésen idogáltak, mikor megjelnt Deczki Sándor és

szó nélkül lekent három pofont Kerezsinek.

— A róka is félti, kérem, a saját bőrét — mondá a tanító, — hát én is elővettem a hatlövetüt és belelőttem a plafonba. Ezuán eltávoztunk, mikor is a szekéren egy doronggal alaposan hátbavágtak és a kalapomat is elvitték. Erre még egy lövést adtam le a levegőbe és elmentünk.

Kerezsi János viszont elmondta, hogy mikor a korcsmában ültek, Deczki odament az asztalukhoz, az egyik pohárból szó nélkül kiitta a bort és mikor felelősségre vonták, hatalmas pofonokkal válaszolt

Lech Gábor mezőőr is előadta hogy

éppen falatoztak, mikor Deczki Sándor hozzáfogott pofozni az ispán urat;

a tanító úr aztán belelőtt a plafonba, de kinn azért csak hátbavágták egy doronggal, még a kalapjával is elszaladtak.

A két Deczki viszont azt vallotta, hogy ők voltak a békés idogálók, míg a tanító úr ki nem lőtte előlük a poharakat, csak úgy passzióból. Erre aztán Sándor adott neki viszonzásul egy pár pofont, melyből az ispán úr

is részesedett. Azután a tanító úr kinn utánuk lőtt, de nem talált. A legcsodálatosabb azonban az, hogy a poharaknak még a szilánkját sem lehetett felfedezni, a céllövészet után a korcsmában. A tanító úr kalapját az egyik Deczki kapta le és szaladt vele a csendőrségre, azt állítván, hogy a tanító le akarta lőni. Arról azonban megfeledkezett, hogy ő szintén érintkezésbe lépett a tanító hátával egy hatalmas karó segítségével. Tekintettel a tanuk egyöntetű vallomására, melyből megállapítható volt, hogy a tanító csak felfelé lövöldözött,

az ügyész elejtette a vádat

és az eljárást ebben az ügyben megszüntette a törvényszék.

SIKKASZTOTT A BOLGÁR KERTÉSZ

Javcseff Miteff debreceni bolgár földműves napszámos *Sztojkoff* Márton debreceni bolgár kertésznél volt alkalmazva és ennek zöldségeit árusította a piacon. Tavaly a derék árus eladott hat pengő áru zöldséget és annak árát magának tartotta meg, majd egy csomó evőeszközt és kerti szerszámot is ellopott a munkaadójától. A törvényszék egyesbírósága szombaton tizenöt napra ítélte el a bűnét töredelmesen bevalló, megtévedt bolgárt lopás és sikkasztás vétségéért. Az ítélet jogerős.

Az inségben vergődő magyar nép között Balmazujvároson

Ahol az iskolás gyermekek kétharmada népkonyhán ebédel — Oriási latifundium, amely még haldoklásában egy 15 ezer lakosu nagyközség legfőbb életakadálya tud lenni — Mezitláb még a hóban is — A magyar Gorkijnál — Jehova szektája — Vigasztaló fiatalság

Balmazujvároson a vasútállomás és a község közé ékelődik a hatalmas gróf Semsey-latifundium kastélya. Ez a közbeékelődés valóságos szimbólum. Ahogyan a község népe csak a Semsey-kastély szine előtt kénytelen állomásához elérni: életlehetőségeihez is csak a kastély révén kifejezett 38 ezer holdas óriás birtok kemény, makacs szívén keresztül vezet át az út.

A latifundium 38 ezer holdjával szemben a község 15 ezer lakosa számára alig jut 15.000 kat. hold föld,

amelynek jelentős percentje termékenytelen szikes vagy közlegelő. Az 1921-es álföldbirtokreform úgy „segített" komikusan az általános nincstelenségen, hogy 2—2 holdas átlagos parcellákkal néhány száz új törpebirtokost teremtett. Ezek befektetési alap nélkül már előreláthatóan csak elveszthették ezeket a két holdakat, amik igazában csak súlyosbították az addigi tehertételeket.

A község nagyobb része teljesen nincstelen

Balmazújváros nagyobbrésze tehát még csak nem is törepbirtokos, hanem teljesen nincstelen földmunkás. E földmunkások politikai vezetőinek azért nem ajánlatos „leszámolni a misztikumokkal", mert azok a körülmények, amelyeknek közepette földmunkás vezetettjeik élnek (már amennyire életnek lehet nevezni tengődésüket): valóban a csodák világába utalandók.

— Mindenesetre tény az — mondotta egy intelligens balmazújvárosi középosztálybeli úr, — hogy

az egyetlen határozott osztály itt a földmunkásság.

A nagy nincstelen tömeg már nemcsak az alig párszáz főnyi középosztálybelire, hivatalnokra és független polgárra néz valami ösztönös idegenkedéssel, hanem a törpe birtokon gazdálkodó parasztságra is.

Miután a szociáldemokratapárt körhelyiségét megszüntették: ezeket a balmazújvárosi törpebirtokosokat próbálta volna beszervezni a Nemzeti Egység Pártja. Persze sikertelenül. Mert ezek jórésze is szociáldemokrata volt és ha az volt, szívesebben csatlakozik most egy komoly ellenzéki polgári párthoz, minthogy kormánypárti legyen.

Napszámnélküli írtás Semseyéknél

Persze mindenki, akit megkérdezek: földmunkás, vagy kisgazda, kisiparos vagy hivatalnok: a balmazújvárosi

egészségtelen állapotok kórfészkét a rettenetes és destruálló helyi földbirtokmegoszlásban látja.

A primitiv helyi birtokmegoszlás főtényezőjéül pedig öszintén és becsületesen a gróf Semsey-féle óriásbirtokot vádolják.

— Most már haldoklik a grófi latifundium is — mondja az egyik községi hivatalnok — eléri a sorsa. Csak az a baj, hogy

a nagybank szerítja és nem a község nyer belőle igazán.

Persze a földmunkásság nagyobb része a legelőnyösebb napszám ellenében is hajlandó lenne munkába állni. A munkáltatók s köztük legelsősorban a Semsey-latifundium tehát kényük-kedvére válogathatnak az emberek között. Ugy nyomhatják le a napszámot, ahogyan kedvük tartja: van ember mindenre. Sőt —

ősszel az uradalom ingyen és bérmentve irtatta ki a szerbtövist, paréjt és egyéb gazt.

Az uradalom annak tudatában, hogy a földmunkásság ezreinek tűzrevalója és szalmája nincs, napszámot sem volt hajlandó fizetni az embereknek. Pedig ezek az irtással rendkívül nagy hasznot hajtottak az uradalomnak. Csupán

az volt a fizetség, hogy a kirtott gazt az uradalom nagylelkűen, mint „ingyen tűzrevalót" a munkásoknak adta át.

— Hogy még erre a munkára is akadtak emberek — mondja az egyik földmunkás ,aki maga is résztvett az irtási munkában — azt a nagy népnyomoruságnak köszönheti a gróf. Mert nem mentem volna ám neki annak a kinos munkának én se, ha legalább egy kis szalma-boglyám lett volna télire.

Ahol csak minden nyolcadik — tizedik háznál van tűzrevaló

Balmazújvároson fölösleges a szegénységet a külső városrészben keresni. Itt ugyanis a belső részekben is a nyomor a legnagyobb kisértő. — Mégis van egynehány külsősége (Banlak, Ujtelep, Daru), ahol a nyomoruság valóban leirhatatlanul szörnyű és vigasztalan. Bánlakon például 8—10 házat kell végigjárni, amíg egy kis „biztosított mennyiségü" tüzelőre akad az ember. Persze **itt a szalma is tüzelőnek számit,** csakhogy az sincs Bánlakon. Bekopogtatunk többek között Nagy István kőmivessegéd kis házába.

— Október óta nincs munkám — panaszolja — és

már csak másfél véka málés lisztem van.

Ha ez kifogy, csak csoda árán huzuk ki tavaszig. Csak hosszas faggatásra vallja be azt is, hogy egyszer esznek naponta „komolyan". Ez

a „komoly" evés is két hét óta köménymagos-levesből és málés kenyérből áll.

Pedig gyermekből, ennikérő szájból ugyancsak van elég. Nagy István fiatal kora ellenére sem vádolható egykével. A „nekünk már úgyis mindegy" elvénél fogva különben Balmazújváros nincstelen családjai

a nyomoruság mellett csak egy valamiben gazdagok még: a gyermekekben.

Itt az egykeellenes prédikátoroknak arról kellene gondoskodni, hogy milyen gazdasági és szociális reformokkal kell lehetővé tenni a sokgyermekes családok megélhetését.

Az iskolásgyermekek kétharmada a népkonyhán ebédel

Január elsején állott üzembe hosszas szünet után a községi népkonyha. 608 kosztosa van, amely szám azonban ujvárosi viszonylatban igen csekély. Ugyanis a kosztosok óriási többsége — 552 — elemi iskolás leány és fiú.

Az 552 iskolás gyermekkel szemben a nemiskolás éhező gyermekekről már nem történt gondoskodás,

de a felnőttek közül is az 56-os létszámban csak a község legtehetetlenebb s végelgyengülésben szenvedő öregjei foglaltatnak benne. Egyedül eset, hogy az iskolásgyermekek kétharmada népkonyhán ebédel. Persze ezt a kétharmadát is igen szigorú és bürokratikus rostázás alapján vették föl „inséglevesre". Hozzáértő számítások szerint pedig még

3000 kosztos fölvétele sem lenne elégséges

arra, hogy a népkonyha a balmazujvárosi általános inséget — csak viszonylagosan — megszelidítse.

Mezitláb a hóban

Felejthetetlenül szánalmas jelenet tanuja voltam kalauzommal: Kordás Ferenc fiatal tanítóval. Az újtelepi nyomorviskókat szemléltük, nagyjában csak kivülről. Az egyik útkereszteződésnél

megviseltarcú fiatal lány szaladt el előttünk mezitláb a fagyos hóban.

Dermedten néztem barátomra, aki nyílván hozzászokhatott az ilyen jelenetekhez, mert viszonylagos nyugalommal adta tudtomra, hogy „Ujvárosan az ilyesmi nem ujság".

A „NÉMET FALU", AHOL MÁR HIÁBA PRÓBÁLKOZNÁNAK PÁNGERMÁN AGITÁCIÓVAL

Az általános gazdasági kórkép az egyházi életet is megviselte. Két évvel ezelőtt a balmazujvárosi református egyház kénytelen volt átadni iskoláit az államnak. De ha az alkalmazottait sem tudhatta kielégíteni az egyház, még kevésbé tudja kielégíteni a tömegek lelkiéhségét, akik nyomoruságukban elvesztik bizalmukat még az egyház iránt is.

Balmazujváros szektáriusai: a „Jehova hivei".

Ezek időszakos összejöveteleket tartanak, ahol azok szólalnak föl, akiket „megillett a Lélek." A német faluban van a legtöbb szektárius.

Ennek a „német falunak" lakói a gróf Semsey-ősök által behivott württembergi német települők utódai. — Már teljesen elfelejtették a német szót és a nyomorban is sorsközösei lettek a község többi magyarjainak. Két évvel ezelőtt néhai Bleyer Jakab ajánlásával két pángermán vándordiák akart kereskedni közöttük, de csak annyit értek el, hogy megbámulták őket. A mult télen a debrecenii nácik is több kirándulást tettek Balmazujvárosra, de nem értek el eredményt ők sem. A nyomorban tengődő württembergi-utódak már szívben is magyarokká váltak.

NAGYON KÖNNYEN LEHET MEGHALNI „KIFÁZÁSBAN"

Az inségben az éhség mellett a ruhátlanság a legszörnyübb. Itt szinte állandó egy-egy olyan haláleset, amelynek oka: „kifázás." Egy Szatmári József nevű kisfiunak például a mult héten halt meg az édesapja ilyen módon. Elmeséli, hogy

apjának csak az az egy ujasa volt, amelyikben most ő idereg.

Az utolsó hónapokban már csak a hiányos ruházata miatt nem tudott az apja munkát keresni. Karácsony után már nem birták tovább az éhezést és

az apa a metsző hidegben munka után akart nézni.

Ez volt a végzete. Átfázott és most itt hagyta a családot — az éhséggel fájdalmas életre. És „ez itt így van rendjén." A balmazujvárosiak csodálkoznak azon, hogy én mindezen csodálkozom. Ismeretlen, fájdalmas, komor országba jutottam itt az ujvárosi ujtelepi kuckók között.

Balmazujvároson ezidőszerint egy országos nevü kultúregyéniség is él: Veres Péter iró személyében. Balmazujvárosra már csak Veres Péterért is érdemes kiutazni. Ha annyi sok megdöbbentőt láttam, hallottam

Balmazujvároson: a Veres Péterrel való beszélgetés eddigi életem egyik legelragadóbb élménye volt.

Veres Péter rendkívüli intellektuális műveltségével vállalta a földmunkás sorsot és életet annak minden szenvedésével együtt.

Balmazujváros legintelligensebb embere ezidőszerint ő, a földmunkás, aki az „etikai önfegyelem legelemibb parancsának" tartotta azt, hogy elutasítva minden kényelmesebb módot (alkalma volt ugyanis kényelmesebb életformát is választania) megmaradjon balmazujvárosi földmunkásnak. Gorkij, a nagy orosz parasztíró lelke él benne és ugyanolyan vizióban látja a magyar parasztot. Az alföldi magyar parasztságról irott tanulmánya, amely most fog megjelenni Németh Lászlóék „Válasz"-ában tájetnologiai, történelem tanulmányi, társadalom- és gazdaságtörténelmi szempontból éppen annyira, mint pszichologiai igényeket tekintve a legalaposabb ilyen tárgyú szociologiai-néprajzi tanulmány. Annak ellenére, hogy még a „Budapesti Hirlap" sem idegenkedett az ősz folyamán egy tanulmányát hozni Szekfű Gyula dicsérő kommentálásával és országos viszonylatban elismerik Veres Péter ragyogó és alapos irásait:

a helyi úgynevezett intelligens középosztály ugyancsak idegenkedik és húzódik tőle.

Persze csak az öregebbek, mert a fiatalok között legintellektuálisabb ujvárosi példa: Veres Péter.

VIGASZTALÓ FIATALOK

És ezek a középosztálybeli fiatalok igyekeznek is levonni a mult mulasztásaiból a helyes következtetést. Egyelőre ők is jórészt, mint munkanélküli diplomások kenyértelenül tengődnek, de annál inkább tele vannak az új magyar életnek diadalt igérő igéivel. Munkájuk eredménye, hogy amíg a középosztály jórésze még Courts-Mahlereken, Pekár Gyulákon, Függetlenségen és Uj magyarságon rágódik és ezt a rágódást nevezi ki irodalmi kultúrának:

a nagy községi népkönyvtár terme minden könyvosztáskor tele van nyüzsgő emberek százaival.

Ezek a balmazujvárosi könyvtárlátogatók a kenyeret a müveltség igéin keresztül fogják legvéglegesebben megtalálni. Adyt és Móriczot éppen úgy keresik, mint Petőfit és a Bánk bánt. Különösen Kordás Ferenc és Sükösd Ferenc tanítók fejtettek ki felbecsülhetetlen kultúrszociális munkát, főleg a fiatal tanítóság között. A balmazujvárosi fiatal tanítóság igyekszik bekapcsolódni az országos ifjúsági mozgalmakba. Elsőrangú zenekara van. Egyikőjük-másikójuk több száz eredeti népdalt is szedett össze, le is kottázva azokat. Időközi szemináriumokat tartanak, ahol a magyarságot érintő társadalmi, gazdasági, kultúrális problémák kerülnek megvitatás alá. Ez a fiatalság heroikus munkát végzett. Szeretetével, a nép felé való fordulásával legalább kis részben letörte az idegenkedést, amely a földmunkásság részéről eleddig méltán járt ki a balmazujvárosi bürokrácia felé és megszárdította ezeknek az elesni készülő páriáknak a hitét egy különb életben. Amelyre oly nagy szüksége lenne az inséges magyar népnek Balmazujvároson.

NAGY TIBOR.

KÁVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

BALLADA A FOGHÁZRÓL

Borbélyinkvizitor — A fogház ragadós vidámsága

Most elárulok egy nagy titkot. Amíg idekinn voltam, mindent tökéletesen elképzeltem magamban a fogházi életről, csak egyet nem tudtam: hogyan fogok odabenn borotválkozni. Életemben ugyanis két dolgot utálok a legjobban; a grizesgaluskát és a szőrös arcot, minélfogva fontos jelentőséget tulajdonítottam a fogházi borotválkozásnak. Amikor bevonultam, mindjárt meg is kérdeztem az egyik fogházőrtől:

— Lehet itt borotválkozni?

— Lehet — válaszolt röviden és szigoruan a fogházőr és én kezdtem szégyelni magam, hogy még ennyit sem tudok. Hát hol lehetne borotválkozni másutt, ha nem a fogházban? Hát szabad ilyet megkérdezni, szabad ilyesmivel nevetségessé tenni magát az embernek?

Azért még megkérdeztem:

— Hol?

— Itt, — mondta a fogházőr, — maid szólunk.

És tényleg másnap délelőtt kinyilt a cellaajtó és egy fogházőr (szuronyos) bekiáltott:

— Akar borotválkozni?

Persze, hogy akartam. Már olyan nagy volt a szakállam, hogy szinte hallani véltem a növését.

— Na, akkor gyöjjön — folytatta az őr, — de hozza a zsámlit, meg a törülközőt!

RÉGI ISMERŐSÖK

Felemeltem a zsámlit, magamhoz vettem a törülközőt és elindultam. — A folyosó végén állt a borbély és egy darócruhás fiatalembert szappanozott. Ilyen csepp borbélyt még életemben nem láttam, Gullivernek egészen biztosan ilyenek nyirták a haját a liliputiak országában. De amikor odérek ,akkor látom, hogy én ezt egészen jól ismerem, már sokszor találkoztunk...

— Gusztí, te vagy az? Szervusz! — köszönök rá.

A csepp borbély felnéz, aztán hirtelen abbahagyja a szappanozást.

— Nini, ki van itt!... Hehehe... Alászolgája szerkesztő úr! Nagyon örülök a szerencsének, hahaha...

A fene a képit, mit röhög annyit! Én nem örülök a szerencsének. Esküszöm nem. És ez egyre hahotázik. Mindjárt agyonütöm.

Egyszerre csak felémfordulva megszólal a szappanosképű, darócruhás:

— Szervusz Gyurka, mit csinálsz itt? Hehehe...

Jóég, mi van itt?! Ki ez az ember és min mulat? És honnan tudja a nevemet és ha megszólít, hogy merészel a becenevemen szólítani?!

Csupa nehéz probléma.

De a problémáknak az a sajátos tulajdonságuk, hogy egyszer mégis megoldódnak s itt is ez következett be. Ahogyan erősen szemügyre veszem a bekentarcut, sikerül felismernem benne egy volt osztálytársamat. Együtt jártunk a gimnáziumba, néhány éven keresztül mindig előttem ült egy paddal, nagyon rokonszenves fiú volt, állandóan sugott. Jó családból származik, nagyon szerény és csendes gyereknek ismertem, annálinkább meglepett, amikor az elmult nyáron letartóztatták, mert benne volt az „urifiuk" betörőbandájában. Akkoriban, mint rendőri riporter, hasábos cikkeket írtam róla és társairól, bünczelekménysorozatukról. Azóta már jogerősen nyolc hónapi börtönre ítélték és így kerültünk mi ketten ismét egymásmellé.

Beszélgetni nem szabad, a fogházőr ott áll mellettünk. Csak nézünk egymásra és csodálatos, hogy kettőnk közül neki volt jobb kedve, pedig ő a betörések garmadájáért nyolc hónapi börtönre van ítélve és nem sajtóvétségért tizenöt napi fogházra.

GUSZTI BIZONYTALAN SZERELME

Gusztival, a pöttömnyi borbéllyal is rendőri riporterségem idejéről adódik ismeretségem. Guszti alig húsz éves, de megrögzött csaló és sikkasztó s mint kiderült, legutóbb azért csalt és sikkasztott, hogy pénzelhesse a babáját.

Szappanozás közben óvatosan diskurál velem és ezt mondja:

— Jót röhögtem, amikor elolvastam a cikkeket, amiket írtak rólam az ujságok. Még most is röhögök, ha rágondolok... Hehehe...

Hogy itt mindenkinek milyen jókedve van!

— Na, min mulattál?

— Azon, hogy azt írták, egy pesti színésznő volt a szeretőm. Hát kell nekem színésznő, pláne pesti? Van nekem nőm helybeli, privát és hüséges...

Itt hirtelen elkomorul a Guszti arca. Valószinű, a helybeli és privát nő hüségéről még sincs teljes határozottsággal meggyőződve. Aztán kivágja:

— De nekem most milyen kacaghatnékom van, hogy itt találkozunk!

Persze, most kacaghatnékja van a szemtelennek, bezzeg, amikor utóljára találkoztunk... Igen, akkor egyáltalán nem volt kacaghatnékja!

Emlékszem, egy rendőrségi detektivszobában találkoztunk, ott ültem néhány kollégámmal és vártuk az eseményeket, amikor Gusztit megbilincselt kézzel behozták. Immár ki tudja hányadszor! Akkor nagyon rosszkedvű volt, bántotta a „lebukás" és a detektívek kérdéseire is szükszavuan és komoran válaszolt. De úgylátszik, a fogház üditőleg hatott kedélyállapotára.

— Te, — mondom neki — ne piszkoskodj!

— Hehehe... Nem tehetek róla, ma már száztizennégy embert borotváltam!

Rémes, ez a fogházi borotválás külön büntetés. Olyan életlen és csorba a kés, hogy úgy érzem, mintha minden egyes szálát a szakállamnak külön cibálná kifelé. Érthető, két kése van, amivel több, mint száz embert kell naponta csupaszítani.

Guszti elkeseredetten feni a borotvát, vigyáz rám, nem akarja, hogy nagyon kinlódjak és borbélyi önérzetét sérti is a panaszkodásom. Egyszerre csak megszólal:

— Osztán mit fog majd rólam írni az ujságba'?

Látszik, nagyon hiu fiú.

A borotválás után, szavamra, úgy éreztem, hogy sokkal nagyobb a szakállam, mint azelőtt volt.

Búcsúzkodásnál arra kér Guszti, hogyha van valami felesleges ennivalóm ,adjam neki. Volt is, mert ekkor már az Angol Királynőből hozták a kosztot számomra, finomabbnálfinomabb ételeket és olyan hatalmas mennyiségben, hogy kettőnek is sok lett volna. A maradékot odaadtam a miniatür borbélynak, aki ezért csókot intett felém.

Mert roppant szerelmes természetü, azt mondja, hogy most a fogházi könyvtárból kölcsönzött egy könyvet és azt olvassa. A címe „Hétpróbás szerelem."

A GUTENBRUNN SZANATÓRIUM BEI WIEN. Az uri magyar társaság kedvelt tartózkodási helye. — Magyar orvosok. — Világhírű konyha. — Individuális diéták. — Szívállomás. — A házba bevezetett kénes fürdők. — Szórakozások: hangverseny, tánc, bridzs. — Felvilágositással szolgál a budapesti iroda: VIII. Kisfaludy u. 5., ahol pengőbefizetések teljesithetők.

— Nagyon jó könyv — mondja és hamiskásan hunyorit a szemével.

VIDÁM ÉNEK, SZOMORU HELYEN

Ez az intermezzó némileg enyhítette az unalmas magányt s amikor ismét becsapódott mögöttem a cellaajtó, jókedvüen kezdtem sétálni a zárkában. Szinte érthetetlenül olyan jókedvem támadt, hogy a falon függő házirend minden tiltakozása ellenére vidáman daloltam.

No, nem mondom, nincs valami jó hangom, se hallásom. Benn a szerkesztőségben például kollégáim halálbüntetés terhe mellett megtiltották számomra az éneklést. Sajnos azonban szenvedélyem erősebb az esetleges következmények iránti félelemnél s emiatt gyakran közelharcokra kerül sor. No de most!... Itt az alkalom. Kidalolom magam.

És harsogva, zugva énekelek. Bagdi Tóni, a hamistanú, a szomszéd cellában biztosan idegrohamot kapott.

Fel a fejjel — gondoltam. — Igaz, hogy a fogház miatt az életemből tizenöt napot úgyszólván kidobtam az ablakon, de elkeseredésre azért nincs ok. Egyébként sem tehetek róla, hogy idekerültem.

És Bagdival és házirenddel mitsem törődve, énekelni kezdtem a régi slágert:

„Mit tehet a Zsiga, Zsiga róla..."

Még a zsámlival foxtrottoztam is.

Mikor van nekem idekinn ilyen jókedvem?...

REMÉNYI GYÖRGY.

*

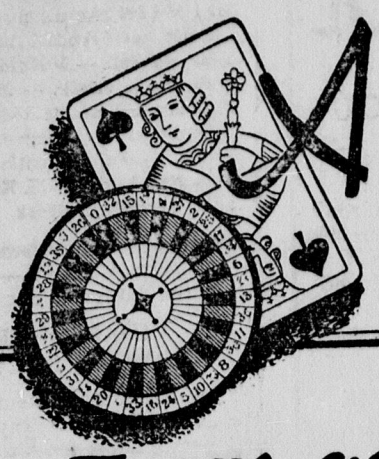
Legközelebbi folytatás:

BODÓ BÁCSI, A VÉN HUNCUT.

HIRDETMÉNY

A kir. törvényszék épülete előtti közterületen lévő 11. számu vasbetonsátor megüresedett. Felhivom elsősorban a hadigondozott (hadirokkant, hadiözvegy, hadiárva), vagy ilyen igénylők nem létében, a jelzett vasbetonsátrat bérbevenni kivánó debreeni illetőségü más igényeket, hogy a vasbetonsátor bérlete iránti igényeiket az elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. fsz. 36. számu szoba) f. évi február hó 15. napjáig irásban jelentsék be. A sátort igénylő 36 pengő összeget, vagy ennek az összegnek megfelelő óvadékképes értékpapirt, betéti könyvet a város házipénztáránál az igény bejelentése előtt helyezzen letétbe és ennek megtörténtét a jelentkezéskor igazolja. A vasbetonsátorban árusitani lehet: 1. hirlapokat, 2. csemegeféléket, 3. trafikmemüeket. A vasbetoneátor alkalmas fentieken kivül kisebb cipészmühely, vagy müszerész stb. mühely cáljaira is. Debresen, 1935. január 22. H. polgármester.

Telefonszámunk:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
32—12.

Paál Jób
RIPORT-REGÉNYE

A láthatatlan birodalom

A tökfilkó családfája

Minden kulturnemzet nyelve feltalálható a kártya-kifejezésekben — Az első kártyajáték — Egyetlen magyar játék van csak: az alsós, de ez is a kalábaliból ered — A XX. század nem ajándékozta meg uj kártyajátékkal a világot

COPYRIGHT by JÓB PAÁL Utánnyomás tilos.)

Ha leülünk kártyázni, szinte észre se vesszük, hogy minden „bemondás", legyen az akár alsósban, bridzsben, kaszinóban, lórumban, pikében dardliban, ferbliben, ramsliban, makaóban, máriásban, römmliben, tarokkban — hirtelenében nem jut eszembe több kártyajáték neve — idegenből került el hozzánk. És nincsen talán egyetlen kulturnépe a világnak, amely ne ajándékozta volna meg — közben mindenütt gyökeret vert — szavakkal a kártyások hatalmas seregét. Tőlünk is kapott ilyen ajándékot a világ. Az „alsós", „vannak" gyerünk", magyar kártyakifejezések, ezeket használják még Amerikában is azok, akik leülnek alsósat játszani.

Az alsós az egyetlen játék, amely nálunk született meg és bridzsen kívül az egyetlen, amely egyre fejlődik. Még napjainkban is születnek meg új figurák. És ezeket még ma is becikkelyezik a kártyajáték törvénykönyvébe.

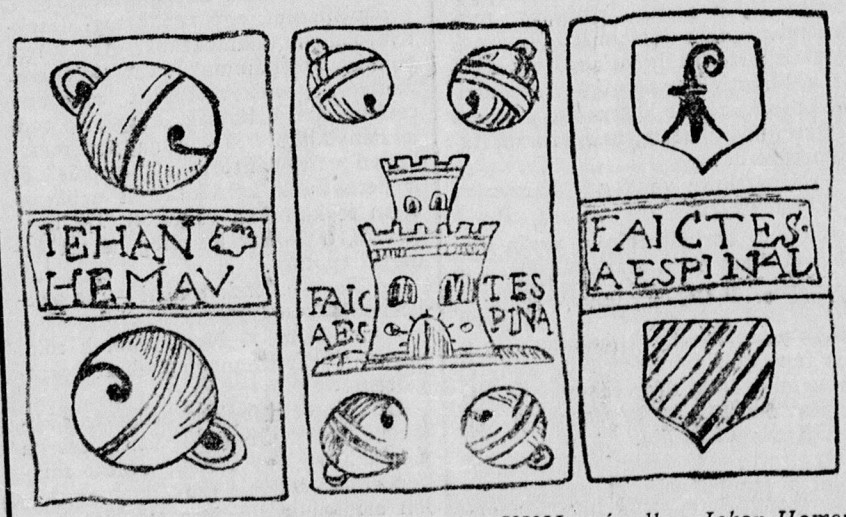
Még olyan kifejezések is, amelyek első pillanatban magyarnak látszanak, idegenből vették eredetüket. A meghitt vasárnapok csöndes játéka: a máriás a francia „mariage" — házasság — szóból ered, ez a játék egyébként, szakasztott úgy, mint a piké, annak a rendeletnek köszönheti megszületését, amelyet Napoleon 1806 januárjának utolsó péntekjén adott ki és amelyben szigoruan eltiltotta a hazárdjátékokat. Az alsós — és régebben a kalabriasz — kedvelt figurája a „béla" szintén nem magyar szó, hanem a „belle" — szép — magyarosítása. A „kalabriász" eredetére már megoszlanak a vélemények. Vannak, aki a szó eredetét Chalabre lovagtól, Franciaország híres, nagy és szerencsés játékosától származtatják, amivel szemben Porzsolt Kálmán azt állítja, hogy ezt a játékot a Németországból a középkorban kiüldözött zsidók csinálták a német Schafkopf-játékból és a kifejezést három nemzet szavaiból állították össze.

A „kol" zsidó szó és szószerinti értelme: mindenki, az „ober" németül felsőt jelent, aminthogy a kalabriászban a legerősebb kártya a felső, a „jasz" lengyelül: előkelő, hatalmas, a három összevont szó, eredeti alakjában — koloebrjasz — azt jelentette, hogy: minden felső előkelő, hatalmas. Szimboduma is volt a kifejezésnek, mert ezzel akarták a lengyel zsidók a három nemzethez való tartozandóságukat kifejezni.

Tratsunk egy pillanatra seregszemlét a kártyának nálunk is használatos kifejezésein és mindegyiknél ki tudjuk mutatni az ősi. Az adou" francia kifejezés, az „a tout" — minden — megmagyarosítása, a tromf a latin „triumphus" — diadal — ered, a terc, kvart, kvint a latin három, négy, öt számneveknek a kártyába átvitt alakja, a „kontra", „rekontra" és „subkontra" latin eredetüek és érdekesen alakult ki ezekből a legmagasabb kontrának, az ugynevezett „hirschkontrának" alakja. A németek a rekontra szóból a „re" szócskát fokozni akarván, úgy értelmezték ezt, hogy a „re" németül Reh-t, őzet jelent, a „Hirsch" — szarvas — ennél erősebb és a „Reh-kontra" rokozására megcsinálták a Hirschkontrát. A A „poén" a latin „punctum", illetve francia „point"-ra vezeti vissza eredetét, a „pech" német szó, eredete a „Pechvogel"-ben — a lépen maradt madár német kifejezésében — keresendő, a „kibic" a bibicmadár német elnevezéséből származik, a francia nem ismeri ezt a kifejezést és a kibicek hadát „gallerie"-nek — nézőközönség — hívja, a „párti" az angol party, a guberálni azonban már a magyar jasznyelvben találja meg bölcsőjét, ahol a „guba" pénzt jelent, ámbár bizonyosan ide is máshonnan jutott el. „A tökfilkó" szláv eredetű és a „filkó" a cseh Fülöp — Filek" rövidítése. Régebben a tökfilkó „tökkolop"-nak hívták, a kolop viszont a lengyel chlop — gyerek — szóból ered.

Van aztán két szavunk, amely függetlenítette magát a kártyától, pedig eredetileg a játék szótárához tartozott. Ezek egyike a házsártos kifejezésünk. Őse Arábia pusztáin vész el. A kockát ott „az zár"-nak hívták. Ebből lett a spanyol, portugal „azar", ófrancia „hasart", francia „hazard" és általában a „hazárd" kifejezés. A magyar a „házsártost" csinálta belőle.

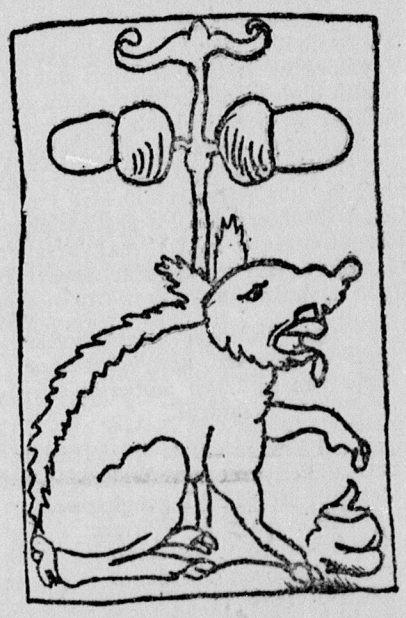
Az első svájci kártya képe. Készítet te a XVII. században Jehan Homau

A másik szavunk, amire egyetlen nyelvben se találunk hasonló értelmű példát, az „abcug!" Régi politikai tüntetések elmaradhatatlan kifejezése. Eredetét Jókai Mór magyarázza meg. Az „abcug" a makaó-játékból, — a baccarat őséből — ered. Jókai így írja ezt le:

„Voltál már valaha Makaó szigetén? No hát akkor tudod, hogy mikor a bankadó kezében tartja a pakli kártyát és egyenkint huzogatja le róle a blattot, akkor nagy szerecpt játszik az ándung. A játékos, anélkül, hogy a kártyát a hátsó lapjáról ismerté, az ándung által, ami egy neme a spiritizmusnak, megszimatolja hogy azzal a felső kártyával ami következik ő „csiszta bakala" lesz, az alább fekvővel ellenben slágert fog csinálni. Ekkor tehát elöveszi azt az alkotmányos jogát, amit már a hetemuegesek kikötöttek Pusztaszeren a fejedelmükkel szemben, maguk és utódaik számára, hogy azt kommandirozhassa: „abcug!" Mire a bankadó azt kérdezi: „bi fil blatt?", ami annyit tesz finn-ugor nyelven, hány lapot kell lehuzni. Erre jogában áll a játszónak azt kívánni, hogy: „drája brennen", s akkor a bankadó köteles a három következő kártyalapot „lehuzni" és félredobni. Ez az igazi etimológiája az „abcug" szónak..."

A szolid ,inkább szórakoztató kártyajátékokat nálunk „kommersz"-játéknak hívják. Ezzel szemben a francia „jeu de commerce" kifejezés fosztogató-játékot jelent. A „commerce" szó annyi mint kereskedelmi és átvitt értelemben jelenti a franciáknál azokat a játékokat — bakk, smén — ahol a bankár kereskedéssel, licitálással adja el kártyáit. Ha valaki Párizsban azt mondaná, hogy szeretne kommersz-játékot játszani, nyomban elvinnék egy titkos rulettklubba...

A tök- és makk-kétszem a magyar kártyákon. Később disznónak, vagy ász-nak nevezték.

Magának a „kártya"-kifejezésnek eredetét kétféleképen magyarázzák. Az egyik értelmezés szerint e za latin „charta" — lemez — szóból származik, ide vezethető vissza a magyar kártya-szó eredete is, mások szerint azonban a szó őse az ugyancsak latin „quarta", ami a kártya négy színének megjelölésére szolgált. Ebből lett volna a német „Karte" és a francia „Certes" is. Latin eredetű a „gusztálni" szó is, a „pászolni" viszont már francia. Ez a kifejezésük: „plüre esett" a francia „éplucher" — megkoppasztani igéből született. A „maccs" szavunk, amely vesztés-t jelent, már olasz eredetű, a „marciare" — megrothadni — szó volt az őse. Ugyancsak olasz szó a „fuccs" is a „sfuggino" olasz szóból — ennek értelme: veszettül menekül — született meg.

A rulett és baccarat nyelve már teljesen francia, jóllehet maga a baccarat szó

szintén Itáliában látta meg a napvilágot. A baccare — magyarul: bahánsnő — volt a szülőanyja.

A kártyajátékok kivétel nélkül Keletről jöttek el hozzánk. Még a magyar alsósnak is megtaláljuk ott a zősét. Minden játék egy másikból fejlődött és országok szerint változott aztán a neve. — Minden nép hozzátett valamit nemzeti

A rulett öse: a szerencsekerék. Ezzel játszottak a középkorban. — A körbe futó keréken a figurák alatt ez a felírás olvasható: „Békéből születik meg a jólét, jólétből az emberek telhetetlensége, telhetetlenségből a háború, háborúból a levertség, levertségből béke, békéből jólét" és így tovább...

temperamentumából és nem ritkán nemzeti kulturájából is. Még a század elején megjelent kártyakönyvek egész csomó olyan játékot említenek, amely akkor erőtlen divatban volt, ma azonban nem játszanár őket senki. Porzsolt Kálmánnak a háború előtt megjelent kézikönyve mint „népszerű" játékokról emlékszik meg többek között a nasi-vasi, Lansknecht, halber zwölf, L'Hombere, bésique, ecartéjátékokról, holott ezeket már alig játszák. Ellenben nincsen szó a könyvben a lórum, römmi, bridzs, aztán a ma annyira népszerű „snapszli"-ról, pedig ezeket Magyarország határain túl ugyancsak ismerték. Mert a kártyajátékok között nincsen egyetlen új sem és a XX. század, amely a kultúra minden ágában hallatlan fejlődést ért el, egyetlen új kártyajátékkal se ajándékozta meg a világot. De ha nagyon kutatunk, akkor rájövünk arra, hogy még a XIX. században se születtek meg új kártyajátékok. A whist, a bridge őse, 1800-ban született meg a spanyol L'Hombre-ből. Az angol Hoyl Eduard állítja össze elsőnek a whist szabályait és ez az egyetlen játék, amellyel Anglia a világot megajándékozta. A römmi története sok-sok évszázadra nyulik vissza, még akkor is, ha ezt a játékot általában az ujabb játékok közé szeretik sorozni. A mah-yongból ered, egy olyan játékból, amit évezredekkel előbb már játszottak Kinában. Ősi neve Hispániában „Cooncan" volt, innen terjedt el Mexikóban és hozzánk Texasból jutott el. Ott kapta a nevét is. Angliában, mint hazárdjátékot, a Portland Club betiltotta. Uj figuráival Európa ajándékozta meg.

A casino-játék olasz eredetű és neve azt mutatja, hogy ezt olasz nemesek játszották. A ferbli Lengyelországból jött, neve a német „Farben" szinek-ből ered. Különösen a mult század közepén nálunk lett nagyon népszerű. Ebből alakult ki a póker.

A tarokk — öregapáinknak ez a kedvelt játéka — öt nyelvből és öt országból származik és talán ez a játék tünteti fel legjobban a kártya históriáját. A tarokkban az egész világ teremtése benne van. Alapja az egyiptomi szent szám, a hetes. Neve az egyiptomi ta-rosz — a kezdet könyve — szóból származik. De telistele van perzsa motivumokkal is. Az első tarokkártyákat állítólag a cigányok hozták el az arabokhoz és azokat a szaracénok 652-ben hozták volna Sziciliába. A portugálok azt állítják, hogy a „Skis" egy hires portugál nemestől kapta a nevét. Valamit a franciák is adtak hozzá, tőlük származik a „tous les trois" kifejezés. Ámde a „pagát" az „ultimot", „skart", „volat" szavak olasz eredetre mutatnak. Van azonban benne még — szabadkőműves szimbolum is. Legrégibb leírt alakjának szabályait „Tarocchino de Bologna" címen Francesco Fibbia pisai herceg a XIV. században írta le. Igazán népszerű a XVI. század elején lett. Azóta rengeteg változáson esett át, a tarokk lapjain rajta van minden kultúrnép históriája. Őse a trappola, az első ismert kártyajáték. A neve annyit jelent magyar fordításban: egérfogó, akik játszották, azokat trappolatoréknak, szélhámosoknak hívták. Ebből megállapíthatjuk, hogy a középkorban sem volt valami nagy renoméjuk a kártyásoknak.

Hosszú évszázadokon keresztül a legnépszerübb kártyajáték volt a farao. A nép nasi-vasinak hívta. Ez a szláv szó annyit jelent: enyém-tied. Feltalálója: XIII. Lajos teljhatalmú minisztere, Mazarin biboros, aki a játékot hoc-nak nevezte el. De már előbb ismerték Landsknecht és Bassette néven. Volt idő, amikor — a hoc-játék eltiltása után — barbakolanak hívták. Közeli rokona az Erdélyben ma annyira népszerű és sokat játszott totinak. A XVIII. és XIX. században Magyarországon milliárdok usztak el faraó bankokban.

A L'Hombre — szószerinti jelentése: az ember — egész csomó kifejezéssel ajándékozta meg a világot. Ezt a játékot a spanyolok játszották — már 1272-ben említés tétetik róla — és már matematikusok kiszámították hogy kombinációi 230 millió eshetőséget tesznek lehetővé. Figurái: primeros terc major, matador, spadilla átmentek más játékokba is. A mai bridzs őse, de megtaláljuk egyes alakjait még az alsósban is.

Blücherről, a híres porosz hadvezérről is neveztek el kártyajátékot, de ismertek egy hazárdjátékot, aminek a neve „paskievics" volt. Ősi játék a lórum is, tartli, a licitálás török eredetű, az emelés középkori hagyaték és a hamisjáték megelőzésére szolgál, az emelés által megállapított elsőbbségi jog a kockajáték maradványa, a lapok kiterítése: az angol udvariasság szimboluma ,a figurák maguk azonban kétségbevonhatatlanul keleti motivumok.

*

A kártya történetének is vannak tudósai. Ezek egyike zolnai Zolnay Vilmos, aki hosszú évekig tartó tudományos kutatással igyekezett megtalálni az egyes játékok bölcsőjét. Adataim jelentős részét köszönhetem az ő értékes buvárkodásának.

Szén

árainkat leszállítottuk!

Edelényi dió	P	2.40
Edelényi kocka	„	2.60
Edelényi darabos	„	2.80
Ózdi szén	„	3.50
Salgó szén, óriási kalória	„	3.20

Megrendelhető:

Korona Festékáruház,

PIAC 10.

MEGHIVÓ

Az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben 1935. évi február hó 19-én délután 4 órakor saját székházában tartja

62. ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

amelyre a t. Részvényeseket meghívjuk.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság jelentése az 1934. üzletévről. 2. A felügyelőbizottság jelentése, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása. 3. Határozat a felmentvény tárgyában. 4. Igazgatósági tagok választása. 5. Felügyelőbizottság választása és díjazásának megállapítása.

Figyelmeztetés: Felkérjük t. részvényeseinket, hogy amennyiben a közgyülésen résztvenni kívánnak, szíveskedjenek az alapszabályok rendelkezése értelmében részvényeiket a közgyűlés napja előtt az intézet pénztáránál, vagy Budapesten a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál letenni.

Mérlegszámla: Vagyon: Készpénz és bankári követelések: P 300.691.22. Értékpapirok: P 208.436.45. Váltók: P 9.166.725.74. Adósok: P 1.260.123.77. Ingatlanok: Intézeti székház: P 400.000.— Egyéb ingatlan: P 96.000.— Összesen: P 11.431.977.18.

Teher: Részvénytőket és tőketartalékok: P 1.210.000.— Betétek: P 4.071.280.94. Hitelezők: Visszleszámitolt váltók alapján: P 4.252.012.81. Pesti Magyar Kereskedelmi Bank követelése: P 1.795.478.70. Átmeneti tételek: Pengő 42.708.87. Nyereség: P 60.495.86. Összesen: P 11.431.977.18.

Eredményszámla: Terhek: Üzleti költségek és tiszti fizetések: P 132.773.20. Adók és illetékek: P 73.012.52. Leirások különféle követelésekből: P 10.719.43. 1933. évi nyereség-áthozat: P 10.518.34. 1934. évi nyereség: P 49.977.52. Összesen: P 277.001.01.

Jövedelmek: Nyereség áthozat az 1933. évről: P 10.518.34. Tiszta kamatjövedelem: P 210.637.70. Jutalékok és különféle nyereségek: P 11.633.02. Ingatlanjövedelem: P 44.211.95. Összesen: P 277.001.01.

A mérleg adatai t. részvényeseinknek betekintés céljából intézetünk helyiségében rendelkezésére állanak.

Az igazgatóság.

Vásároljon hirdetőinknél.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Margit
Szálloda, Pansió
a Halászféle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák (külön bejáratok) bőséges étkezés olcsó árak fürdőzőknek, sportolóknak kedvezmény, közel a gyógyfürdőhöz, klinikához, kórházhoz és strandhoz, villamos megállónál. Telefon 10-24. 2269

Itt a Pécsi koksz.
Ára: legalacsonyabb. Hőfoka: legmagasabb. Hamuja: finom por. A magyar kohászat diadala. Gabányi utóda Láng Miklós szén- és fatelepén, Csapó u. 28. Telefon 24-49. 3247

K. K. A.
Türelmet kérek. S. Cs. L. 721

Házasság

35 éves
tanítónő férjhez menne berendezett lakással, komoly nyugdíjas tisztviselőhöz. Leveleket „házias" jeligére kiadóba kérek. 1804

Betöltendő állás

Keresünk
szerény igényü német kisasszonyt 2 éves kisleány mellé, vidéki orvoshoz hosszabb bizonyitvánnyal. Jelentkezni: Zsák u. 3., háziurnál. 3336

Fiatal
füszeres segéd felvétetik, ugyan ott egy kifutó is. Petőfi tér 3. 3351

Segédet
önállókiszolgálást felveszek 2—4 óra között Radó selymes, Széchenyi u. 3354

Bejárónőnek
jó családból való fiatal leány jó bizonyitvánnyal felvétetik. Hatvan ucca első kapu, I. em. 46. 1795

Német
mindenest keresek március 1-re. Cím a kiadóban. 1783

Bejárónőt
megbizhatót, közelben lakót — azonnalra felveszek. Kossuth u. 3. sz. II. em. kereztépület. 1793

iFatal,
jóerejü kereskedősegédet, vásárokon, üzletben, önálló eladót fixre, ellátásra keres Braun cipőáruház Mátészalka. 3364

Perfekt
mindenes főzőnőt hosszú bizonyitvánnyal 15-ére felveszek. — Piac 49., II. em. 3371

Gyermektelen
házaspár házmesternek felvétetik. Hatvan ucca 35., I. em. 3374

„Friczi"
kalapszalon fölvesz masamódleányokat és eladónőt. 3366

Üzletvezetőt
keresek vidékre rőfös üzletbe. Havi 120 P fizetés, lakás, világitás. 30—35 éves keresztény nőtlen egyének pályázhatnak. Jelentkezés délután 5—6-ig. — Cím a kiadóban. 1812

Házmestert
15-ére felveszek. Mester ucca 33. Jelentkezés délelőtt 10—12 között. 720

Állást keresők

Gyermek mellé
perfekt német kisasszony ajánlkozik egész vagy fél napra. Timár u. 50. 697

Önálló
hentes percentre vagy 200 P kaucióval állást keres, hivatalszolgai állást elfogadok. Cím Vendég u. 52. 706

Urlieány,
ki Párisban Budapesten, Debrecenben Bárdos Bi jon szalonjában évekig mint önálló munkás dolgozott — házivarrónőnek ajánlkozik. Nagy Anci, Rákóczi 35. 3305

Ügynökséget,
utazói állást bármilyen szakmából vállalnék. Saját motorkerékpáromon utazom. „Tiszántúl" jeligére. 727

Gyermektelen
állami tisztviselő májusra központban modern kétszobás lakást keres. Bencze, Batthyány 13., emelet. 1807

Üzletek

Forgalmas
Steuer rőfös, rövidáru üzlet kiadó. Csapó 100. Portálé eladó. 3344

Májusra kiadó
sarok füszerüzlet fürdőszobás lakással vagy anélkül. Közvetítő dijaztatik. Vidéki tulajdonos néhány napig itt. Arany 62. 3358

Püspöki palotában
Kálvin-tér 5. szám alatti és a Kistemplom-bazárnál 1935. május hó 1-re több üzlethelyiség kiadó. Értekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt a g. gondnoki hivatalban. 3350

Hentesüzlet
berendezés márvány pulttal és műhelyfelszerelés eladó. Vidéki tulajdonos néhány napig itt — Arany 62. 3360

Üzlethelyiség
kettő Csapó ucca 38. március és április 1-től, házmesternél. 1798

Üzlethelyiségek
különböző nagyságban és árban kiadók Széchenyi u. 3. Simonffy ucca 4. számú házban. Felvilágosítást ad ugyanott levő italmérés üzletvezetője. 3362

Városunk
egforgalmasabb részén jól bevezetett 30 éves fűszerüzlet alkalmi áron eladó nagy vevőkörrel, italmérési engedéllyel. — Cím: kiadóban. 3370

Korcsma
lakással együtt azonnal kiadó. Értekezni Borossnál, Maróthy u. 3. 1811

Bolthelyiség
március 1-re kiadó. Széchenyi u. 14. 1814

Kiadó lakás

Kettőszoba,
előszoba, konyha, kamara, virágos és gazdasági udvarral együtt kiadó. Böszörményi út 79. sz. 1791

Uccai
háromszobás modern lakás minden mellékhelyiséggel kiadó. — Tnaly Kálmán ucca 4. 696

Kétszobás
konfortos uccai lakást bíróság közelében májusra keresek. Ajánlatot „Biztos" jeligére a kiadóba. 1790

Kiadó
azonnalra 2 szoba, konyha, speiz sertéstartás különudvarral. Lónyai u. 29. Homokkert. 1797

Kettőszobás
lakás mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. József kir. herceg 52. 3369

Uccai
kétszobás lakás mellékhelyiségekkel központon május 1-re kiadó. Megtekinthető 12—2 között. Nyomtató 2. 3372

Ötszobás
uccai lakás, nagy előszoba, mellékhelyiségekkel májusra kiadó. Hunyadi ucca 6. 3365

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba huszonötért kiadó. József kir. herceg 8., földszint jobbra. 732

Pincelakás
kiadó, szoba, konyha, kamara. Széchenyi ucca 14. 1813

Különbejáratú
igen szép uccai parkettes szoba kiadó. József kir. herceg u. 35., I., jobboldal. 733

Kertben
kettő-, háromszobás lakást külön udvarral május 1-re keresek. Sarkady adótiszt, Vasváry Pál u. 11. 723

Kiadó
kettő-, négy-, öt- és nyolcszobás lakás május 1-re, illetőleg azonnalra. Piac u. 59. 728

Kiadó
újonnan festett 2 szobás, 4 szobás kertes lakás. Rákóczi 5. 3 szobás lakás külön udvarral. Nemzettőr 1. Értekezni dr. Széll. Piac 77. 1810

Kiadó
udvari két szoba, konyha, fürdőszobás lakás májusra. Arany János 47. 1809

Egy.
és kétszobás lakás kiadó. Varga ucca 12. S

Háromszobás,
nagy üvegezett verandás udvari lakás március 1-re, szoba, konyhás azonnalra, nagy szabad telek május 1-re kiadó. Bethlen u. 14. 3328

Egy
különbejáratú szép uccai szoba, konyha, speiz, fáskamara, külön mosókonyha március 1-re kiadó Apafiy ucca 20. szám. 1763

Kiadó május elsejére
az Iparkamara Deák Ferenc és Werbőczy uccák sarkán levő házában az I. emelet 4. számú ötszobás, a II. emelet 1. számú négyszobás, a III. emelet 5. számú ötszobás, a III. emelet 6. számú háromszobás, mindegyik hallos, előszobás és teljes komfortos lakás, központi fűtés és egész évi melegvízszolgáltatással. Kiadó ezeken kívül szintén május hó elsejére az I. emelet 5/b. számú két szobából álló lakás, egy üzlethelyiség pedig azonnalra. 3234

Napfényes,
ideális négyszobás komfortos lakás igen olcsó bérrel átadó. — József kir. herceg u. 35., I. em. 3335

Uccai
4 szobás lakás, teljes komforttal, fürdőszobával és 2 szobás udvari lakás május 1-re kiadó. Rákóczi u. 36. sz. 3347

Simonffy ucca 13.
alatt háromszobás földszinti két szobás első emeleti és háromszobás másodemeleti uccai lakás kiadó, teljes konfort, fürdőszoba stb. 3348

Kiadó
május 1-re 5 vagy 6 szobás modern emeleti urilakás 2 előszobával. Hunyadi u. 24. 3352

Hantvan ucca 6. számú
bérházban májusra kiadó kétszobás és háromszobás, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel ellátott lakás központi fűtéssel, melegvízszolgáltatással, díjtalan lifthasználattal. Érdeklődni lehet a házfelügyelőnél és telefonon a gondnoknál 28—29. szám alatt. 3353

Kiadó városi kislakás
A tüzérlaktanyával szemben lebadkézből kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Stieber József vő Kassa uti kislakástelepen egy szoba, konyhás lakás szatelepfelügyelőnél.

Különbejáratú
bútorozott szoba azonnal kiadó. Rákóczi ucca 35., II. lépcső. 3306

Májusra kiadó
szép 2 uccai fürdőszobás lakás Arany 62. Vidéki tulajdonos néhány napig itt. 3359

Azonnalra
avagy későbbre ujonnan tatarozott földszinte ötszobás uccai, modern urilakás kiadó. Arany János 20. 3356

Árpád-téri
ref. lelkészi lakóépületében — (Kassai ut 12. sz.) üzlethelyiség továbbá egy háromszobás lakás teljes konforttal május hó 1-től kiadó. Értekezni lehet a ref. egyház g. gondnoknál (Kálvin-tér 17. sz.) 3357

Püspöki palotában
2, 3, 4 és 5 szobás lakások azonnalra május hó 1-re 2, 3, 4, 5, 6 szobás lakás kiadó. Értekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt g. gondnoki hivatalban. 3349

Kiadó
kétszobás családi ház mellékhelyiségekkel, 300 négyszögöl telek, március 1-re. Százados u. 6. sz. Altiszti telep. Nyulas. 1805

Családház
négyszobás, összkomfortos udvarkerttel május 1-re kiadó. Faragó u. 15. 1802

Kiadó
két szoba, előszoba, konyha, speiz, mosókonyha májusra. Teleki u. 32. 1800

Két szoba,
fürdőszobás uccai lakás március 1-tól kiadó. Szent Anna 45. 688

Kétszobás
minden mellékhelyiséggel ellátott csendes udvari lakás kerttel biztos fizetőnek május 1-re kiadó. Különépület, egyetlen lakó. Érdeklődni lehet naponta 12—2 közt Rothermere ucca 44. 1803

Olcsó
udvari bútorozott szoba kiadó. Megtekinthető csak délután. Széchenyi u. 12. 3134

Különbejáratú
csinosan bútorozott uccai szoba azonnal kiadó. József kir. herceg ucca 33. 3363

Lakást keresők

Állami tisztviselő
május elsejére Miklós vagy abba nyíló uccákban keres 2 szobás urilakást. Ajánlatot kérek. Cím a kiadóban. 707

Olvasókörnek
keresek egy nagyobb szobát, vagy egy szoba, konyhás lakást. Tócós, Széchenyi- vagy Vargakertben. Halász, Forgács u. 8. 725

Eladás

Fajalma,
elsőrendű, télálló, többféle kapható. Batthyány ucca 17., félem. 4. 3259

Complett
diófa, ebédlőbútor kifogástalan állapotban eladó. Frenkel, Hatvan ucca 42. 3341

Lucerna
egy kazal ca 60 mm. eladó. Szoboszló Zakar ucca 334. sz. 3345

350 kiló búza
és 40 kiló kenyérnak való eladó. Erzsébet 97. 3355

Fekete
erdőbányei andezit sírkövek csak a Debreceni Műkőgyárnál (Füdő ucca 2.) kaphatók. 3150

Ágysodronyok,
sodronykerítések és mindenféle vasbútorok kaphatók Ottónál, Rákóczi ucca 13. 3003

Ebédlőbútor,
villanylámpák, szőnyegek eladók. Megtekinthető tatól tizenkettőig. Simonffy u. 43. sz. 3361

Eladó
több adóméte teli ház teleken részletfizetéssel is. Értekezhetni: Gazdák Bankja Kossuth uccán. 718

Használt
konyha- és egyéb bútorok olcsón eladó. Piac u. 40. Asztalosnál. 3367

Két
jóltartó vasbikát eladó. József kir. h. u. 42. 3373

Utibunda,
használt, olcsón eladó. Katona Villamos szűcs, Piac u. 9. sz. 731

Lábrsák
megbízásból eladó. Szabó suszter, Sass ucca. 726

Vámospércsi
állomástól 5 km-re 200 méter-mázsa rozsszalma eladó. Telefon 23-02. 729

Eladók
zsírosbödönök, 10—14—25 literesek. Arany János 47. 1808

Eladó
alig használt Underwood gyártmányú írógép. Arany János 47.

Rádió

Budapest II.
vételéhez olcsón átalakítunk mindenféle rádiókészüléket. — Borka és Biró, Kossuth u. 8. 3300

Rádióját
Budapest II. vételére felelősséggel legolcsóbban átalakítom. Régi rádiót előnyösen cserélek. Földes Sándor püspöki palota. 3083

Penz

Kölcsönt
föld- és házinga lanra folyósíttat, kényszerkölcsönt vásárol Bleuer Bankház, Piac u. 87. 722

Oktatás

Német
órát ad, egy hónapban 24 órát hat pengőért ,csak felnőtteknek született német nő. Egy félév alatt perfektül tud. Széchenyi ucca 16. 105

Vétel

Ócska téglát
megvételre keresek. Cím: Szegedy Gergely ucca 7. szám. Kónya-telep. S

Megvételre
keresek 2—3 szobás, fürdőszobás lakást, tűzifatelepre alkalmas nagy udvar vagy kerttel, villamos mentén, lehetőleg a kisállomás közelében, havi 100 pengő lakbértörlesztésért. — Ajánlatot „Tűzifa" jeligére kérek a kiadóba. 1772

Épületállványdeszkát
használtat (fosznit) megvételre keresek Klein, Bethlen ucca 19. 3319

Jazz-band
felszerelést dob, cintányér, harmónikát megvételre keresek. Ugyanott cimbalom eladó. Homok u. 106. 3. ajtó. 1784

Ingatlan

Késes ucca
8. ház s Kassa út 43. villatelek olcsón eladó. Hunyadi 14. Zálogház. 3051

Felsőborsodi
Színbánya lerakata Rothermere ucca 25. Szagtalan, jólégő szenet 225 fillérért 100 kilónként házhoz szállít. 3337

Fancsika 92.
sz. 10 holdas tanya, épületek, istállóval, részben bevetve, hasonbérbeadó. Sas u. 4., I. 5., ügyvédi iroda. 3315

Modern
családi lakóházak Poroszlay úton kedvező részletfizetések mellett eladók. Érdeklődni Tóth és Sebestyén rt.-nál, Fürdő ucca 2. szám alatt. 2189

Eladó
családi ház üzlettel és berendezéssel sürgősen Virág ucca 38. 711

Ötezerrel megvehető
Nap ucca 23. uri családi ház, beköltözhető. 712

Elcserélném
Vörösmarty 9. családi házamat nagyobb családi házért. Ugyanott autó eladó. 1796

Házhelyek
villasorban Tócóskert, Csigekert eladók. Felvilágosítás Sas u. 4., I. 5. ügyvédi irodában. 3368

5 és 10 hold
kitűnő minőségű föld városhoz közel eladó. Dr. Réti László ügyvédnél, Piac u. 9. 722

Különféle

HUSFÖSTÖLÉS
olcsón, pontosan, kifogástalanul. Teleki ucca 88. szám alatt. 3015

Harisnyafejelés,
3 párból 2 párat készítek. — Bethlen u. 23. 3294

Fehérneművarrást
jutányosan vállalok. József kir. herceg u. 56., keresztépület. 2945

Függönyöket,
terítőket legegyszerűbbtől a legdíszesebbig olcsón készít „Vénus" kézimunkaüzlet Csapó u. 41. Rákóczi u. szemben. 3107

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska-, sváb- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. sz Nánássy.

Harisnyafejelés,
3 párból 2 párat készítek. — Bethlen u. 23. 2804

Magánnyomozó
jutányosan diszkrét nyomozó informál, megfigyel. Baloghiroda Csemete ucca 5. sz. 1792

Dalmady János
kőmivesmester szolid árak mellett jó munkát készít. Kishegyesi út 19. sz. 1794

Régi tükrök
ujjáöntése, üvegcsiszolása, kvegezés és képkeretezés olcsó árban Knöpfler, Hatvan ucca 2 1795

Ondulálás
30 f, manikür 30 f, hajvágás 20 f. Embernél, Csapó u. 3 1785

Betétekre
a megállapított legmagasabb betét kamatot adja Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 719

Perzsaszőnyeg,
eredeti és szakszerű javítás csak Tütindijánnál, Szent Anna u. 23 sz. 1800

KÉT NAPILAPBAN 40 FILLÉRÉRT
hétköznap, vasárnap 60 fillérért közöljük 10 szavas
APRÓHIRDETÉSÉT KÉT NAPILAP
sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta ennélfogva
a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz
Debreceni Független Ujság

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debreceni, Piac ucca 49. szám.